

OSTROWITE 2025

STRATEGIA ROZWOJU GMINY OSTROWITE

na lata 2024-2034

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO**

30 czerwiec 2025 r.

Dokument został opracowany przez zespół specjalistów w składzie:

mgr inż. Karolina Ioannidis oraz mgr inż. Adrianna Siekierka

Spis treści

1.	Przedmiot i zakres opracowania	4
2.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	5
3.	Zakres prognozy	6
4.	Metody pracy i materiały źródłowe	8
5.	Opis Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034	9
5.1.	Przedmiot i podmiot	9
5.2.	Komplementarność z innymi dokumentami	10
5.3.	Misja i wizja	22
5.4.	Cele strategiczne	23
5.5.	Planowane przedsięwzięcia	28
6.	Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji	34
6.1.	Charakterystyka Gminy Ostrowite	34
6.2.	Istniejący stan środowiska	37
6.2.1.	Jakość powietrza	37
6.2.2.	Zagrożenie hałasem	47
6.2.3.	Wody	49
6.2.4.	Gospodarka wodno-ściekowa	74
6.2.5.	Zasoby przyrodnicze	77
6.3.	Istniejące problemy ochrony środowiska	85
7.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	87
8.	Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu	95
9.	Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko	119
9.1.	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	120
9.2.	Korytarze ekologiczne	138
9.3.	Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	139
9.4.	Ludzie	141
9.5.	Powietrze atmosferyczne	142
9.6.	Klimat	143
9.7.	Zabytki oraz dobra materialne	145
9.8.	Zasoby naturalne	146
9.9.	Wody	147
9.10.	Krajobraz i powierzchnia ziemi	153
9.11.	Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	154
9.12.	Gospodarka odpadami i ograniczenie powstawania odpadów	156
9.13.	Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	156
10.	Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	157
11.	Propozycja działań alternatywnych	162
12.	Potencjalne oddziaływanie transgraniczne	163
13.	Wskaźniki osiągnięcia planowanych działań oraz monitoring, ewaluacja i aktualizacja	164
14.	Podsumowanie i wnioski	169
15.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	170
16.	Zestawienie tabel i rysunków	175

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Zgodnie z zapisami artykułów 46 Ustawy OOS, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty następujących dokumentów strategicznych:

1. planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zgodnie z artykułem 47 Ustawy OOS przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOS, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Projekt *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* wpisuje się w powyższy katalog dokumentów.

2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

3. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,

- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

1. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
2. rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo znak: WOO-III.410.640.2024.PM.2 z dnia 02 grudnia 2024 r.) oraz z Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektoratem Sanitarnym w Poznaniu (pismo znak: DN-NS.9011.1788.2024 z dnia 29 kwietnia 2025 r.).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

5. Opis Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

5.1. Przedmiot i podmiot

Przedmiotowy dokument stanowi uzupełnienie Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034. Z uwagi na zmiany w przepisach, a w szczególności w Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), dokonano aktualizacji dokumentu i poszerzenia go o wymagane ustawowo elementy. W ramach aktualizacji przeprowadzono prace badawczo-analityczne, które miały na celu ocenę aktualności zdiagnozowanych wcześniej problemów i potwierdzenia, czy nadal one występują. Przed przystąpieniem do aktualizacji dokumentu, dokonano ewaluacji – oceny stopnia realizacji zawartych w dokumencie założeń, a tym samym oceny efektywności podejmowanych przez samorząd działań. Umożliwiło to weryfikację, które działania zostały zrealizowane, a które nadal powinny być kontynuowane, wraz ze wskazaniem przez samorząd nowych inwestycji i zadań, które wynikają z rosnących potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej.

Strukturalnie opracowanie składa się z trzech głównych elementów, poza niniejszym słowem wstępnym. Część diagnostyczna prezentuje dane statystyczne w ujęciu statycznym oraz dynamicznym tworząc tło, portret sytuacji w gminie. W wyniku prowadzonej aktualizacji i w celu weryfikacji zachodzących w gminie zmian, część diagnostyczna została zmodyfikowana, a zakres czasowy analizowanych danych poszerzony o najnowsze dane. Przywołane dane są uzupełnione o wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców oraz młodzieży. Ich analizy stanowiły podstawę stworzonej koncepcji strategicznej. Część planistyczna to drugi element opracowania. Stanowi ona rdzeń dokumentu i wprost identyfikuje kluczowe wartości i plany na poziomie strategicznym oraz operacyjnym. Całość wieńczy system wdrażania określający mechanizmy związane z realizacją strategii na kolejnych etapach.

5.2. Komplementarność z innymi dokumentami

Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

Strategia rozwoju całego regionu w kontekście dotychczasowych perspektyw finansowych 2007-2013 i 2014-2020 okazywała się najważniejszym dokumentem wpływającym na możliwości rozwoju gminy, bo umożliwiającą pozyskanie dofinansowania na zadania inwestycyjne i projekty „miękkie”.

Głównym założeniem Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wraz ze zmianą modelu jest równomierny rozwój wszystkich części województwa. Dostrzeżono niedoskonałości modelu absorpcyjno-dyfuzyjnego, który w przypadku mniejszych gmin niestety nie dawał efektu dyfuzji z największych ośrodków i aglomeracji. Obecny model wskazuje na wiele więcej obszarów problemowych i konieczność zastosowania indywidualnych instrumentów wsparcia, innych dla biegunów wzrostu, innych dla obszarów problemowych. Jednocześnie wskazuje się i podkreśla rolę wzajemnych, korzystnych relacji między gminami, powiatami, wymienionymi obszarami. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 stara się wspierać kluczowe potencjały województwa i kreować wzrost gospodarczo-społeczny, jednocześnie wspierając obszary problemowe. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku obejmuje 4 ważne cele strategiczne:

Cel 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców:

- 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu;
- 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia;
- 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy.

Cel 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu:

- 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie;
- 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu;
- 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu.

Cel 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski:

- 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa;
- 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski;
- 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.

Cel 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem:

- 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług;
- 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 wskazuje obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Zapisy ze Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030 w całości korespondują w kierunkami rozwoju Gminy Ostrowite.

Poniższa tabela obrazuje spójność celów strategicznych wyznaczonych w Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite z celami wskazanymi w Strategii wojewódzkiej.

Tabela 1 Powiązania celów Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku ze Strategią Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Strategia Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034
Cel 1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu, 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia, 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy.	CEL STRATEGICZNY I. Usługi społeczne dostosowane do potrzeb mieszkańców i wysoka jakość życia CEL STRATEGICZNY II. Gospodarka oparta na zmieniającym się rolnictwie, turystyce i rozwijającej się przedsiębiorczości usługowej
Cel 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie, 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu, 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu.	CEL STRATEGICZNY I. Usługi społeczne dostosowane do potrzeb mieszkańców i wysoka jakość życia CEL STRATEGICZNY II. Gospodarka oparta na zmieniającym się rolnictwie, turystyce i rozwijającej się przedsiębiorczości usługowej
Cel 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa, 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski, 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.	CEL STRATEGICZNY III. Zrównoważony rozwój przestrzenny CEL STRATEGICZNY IV. Ochrona środowiska w obliczu zmian klimatu
Cel 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług, 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.	CEL STRATEGICZNY III. Zrównoważony rozwój przestrzenny

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 wskazuje obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Wymiar regionalny

reprezentuje w szczególności Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, z kolei wymiar krajowy – SOR, KPZK i KSRR. Dzięki wskazaniu obszarów strategicznej interwencji (OSI) w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020+ są one podstawą pozwalającą powiązać cele rozwojowe Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku z typami poszczególnych obszarów, aż do czasu jej aktualizacji lub opracowania odpowiednich dokumentów programowych.

Strategia dla Gminy Ostrowite oprócz zgodności ze Strategią wojewódzką wykazuje także komplementarność z innymi dokumentami Są to m.in. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 i Strategia Rozwoju Powiatu Słupeckiego lata 2021-2030.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)

Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 w Polsce, który brzmi: „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”, realizowany będzie w oparciu o uzupełniające się trzy cele szczegółowe, które brzmią następująco:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W analizie dokumentu KSRR zwrócono uwagę na następujące zagadnienia. W ramach Celu 1: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym szczególnie istotne wydają się następujące zapisy:

- 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo:
 - 1.1.2. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją;
- 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych;
- 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.

W ramach Celu 2: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych ważne wydają się zapisy:

- 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego;
- 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym;
- 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.

W ramach Celu 3: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie:

3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym.

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Kładzie on nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. Celem strategii jest wdrożenie nowych inteligentnych rozwiązań ze szczególnym uwzględnieniem obszarów transportu, cyfryzacji, kapitału społecznego, bezpieczeństwa narodowego, energii oraz środowiska, dzięki współpracy podmiotów publicznych oraz świata nauki i biznesu.

Zapisy Agendy do 2030 w Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) wskazują na działania rozwojowe w Polsce które powinny być nakierowane na:

- trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;
- rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;
- skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Praca nad Strategią Rozwoju Gminy Ostrowite wymagają analizy dokumentów strategicznych z poziomu krajowego.

Tabela 2 Powiązania celów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) ze Strategią Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)	Strategia Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034
Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo, 1.1.2. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją, 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych, 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	CEL STRATEGICZNY III. Zrównoważony rozwój przestrzenny CEL STRATEGICZNY IV. Ochrona środowiska w obliczu zmian klimatu

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)	Strategia Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034
Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym, 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.	CEL STRATEGICZNY I. Usługi społeczne dostosowane do potrzeb mieszkańców i wysoka jakość życia CEL STRATEGICZNY II. Gospodarka oparta na zmieniającym się rolnictwie, turystyce i rekreacji oraz rozwijającej się przedsiębiorczości
Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie 3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i Ponadregionalnym.	CEL STRATEGICZNY III. Zrównoważony rozwój przestrzenny

Źródło: opracowanie własne

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Kładzie on nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. Celem strategii jest wdrożenie nowych inteligentnych rozwiązań ze szczególnym uwzględnieniem obszarów transportu, cyfryzacji, kapitału społecznego, bezpieczeństwa narodowego, energii oraz środowiska, dzięki współpracy podmiotów publicznych oraz świata nauki i biznesu.

Strategia Rozwoju Powiatu Słupckiego na lata 2021-2030

W Strategii Rozwoju Powiatu Słupckiego 2021 – 2030 przyjęto 4 cele strategiczne:

- Cel strategiczny I: Wzrost poziomu życia mieszkańców powiatu słupckiego poprzez wzmocnienie jego kapitału społecznego;
- Cel strategiczny II: Wzrost dostępności powiatu słupckiego kluczowym elementem polityki zrównoważonego rozwoju;
- Cel strategiczny III: Wzmocnienie konkurencyjności lokalnego rynku pracy oraz wykorzystanie potencjału gospodarki w powiecie słupckim;
- Cel strategiczny IV: Zapewnianie mieszkańcom powiatu słupckiego równego i łatwego dostępu do wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej.

Z punktu widzenia wyzwań rozwojowych Gminy Ostrowite bardzo ważnym elementem Strategii Powiatu Słupckiego są następujące tematy:

- inwestycje powiatowe na drogach powiatowych z infrastrukturą towarzyszącą jak ścieżki pieszo – rowerowe, które pełnić będą istotne funkcje komunikacji niskoemisyjnej i turystyczne do

lepszego skomunikowania poszczególnych miejscowości w ramach powiatu, ale także stanowić będą atrakcję dla turystów poszerzając ofertę rekreacyjną;

- rozwój sieci światłowodowej umożliwiającej wszystkim mieszkańcom dostęp do szerokopasmowego Internetu staje się bardzo ważnym wyzwaniem perspektywy rozwoju do 2030 roku;
- rozwój transportu publicznego, aby poprawić dostępność komunikacyjną poprzez modernizację parku maszynowego (w tym zakup pojazdów niskoemisyjnych), ale także poszerzanie sieci połączeń we współpracy z władzami samorządu terytorialnego;
- zagwarantowanie właściwego poziomu bezpieczeństwa obywatelom;
- zapewnienie wzrostu jakości nauczania w szkołach ponadpodstawowych;
- pomoc społeczna oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez podwyższanie standardów funkcjonowania placówek w celu zapewnienia podopiecznym jak najlepszej jakości opieki;
- modernizacja infrastruktury opieki zdrowotnej poprzez renowację szpitala, jak i doposażenie go w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną umożliwiającą przeprowadzanie specjalistycznych badań.

Tabela 3 Powiązania celów Strategii Rozwoju Powiatu Słupckiego na lata 2021-2030 ze Strategią Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Strategia rozwoju Powiatu Słupckiego na lata 2021-2030	Strategia Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034
Cel strategiczny I: Wzrost poziomu życia mieszkańców powiatu słupckiego poprzez wzmocnienie jego kapitału społecznego: 1.1. Poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców powiatu słupckiego; 1.2. Rozwój oraz podniesienie jakości kształcenia placówek edukacyjnych na terenie powiatu słupckiego; 1.3. Rozwój usług pomocy społecznej pieczy zastępczej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Poszerzenie oferty kulturalnej powiatu słupckiego	CEL STRATEGICZNY I. Usługi społeczne dostosowane do potrzeb mieszkańców i wysoka jakość życia.
Cel strategiczny II: Wzrost dostępności powiatu słupckiego kluczowym elementem polityki zrównoważonego rozwoju: 2.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej na obszarze powiatu słupckiego; 2.2 Rozwój systemu publicznego transportu zbiorowego na terenie powiatu słupckiego;	CEL STRATEGICZNY III. Zrównoważony rozwój przestrzenny. CEL STRATEGICZNY IV. Ochrona środowiska w obliczu zmian klimatu.

Strategia rozwoju Powiatu Słupskiego na lata 2021-2030	Strategia Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034
2.3 Cyfrowy rozwój powiatu słupskiego; 2.4 Poprawa środowiska naturalnego.	
Cel strategiczny III: Wzmocnienie konkurencyjności lokalnego rynku pracy oraz wykorzystanie potencjału gospodarki w powiecie słupskim: 3.1 Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy; 3.2 promocja powiatu słupskiego oraz wzmocnienie współpracy tworzących go jednostek samorządu terytorialnego; 3.3 Wzmocnienie potencjału lokalnej gospodarki.	CEL STRATEGICZNY II. Gospodarka oparta na zmieniającym się rolnictwie, turystyce i rozwijającej się przedsiębiorczości.
Cel strategiczny IV: Zapewnianie mieszkańcom powiatu słupskiego równego i łatwego: dostępu do wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej 4.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury opieki zdrowotnej; 4.2 Rozszerzenie oferty usług medycznych i opiekuńczych świadczonych przez placówki Powiatu Słupskiego; 4.3 podnoszenie świadomości mieszkańców na temat zdrowego trybu życia.	CEL STRATEGICZNY I. Usługi społeczne dostosowane do potrzeb mieszkańców i wysoka jakość życia.

Źródło: opracowanie własne

W obydwóch dokumentach zwraca się również uwagę na istotę prowadzenia działań promocyjnych oraz współpracy między NGO a samorządem. Pojawia się także nacisk na ochronę środowiska.

Strategia Rozwoju Wschodniej Wielkopolski 2040

Strategia Rozwoju Wielkopolski Wschodniej jest stosunkowo nowym dokumentem strategicznym. Powodem stworzenia tego dokumentu jest zbiór zjawisk (głównie negatywnych) znacząco odróżniający ten obszar od pozostałej części województwa. Jednocześnie jest to przejaw realizacji zmiany podejścia województwa w stosowanym modelu rozwoju. Obszar wielkopolski wschodniej pokrywa się bowiem z zdefiniowanym w strategii regionalnej wschodnim obszarem funkcjonalnym. Strategia rozwoju wielkopolski wschodniej powstała, aby zmaterializować wizję, cele i kierunki działania dla całego subregionu na najbliższe dekady. Jej rolą jest rozwinięcie i uszczegółowienie strategii regionalnej, tak by można było zaplanować i ukierunkować odpowiednio wsparcie do obszarów najbardziej tego wymagających. Strategia subregionu będzie miała również istotne znaczenie podczas procesu sprawiedliwej transformacji wielkopolski wschodniej. Jest to istotne biorąc pod uwagę wpływ jaki proces transformacji będzie miał na rozwój gmin i ich możliwości. Strategia Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 definiuje 3 cele strategiczne:

Cel 1. Aktywne, świadome i włączające społeczeństwo tworzące wspólnotę wartości:

- 1.1 Silny kapitał społeczny;
- 1.2 Nowoczesny włączający rynek pracy.

Cel 2. Zdywersyfikowana i innowacyjna gospodarka neutralna dla klimatu:

- 2.1. Proinnowacyjni przedsiębiorcy;
- 2.2. Silne branże gospodarcze.

Cel 3. Spójna i atrakcyjna przestrzeń do zamieszkania i wypoczynku odporna na zmiany klimatu:

- 3.1. Przyjazne miasta i wsie;
- 3.2. Wysokiej jakości przestrzeń przyrodnicza.

W ramach prac nad Strategią przygotowano w roku 2021 Analizę Zróżnicowania Społeczno – Gospodarczego Wielkopolski Wschodniej, w której porównywano gminy z Wielkopolski Wschodniej. Z uwagi na dynamicznie zmieniające się uwarunkowania i sytuację samorządów, przeprowadzona w 2021 r. analiza nie jest w pełni aktualna. Jednakże pokazuje ona poziom rozwoju gospodarczego gminy Ostrowite w poprzednich latach. Poziom rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy Ostrowite według stanu na rok 2020 został określony jako wysoki, natomiast dynamika zmian 2011-2020 jako niska. Analiza dokonana została w 3 wymiarach poprzez samoocenę gmin i ocenę syntetyczną ekspertów¹.

Tabela 4 Powiązania celów Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040, ze Strategią Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Strategia Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040	Strategia Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034
Cel 1. Aktywne, świadome i włączające społeczeństwo tworzące wspólnotę wartości 1.1 Silny kapitał społeczny 1.2 Nowoczesny włączający rynek pracy	CEL STRATEGICZNY I. Usługi społeczne dostosowane do potrzeb mieszkańców i wysoka jakość życia
Cel 2. Zdywersyfikowana i innowacyjna gospodarka neutralna dla klimatu 2.1. Proinnowacyjni przedsiębiorcy 2.2. Silne branże gospodarcze	CEL STRATEGICZNY II. Gospodarka oparta na zmieniającym się rolnictwie, turystyce i rekreacji oraz rozwijającej się przedsiębiorczości usługowej

¹ Wyniki analizy dla Gminy Ostrowite były następujące: rozwój w wymiarze społecznym: w ocenie gminy – przeciętny, w ujęciu syntetycznym ekspertów – wysoki, dynamika zmian w ujęciu syntetycznym – wysoka, rozwój w wymiarze gospodarczym: w ocenie gminy – wysoki, w ujęciu syntetycznym – przeciętny, dynamika zmian w ujęciu syntetycznym – niska i wreszcie rozwój w wymiarze środowiskowo – przestrzennym: w ocenie gmin - przeciętny, w ujęciu syntetycznym - przeciętny, dynamika zmian w ujęciu syntetycznym – przeciętna. Wyraźnie widać, że Gmina Ostrowite w aspekcie społecznym ocenia się surowiej, niż wynika to z oceny ekspertów na tle Wielkopolski Wschodniej. Z kolei Gmina Ostrowite w aspekcie gospodarczym ocenia się bardziej optymistycznie, niż wskazuje na to ocena syntetyczna ekspertów na tle Wielkopolski Wschodniej. W aspekcie środowiskowo – przestrzennym po obu stronach jest taka sama ocena.

Strategia Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040	Strategia Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034
Cel 3. Spójna i atrakcyjna przestrzeń do zamieszkania i wypoczynku odporna na zmiany klimatu	CEL STRATEGICZNY III. ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PRZESTRZENNY
3.1. Przyjazne miasta i wsie	CEL STRATEGICZNY IV. OCHRONA ŚRODOWISKA W OBLICZU ZMIAN KLIMATU
3.2. Wysokiej jakości przestrzeń przyrodnicza	

Źródło: opracowanie własne

Spójność z dokumentami z zakresu prawa wodnego

Niniejsza strategia stosuje się do Ustawy z dnia 20 lipca 2017 – Prawo wodne, a dokładnie zapisów art. 315 i art. 326 dotyczących procesów gospodarowania wodami, które wskazują na konieczność uwzględnienia ich w strategii rozwoju gminy. Niniejsza strategia wykazuje zatem spójność z zapisami dokumentów krajowych takich jak:

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry;
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry;
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry stanowi najważniejszy dokument z zakresu gospodarowania zasobami wodnymi. Gmina Ostrowite leży w obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty i Noteci. W poniższym zestawieniu zostały ujęte informacje wynikające z II aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry², przedstawiające wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) zlokalizowanych na terenie gminy. Zapisy planu dostępne są na stronach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Tabela 5 Charakterystyka JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Ostrowite

Kod JCWP	Nazwa	Typologia/status	Stan ogólny	Stan ekologiczny i chemiczny
Region wodny Warta				
RW60001518345929	Struga Biskupia do jez. Gostawskiego	Potok lub struga w dolinie o dużym udziale torfowisk/ silnie zmieniona część wód	zły	umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego
RW600015183679	Meszna do Strugi Bawół	Potok lub struga w dolinie o dużym udziale torfowisk/ silnie zmieniona część wód	zły	słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego

² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335)

Kod JCWP	Nazwa	Typologia/status	Stan ogólny	Stan ekologiczny i chemiczny
LW10099	Kosewskie	Jezioro na podłożu wapiennym, o dużej wartości współczynnika Schindlera, polimiktyczne/ silnie zmieniona część wód	zły	dobry potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego
LW10102	Powidzkie	Jezioro na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane/ naturalna część wód	-	stan chemiczny dobry

Region wodny Noteci

RW60001018817499	Kanał Ostrowo-Gopło	Potok lub strumień nizinny piaszczysty/ naturalna część wód	zły	umiarkowany stan ekologiczny
LW10398	Budzisławskie	Jezioro na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane/ silnie zmieniona część wód	zły	umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

Gmina Ostrowite położona jest w obrębie trzech części wód podziemnych (JCWPd), z czego dwie cechują się słabym stanem ogólnym i zagrożone są nieosiągnięciem celu środowiskowego.

Tabela 6 Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie gminy Ostrowite

Kod JCWPd	Stan ogólny	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu ilościowego	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
GW600043	słaby	słaby	słaby	zagrożona ilościowo i chemiczne
GW600062	słaby	słaby	dobry	zagrożona ilościowo
GW600061	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

Na terenie gminy Ostrowite występują urządzenia melioracji wodnej – sieć drenarska oraz rowy melioracyjne, których utrzymanie należy do właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy lub związku spółek wodnych, w którym jest zrzeszona spółka wodna działająca na terenie gminy – do tej spółki lub tego związku spółek wodnych.

Obowiązek ten obejmuje eksploatację, konserwację oraz remont w celu zachowania funkcji urządzeń wodnych³.

Poniżej wskazano działania podstawowe zidentyfikowane w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, które zostały przypisane do JCWP i JCWPd zlokalizowanych na terenie gminy Ostrowite.

Tabela 7 Działania podstawowe przypisane do poszczególnych JCWP i JCWPd w IIaPGW znajdujących się na terenie gminy Ostrowite

Kod JCWP	Działania podstawowe
RW60001518345929	- Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta; - Kontrola gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych.
RW60001018817499	- Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta; - Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność; - Uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami; - Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych; - Analizy techniczno-ekonomiczne gospodarowania ściekami w obszarze gminy poza aglomeracjami; - Przekazanie informacji do PGW WP o braku przepływu lub braku wody w korycie cieku przy przeprowadzeniu badań monitoringowych JCWP w ramach strategicznego programu PMŚ.
RW600015183679	- Uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami; - Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność; - Działania renaturyzacyjne; - Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta; - Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych; - Analizy techniczno-ekonomiczne gospodarowania ściekami w obszarze gminy poza aglomeracjami.
LW10099	- Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych; - Kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin; - Kontrola gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych.
LW10398	- Kontrola gospodarowania wodami oraz przeglądy pozwoleń wodnoprawnych; - Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych; - Kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin.

³ Zgodnie z zapisami art. 205 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.).

Kod JCWP	Działania podstawowe
Kod JCWPd	Działania podstawowe
GW600043	• Ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP); • Opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP).
GW600062	• Brak działań.
GW600061	

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
<http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

Drugim ważnym dokumentem jest Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (PZRP), którego celem jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, poprzez realizację działań minimalizujące zidentyfikowane zagrożenia. PZRP podlega aktualizacji co 6 lat, w myśl art.173 ust. 19 Prawa wodnego. W dniu 24 lutego 2023 r. wszedł w życie Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. 2023 r. poz. 335), które stanowi aktualizację dotychczasowego PZRP.

W dokumencie tym wyznaczono trzy cele główne:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego;
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego;
3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z obowiązującymi Mapami zagrożenia powodziowego⁴, na terenie gminy Ostrowite nie zidentyfikowano obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Biorąc pod uwagę Mapę ryzyka powodziowego⁵, także nie zidentyfikowano obszarów objętych wysokim prawdopodobieństwem ryzyka powodziowego.

Istotnym dokumentem jest także Plan przeciwdziałania skutkom suszy. Wśród najważniejszych celów planu należy wymienić: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy, edukację i zarządzanie ryzykiem suszy, formalizację i zaplanowanie finansowania działań służących

⁴ https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP

⁵ https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMRP

przeciwdziałaniu skutkom suszy. Według poszczególnych typów klas zagrożenia suszą, sytuacja dla Gminy Ostrowite przedstawia się następująco:

- zagrożenie suszą hydrogeologiczną – klasa I (słabo zagrożone);
- zagrożenie suszą hydrologiczną – klasa II (umiarkowanie zagrożone);
- zagrożenie suszą rolniczą – klasa IV (ekstremalnie zagrożone);
- zagrożenie suszą atmosferyczną – klasa IV (ekstremalnie zagrożone).

Według łącznego zagrożenia suszą cały obszar gminy jest zagrożony wystąpieniem suszy w stopniu silnym.

5.3. Misja i wizja

W procesie tworzenia i realizacji strategii istotne jest określenie misji i wizji. Są to dwa (nieobowiązkowe) elementy strategii wskazujące na pożądane kierunki rozwoju w perspektywie najbliższych lat. Misja określa wartości, jakimi będzie kierowała się społeczność lokalna oraz samorząd w celu zrealizowania zaprojektowanej wizji rozwoju. Ukierunkowuje również na działania, które trzeba podjąć, aby misja się powiodła, a wizja stała się rzeczywistością.

MISJA

Misją gminy Ostrowite jest stworzenie jak najlepszych warunków do życia dla mieszkańców, zaspakajając potrzeby wszystkich grup społecznych w tym: dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów w oparciu o istniejącą infrastrukturę społeczną i techniczną i na bazie dalszego rozwoju rolnictwa, turystyki, rekreacji i przedsiębiorczości z poszanowaniem środowiska przyrodniczego i ładu przestrzennego

Gmina Ostrowite, przy obecnym potencjale, ma duże predyspozycje do rozwoju opartego na rolnictwie, turystyce i przedsiębiorczości.

Wizja to obraz gminy, który będzie następstwem realizacji strategii. Ukazuje Gminę Ostrowite w perspektywie do 2034 roku. Będzie to obraz gminy zmieniony na skutek przyjętych i zrealizowanych działań.

WIZJA

Gmina Ostrowite to miejsce, gdzie bogactwo zasobów naturalnych łączy się z harmonijnym i zrównoważonym rozwojem opartym na rolnictwie, turystyce i przedsiębiorczości

5.4. Cele strategiczne

Na podstawie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Ostrowite, spotkań w 21 sołectwach, wyników spotkań Grupy Strategicznej, wyznaczono w ramach wymiarów strategicznych: społecznego, gospodarczego, przestrzennego i klimatyczno-środowiskowego - cele strategiczne, operacyjne i kierunki działania w perspektywie do roku 2034.

WYMIAR SPOŁECZNY

Wymiar społeczny skupia się przede wszystkim na poprawie jakości życia mieszkańców oraz stanowi odpowiedź na zmieniające się potrzeby społeczeństwa. Gmina Ostrowite dysponuje obecnie dobrą infrastrukturą społeczną, jednakże w pewnych dziedzinach np. kultura obecna infrastruktura wydaje się niewystarczająca. Widoczne są też wyzwania związane ze zmianami demograficznymi i wyludnianiem się. Istotnym dla mieszkańców czynnikiem jest zapewnienie bezpieczeństwa osób mieszkających i odwiedzających gminę przy jednoczesnym tworzeniu warunków atrakcyjnych do osiedlenia się. Aktywność społeczna mieszkańców pobudzana poprzez organizacje pozarządowe i możliwa dzięki posiadaniu sieci świetlic wiejskich, wspomagana corocznymi budżetami sołectw jest ważnym elementem decydującym o poziomie integracji mieszkańców. W ramach wymiaru społecznego, zaproponowano działania, których celem jest zatrzymanie młodych, aktywnych, pracujących mieszkańców w miejscu dotychczasowego zamieszkania i zaproszenie nowych mieszkańców, rodzin z dziećmi do osiedlenia się na terenie gminy. Nie zapomniano o rosnącej średniej wieku mieszkańców i starzeniu się społeczeństwa, które wymagają realizacji zadań związanych ze zdrowiem, opieką społeczną nad osobami starszymi i osobami z niepełnosprawnościami.

W ramach wymiaru społecznego wyznaczono następujący cel strategiczny oraz osiem celów operacyjnych:

Cel strategiczny I.	Usługi społeczne dostosowane do potrzeb mieszkańców i wysoka jakość życia
Cel operacyjny 1.1	Wysoka jakość i dobrze funkcjonujący system wychowawczo – edukacyjny
Cel operacyjny 1.2	Wspieranie sportu i rekreacji w Gminie Ostrowite
Cel operacyjny 1.3	Opieka zdrowotna spełniająca oczekiwania mieszkańców
Cel operacyjny 1.4	Rozwój polityki społecznej
Cel operacyjny 1.5	Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie gminy
Cel operacyjny 1.6	Rozwój działalności kulturalnej w gminie Ostrowite
Cel operacyjny 1.7	Wspieranie organizacji pozarządowych na terenie gminy
Cel operacyjny 1.8	Budownictwo komunalne i czynszowe

WYMIAR GOSPODARCZY

Obszar działań związany z wymiarem gospodarczym, skupia się przede wszystkim na wzmocnieniu potencjału rozwojowego gminy. Ważną rolę w zaplanowanych działaniach odgrywa zmieniające się rolnictwo, turystyka i rozwój małej przedsiębiorczości opartej o istniejące potencjały. Stworzenie nowych możliwości dla rozwoju turystyki oraz usługowej działalności gospodarczej to szansa na tworzenie nowych miejsc pracy. W perspektywie kolejnych lat znaczenie turystyki wydaje się wyrastać, choć „motorem napędowym” gospodarki Gminy Ostrowite pozostanie rolnictwo. Będzie ono jednak w perspektywie funkcjonowania Strategii przechodziło istotne zmiany w zakresie technologii i upraw, co związane będzie ze zmianami klimatu oraz z rozwijającą się działalnością pozarolniczą, która da szansę na pewniejsze źródła dochodu całorocznego i wpłynie na większe zainteresowanie dywersyfikacją działalności gospodarstw rolnych.

W wymiarze gospodarczym kluczowe jest także promowanie istniejących i potencjalnych przedsiębiorców. Stwarzanie warunków dla dalszego rozwoju przedsiębiorczości to wyzwanie dla samorządu, które przyczyni się do wzrostu gospodarczego.

Równie istotnym elementem jest wsparcie procesu skutecznego zarządzania gminą. Zmieniająca się Gmina Ostrowite potrzebuje nowoczesnie działającego Urzędu. Cyfryzacja i bezpieczeństwo danych i usług to bliska perspektywa, która wymusi zmiany w wyposażeniu, konieczność doskonalenia umiejętności pracowników i zmiany organizacyjne. Niewątpliwie wyzwaniem w ramach strategii jest

stworzenie dla mieszkańców możliwości korzystania z usług na odległość świadczonych przez Urząd. Podążanie za zmianami technologicznymi, podnoszenie jakości obsługi klientów, ciągłe usprawnienie pracy Urzędu to ważne wyzwania dla samorządu. Rozwój e-administracji będzie prowadził do wzrostu efektywności, skuteczności oraz do poprawy jakości funkcjonowania administracji publicznej.

W ramach wymiaru gospodarczego wyznaczono następujący cel strategiczny oraz pięć celów operacyjnych:

Cel strategiczny II.	Gospodarka oparta na zmieniającym się rolnictwie, turystyce i rozwijającej się przedsiębiorczości
Cel operacyjny 2.1	Wspieranie nowych podmiotów gospodarczych w gminie
Cel operacyjny 2.2	Wspieranie zrównoważonego rozwoju turystyki i rekreacji w gminie
Cel operacyjny 2.3	Współpraca z rolnikami w zakresie zmian w rolnictwie
Cel operacyjny 2.4	Promocja gminy skierowana do przedsiębiorców, nowych mieszkańców i obecnych mieszkańców
Cel operacyjny 2.5	Nowoczesny Urząd – skuteczne zarządzanie gminą

WYMIAR PRZESTRZENNY

Działania związane z przestrzennym wymiarem strategicznym obejmują zagadnienia z zakresu planowania polityki przestrzennej i rozwoju infrastruktury technicznej.

Gmina Ostrowite potrzebuje skutecznego mechanizmu planowania przestrzennego pozwalającego określić granice i możliwości rozwoju poszczególnych funkcji (rolniczej, mieszkaniowej, letniskowo-rekreacyjnej, gospodarczej), a tym samym

umożliwiającego zrównoważony rozwój przestrzenny i zachowanie ładu przestrzennego. Innym ważnym aspektem dotyczącym przestrzeni jest ochrona terenów przybrzeżnych. Zagrożenie związane jest z ingerencją człowieka wynikającą z bezpośredniej zabudowy oraz z następującymi zmianami w klimacie. Występuje coraz silniejsza presja gospodarcza dotycząca zagospodarowania terenu wokół Jeziora Powidzkiego.

Część terenów gminy wymaga kontynuacji procesów rewitalizacji. Ważne jest zabezpieczenie (poprzez m.in. dokumenty planistyczne) przed nadmiernym rozproszeniem zabudowy i koniecznością ponoszenia nadmiernych nakładów na infrastrukturę techniczną, jak doprowadzenie sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej, budowę dróg, chodników czy innej infrastruktury towarzyszącej.

W celu poprawy atrakcyjności wizerunku gminy jako miejsca do zamieszkania ważna jest dbałość o stan i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych z likwidacją barier architektonicznych i ich doposażenie w obiekty małej architektury. Ponadto wyzwaniem z uwagi na zmiany demograficzne i wyludnianie się obszaru jest poprawa jakości infrastruktury i jej dalszy rozwój w celu zapewnienia atrakcyjnych warunków do zamieszkania.

W kolejnych latach potrzebna jest dalsza praca nad zakończeniem porządkowania gospodarki ściekowej opartej na inwestycjach w sieci kanalizacyjne i nowoczesne rozwiązania indywidualne. Ponadto perspektywa kolejnych lat wymaga uporządkowania gospodarki odpadowej oraz rozwinięcia działań związanych z poprawą jakości powietrza i klimatu w gminie poprzez ograniczenie emisji indywidualnej mieszkańców i liniowej wynikającej z transportu. W tym zakresie potrzebna jest dalsza gazyfikacja i rozwój indywidualnych instalacji OZE na budynkach publicznych, mieszkalnych i gospodarczych oraz rozwój instalacji naziemnych.

Gmina Ostrowite w ostatnich latach gwałtownie przyspieszyła w zakresie gminnej infrastruktury drogowej. Pojawiły się też coraz istotniejsze potrzeby mieszkańców w zakresie jakości infrastruktury towarzyszącej jak chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie. Szczególnie ważna staje się również niezawodność sieci wodociągowej zaopatrująca mieszkańców w wodę czy stan techniczny sieci niskiego napięcia zaopatrujący mieszkańców w energię elektryczną. Rozwój gminy wymusza też działania związane z dostępnością do sieci światłowodowej, ponieważ jakość i dostępność do Internetu i telefonii komórkowej na terenie gminy jest ograniczona.

W wymiarze przestrzennym wyznaczono następujący cel strategiczny obejmujący cztery cele operacyjne:

Cel strategiczny III.	Zrównoważony rozwój przestrzenny
Cel operacyjny 3.1	Budowa i modernizacja dróg gminnych z infrastrukturą towarzyszącą
Cel operacyjny 3.2	Uporządkowany system gospodarki ściekowej
Cel operacyjny 3.3	Uporządkowany system gospodarki odpadami
Cel operacyjny 3.4	Rozwój infrastruktury liniowej
Cel operacyjny 3.5	Rozwój nowoczesnej infrastruktury informatycznej
Cel operacyjny 3.6	Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu
Cel operacyjny 3.7	Skuteczne planowanie przestrzenne w gminie i atrakcyjne przestrzenie publiczne

WYMIAR KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWY

Działania zaplanowane w ramach wymiaru klimatyczno-środowiskowego skupiają się na kwestii związanej z poprawą jakości środowiska przyrodniczego i jego ochroną oraz adaptacją i dostosowaniem do zmian wynikających z postępującego kryzysu klimatycznego.

Przeobrażenia w środowisku i występujące zjawiska (np. susza) wywołują coraz istotniejsze zmiany w jakości życia mieszkańców, w tym szczególnie w rolnictwie. Jednocześnie środowisko i jego jakość są jedną z istotnych wizytówek Gminy Ostrowite.

Uporządkowanie spraw związanych ze środowiskiem to jedno z ważniejszych wyzwań, które będą wpływać na rozwój i atrakcyjność Gminy Ostrowite. To także czynnik, który w bardzo istotny sposób będzie decydować o postrzeganiu jakości życia w gminie zarówno przez mieszkańców, jak i właścicieli obiektów letniskowych. Wszystkie podejmowane przedsięwzięcia gospodarcze i społeczne muszą zachodzić przy poszanowaniu środowiska naturalnego.

Należy zwrócić szczególną uwagę na kwestie potrzeby edukacji ekologicznej, gdyż problemem cały czas jest małe zainteresowanie tą tematyką ze strony mieszkańców i niskie przygotowanie do tych zmian. W perspektywie kolejnych lat należy zwiększyć zainteresowanie mieszkańców zmianami klimatu, ochroną powietrza, odnawialnymi źródłami energii i segregacją odpadów. Bardzo ważne jest budowanie świadomości społecznej na temat ograniczeń w dostępności do zasobów np. wód i kształtowanie nowych nawyków, związanych z racjonalną gospodarką cyrkulacyjną na terenie gminy.

W ramach wymiaru klimatyczno-środowiskowego wyznaczono następujący cel strategiczny oraz dwa cele operacyjne:

Cel strategiczny IV.	Ochrona środowiska w obliczu zmian klimatu
Cel operacyjny 4.1	Wysoka jakość środowiska
Cel operacyjny 4.2	Dostosowanie gminy do zmian klimatu
Cel operacyjny 4.3	Edukacja ekologiczna mieszkańców, letników, gości

5.5. Planowane przedsięwzięcia

Tabela 8 Kierunki oraz oczekiwane rezultaty działań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ
CEL STRATEGICZNY I. Usługi społeczne dostosowane do potrzeb mieszkańców i wysoka jakość życia		
Cel operacyjny 1.1 Wysoka jakość i dobrze funkcjonujący system wychowawczo – edukacyjny	- modernizacje szkół w Ostrowitem i Giewartowie – infrastruktura techniczna i wyposażone pracownie; - wsparcie szkół w prowadzeniu skutecznej edukacji włączającej; - infrastruktura opiekuńcza zapewniająca dobre warunki dla rodzin z dziećmi (żłobek, przedszkole); - inwestycje w jakość kształcenia przyszłych absolwentów – wysoki poziom nauczania; - oferta zajęć pozaszkolnych (lokalnych organizacji pozarządowych) w świetlicy szkolnej i świetlicy środowiskowej.	- zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy Ostrowite w zakresie usług edukacyjnych i wychowawczych; - podniesienie poziomu nauczania poprzez zakup nowoczesnego wyposażenia dla edukacji w tym edukacji włączającej i wysoki poziom nauczania; - rozbudowa infrastruktury dla edukacji włączającej; - szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych (np. szachy, basen itp.) oraz zajęć specjalistycznych dla edukacji włączającej; - podnoszenie kompetencji kadr.
Cel operacyjny 1.2 Wspieranie sportu i rekreacja w Gminie Ostrowite	- wykorzystanie istniejącej i doposażenie infrastruktury sportowej np. skate park Giewartów; - zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w sołectwach; - rozwój sieci rekreacyjnych ścieżek rowerowych na terenie gminy.	- zatrzymanie młodych ludzi na terenie gminy; - rozwój rekreacji mieszkańców poprzez rozbudowę ścieżek rowerowych.
Cel operacyjny 1.3. Opieka zdrowotna spełniająca oczekiwania mieszkańców	- zapewnienie podstawowej opieki zdrowotnej – lekarz rodzinny, pediatra; - podejmowanie działań na rzecz zwiększenia dostępności lekarzy specjalistów; - programy profilaktyczne.	- zapewniony dostęp do POZ dla mieszkańców; - dostęp do specjalistów; - wzrost zainteresowania mieszkańców stanem zdrowia.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ
Cel operacyjny 1.4 Rozwój polityki społecznej	• sprawnie funkcjonujący GOSP realizujący potrzeby rodzin i osób z problemami; • dom dziennego pobytu dla seniorów w Giewartowie; • SDŚ w Lucynowie dla osób niepełnosprawnych; • zapewnienie aktywnym seniorom udziału w klubach, kołach, UTW; • świetlice wiejskie miejscem integracji młodzieży, dorosłych, seniorów, osób w trudnej sytuacji życiowej.	• pomoc skierowana do rodzin wielodzietnych, dzieci wymagających pomocy, osób niepełnosprawnych, osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej, osób samotnych; • poprawa jakości życia osób wymagających pomocy; • stworzenie warunków do integracji mieszkańców i aktywnego spędzania wolnego czasu.
Cel operacyjny 1.5 Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie gminy	• sprawnie działające OSP na terenie gminy (wysokiej jakości wyposażenie, kadry strażaków ochotników); • posterunek Policji monitorujący bezpieczeństwo mieszkańców i turystów; • akcje prewencyjne dla dzieci i seniorów.	• wyposażone jednostki OSP gwarantują bezpieczeństwo mieszkańcom; • poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, turystów.
Cel operacyjny 1.6 Rozwój działalności kulturalnej w gminie Ostrowite	• dalsze inwestowanie w infrastrukturę kultury Biblioteka Publiczna (BP) - rozbudowa, standard techniczny; • kultywowanie tradycji opartej o historię (izba pamięci, konferencje, seminaria); • rozwój działalności biblioteki poprzez utworzenie filii w wybranych sołectwach.	• przyciąganie ciekawą ofertą kulturalną mieszkańców gminy; • budowa tożsamości poprzez wspólną historię, tradycję.
Cel operacyjny 1.7 Wspieranie organizacji pozarządowych na terenie gminy	• sprawnie funkcjonowanie OSP; • aktywnie działające KGW; • wspieranie innych organizacji pozarządowych.	• przeprowadzanie akcji edukacyjnych wśród mieszkańców; • organizowanie imprez integracyjnych, kulinarnych przez KGW; • aktywność innych organizacji pozarządowych w gminie.
Cel operacyjny 1.8 Budownictwo komunalne i czynszowe	• budownictwo SIM ofertą dla obecnych i przyszłych mieszkańców Gminy Ostrowite; • lokale komunalne ofertą rotacyjną dla mieszkańców gminy.	• młodzi mieszkańcy pozostają w gminie; • pozyskanie nowych mieszkańców do gminy.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ
CEL STRATEGICZNY II. Gospodarka oparta na zmieniającym się rolnictwie, turystyce i rozwijającej się przedsiębiorczości		
Cel operacyjny 2.1. Wspieranie nowych podmiotów gospodarczych w gminie	• zapewnienie warunków prowadzenia działalności dla mikro i małych przedsiębiorstw (wsparcie instytucjonalne); • tworzenie warunków do otwierania nowych działalności gospodarczych, przy wykorzystaniu lokalnych zasobów na terenie gminy; • tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w gminie – bonusy/zachęty dla przedsiębiorców.	• rozwój gospodarczy gminy oparty o tradycyjne potencjały; • określenie terenów inwestycyjnych w gminie/ terenów uzbrojonych; • powstanie miejsc pracy w działalności gospodarczej.
Cel operacyjny 2.2 Wspieranie zrównoważonego rozwoju turystyki i rekreacji w gminie	• zagospodarowanie gminnych terenów przybrzeżnych w porozumieniu w Wodami Polskimi i PPK; • infrastruktura turystyczna i rekreacyjna na jeziorze (marina, pomosty wędkarskie, centrum nurkowe); • infrastruktura turystyczna (ośrodek i pola biwakowe); • rozwój usług związanych z obsługą ruchu turystycznego (gastronomia, wynajem lokali i sprzętu, usługi dodatkowe); • rozwój usług turystycznych opartych o zasoby historyczne Gminy Ostrowite.	• rozwój turystyki źródłem przychodów dla mieszkańców i gminy; • rozwój działalności turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej; • infrastruktura wokół jeziora i na jeziorze bezpieczna dla środowiska; • infrastruktura historyczna wykorzystana do celów turystycznych.
Cel operacyjny 2.3. Współpraca z rolnikami w zakresie zmian w rolnictwie	• wsparcie zmian strukturalnych, zachodzących w gospodarstwach rolnych; • wsparcie doradcze w zakresie nowych technologii w rolnictwie wynikających ze zmian klimatu; • rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach rolnych. • udostępnianie nieużytków rolnych na tereny inwestycyjne dla własnej działalności i sprzedaż/wydzierżawianie terenów mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom, w tym pod instalacje PV.	• specjalizacja w gospodarstwach rolnych – fachowe doradztwo techniczne i finansowe; • konsolidacja i powiększanie się gospodarstw rolnych; • uruchamianie pozarolniczych działalności gospodarczych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ
Cel operacyjny 2.4. Promocja gminy skierowana do przedsiębiorców, nowych mieszkańców i obecnych mieszkańców	- wsparcie dla lokalnych produktów rolniczych i przemysłowych; - organizacja wydarzeń i imprez promujących lokalnych producentów.	- wspieranie powstawania rozpoznawalnych, lokalnych marek, rozpoznawanych w skali ponadregionalnej; - zwiększenie świadomości mieszkańców na temat produktów lokalnych.
Cel operacyjny 2.5 Nowoczesny Urząd skuteczne zarządzanie gminą	- modernizacja budynku Urzędu i dostosowanie do wymagań mieszkańców; - nowoczesny, cyfrowy Urząd; - strategie i fundusze sołeckie ważnym elementem rozwoju gminy – współpraca samorządu z NGO; - tworzenie warunków do rozwoju gminy – współpraca z sąsiednimi gminami.	- zwiększenie ilości spraw załatwianych przez Urząd w formie e-usług; - zdalna praca, zdalne usługi – cyfryzacja gminy; - zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań gminy i na terenie gminy; - zacieśnienie współpracy i relacji z sąsiednimi gminami, współpraca z powiatem.
CEL STRATEGICZNY III. Zrównoważony rozwój przestrzenny		
Cel operacyjny 3.1. Budowa i modernizacja dróg gminnych z infrastrukturą towarzyszącą	- budowa i modernizacja dróg gminnych; - budowa ścieżek rowerowych; - budowa chodników z oświetleniem.	- zwiększona długość dobrej jakości dróg gminnych; - długość ścieżek rowerowych; - długość chodników i liczba punktów oświetleniowych.
Cel operacyjny 3.2 Uporządkowany system gospodarki ściekowej	- rozwój sieci kanalizacyjnej, w ekonomicznie uzasadnionym zakresie; - dalsza wymiana zbiorników bezodpływowych na przydomowe oczyszczalnie ścieków i budowa nowych na terenie gminy;	- zwiększenie ilości odprowadzonych ścieków systemem liniowej kanalizacji sanitarnej; - zwiększenie ilości oczyszczonych ścieków komunalnych ogółem; - zwiększenie bezpieczeństwa bezodpływowych zbiorników na ścieki.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ
Cel operacyjny 3.3 Uporządkowany system gospodarki odpadami	• budowa PSZOK i jego prawidłowe funkcjonowanie – całkowite wyeliminowane dzikich składowisk odpadów; • zorganizowana zbiórka azbestu zakończona do 2032; • zorganizowana zbiórka odpadów rolniczych (folia); • ograniczenie negatywnych skutków chemizacji w rolnictwie wpływającej na zanieczyszczenie wód powierzchniowych.	• uporządkowanie gospodarki odpadami: azbestem, wielkogabarytowymi budowlanymi i rolniczymi; • poprawa jakości wód powierzchniowych na terenie gminy (jezior i rzek).
Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury liniowej	• zmodernizowana i monitorowana sieć wodociągowa; • docelowa rozbudowa sieci kanalizacyjnej.	• zapewnienie bezpieczeństwa i jakości wody dostępnej dla mieszkańców; • zwiększenie dostępności i liczby korzystających z systemu kanalizacji.
Cel operacyjny 3.5 Rozwój nowoczesnej infrastruktury informatycznej	• dostęp do światłowodu w każdym sołectwie na terenie gminy; • dobry zasięg telefonii komórkowej w całej gminie.	• ograniczenie zjawiska wykluczenia cyfrowego i zwiększenie bezpieczeństwa poprzez dostęp do technologii cyfrowych.
Cel operacyjny 3.6 Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu	• organizacja transportu publicznego; • wykorzystanie transportu gminnego do przewozu dzieci do szkoły, mieszkańców, a w sezonie letników.	• ograniczenie wykluczenia osób starszych i nieposiadających samochodu lub uprawnień do kierowania; • uruchomienie połączeń komunikacyjnych na sezon letni.
Cel operacyjny 3.7. Skuteczne planowanie przestrzenne w gminie	• plan Ogólny z określonymi funkcjami podstawą polityki przestrzennej gminy; • aktywna polityka planistyczna dla terenów przybrzeżnych i rekreacyjnych; • zwiększenie powierzchni terenów przepuszczalnych – unikanie „betonowania”; • przygotowanie i uchwalenie przyszłych terenów inwestycyjnych dla celów gospodarczych, mieszkaniowych; • realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji; • rewitalizacja terenów zdegradowanych.	• rozwój zabudowy mieszkaniowej, letniskowej z zachowaniem ładu przestrzennego; • stworzenie stref rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy; • przeciwdziałanie degradacji środowiska przyrodniczego, ochrona krajobrazu i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska; • poprawa jakości przestrzeni i ochrona ładu przestrzennego w gminie.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

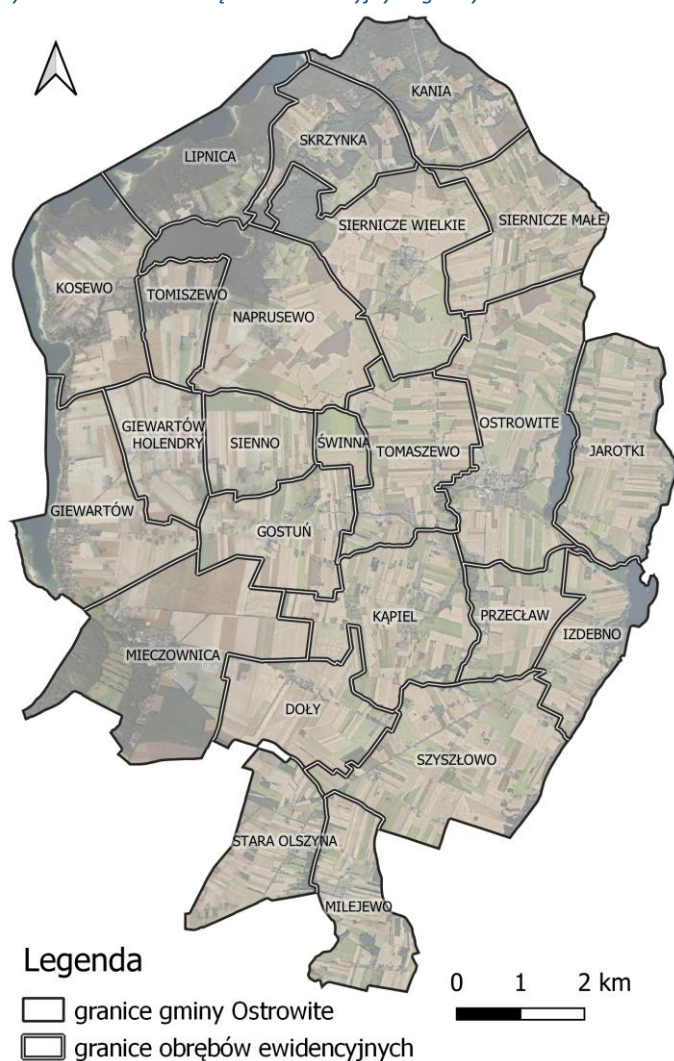
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ
CEL STRATEGICZNY IV. Ochrona środowiska w obliczu zmian klimatu		
Cel operacyjny 4.1. Wysoka jakość środowiska i klimatu w gminie	- wymiana kotłów węglowych na 5 generację w budynkach istniejących i odchodzenie od spalania węgla; - nowoczesne ogrzewanie nowych budynkach mieszkalnych i w budynkach publicznych; - budowa nowych instalacji OZE w/na budynkach publicznych i budynkach prywatnych; - termomodernizacja w budynkach publicznych i prywatnych – energooszczędne i zeroemisyjne; - ograniczenie ruchu pojazdów i elektromobilność w gminie.	- zmniejszenie zanieczyszczenia miejscowości przez niską emisję i emisję z transportu; - zwiększenie produkcji energii odnawialnej na terenie gminy; - zakończenie termomodernizacji budynków publicznych w gminie.
Cel operacyjny 4.2 Dostosowanie gminy do zmian klimatu	- zachęcanie do zbierania wody deszczowej mieszkańców Ostrowitego i Giewartowa; - zwiększenie retencji rolniczej poprzez powstanie nowych zbiorników rolniczych, odtworzenie rowów na terenie gminy; - promowanie/wsparcie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji, w tym zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie prywatnych posesji przy budynkach mieszkalnych i na terenach prywatnych przedsiębiorstw; - ograniczenie ubytku wody w Jeziorze Powidzkim.	- zwiększenie ilości wody zatrzymywanej na terenie gminy; - łagodzenie skutków zmian klimatycznych – suszy poprzez zbiorniki retencyjne, kanały, jaz na rzece; - ograniczenie zużycia wody przez mieszkańców z uwagi kurczące się zasoby wód podziemnych.
Cel operacyjny 4.3. Edukacja ekologiczna mieszkańców, letników, gości	- programy edukacyjne dotyczące gospodarki komunalnej i selektywnej zbiórki odpadów; - edukacja w zakresie zmian klimatu, OZE, suszy, retencji wody; - imprezy o tematyce ekologicznej związane ze zmianami klimatu, odnawialnymi źródłami energii i selektywną zbiórką odpadów; - szkolenia/seminaria dla mieszkańców.	- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, letników, gości; - większe zainteresowanie możliwościami dofinansowań w zakresie ekologicznych rozwiązań w gospodarstwie domowym, gospodarstwie rolnym, w działalności gospodarczej.

6. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji

6.1. Charakterystyka Gminy Ostrowite

Ostrowite to gmina wiejska leżąca w województwie wielkopolskim, w powiecie słupskim. Siedzibą gminy jest wieś Ostrowite. W latach 1975–1998 gmina położona była w ówczesnym województwie konińskim. Od wschodu graniczy z gminą Kleczew, od południowego wschodu z gminą Kazimierz Biskupi, od południa z Słupcą, a od strony zachodniej z Powidzem. Na jej obszarze zlokalizowano 24 obręby ewidencyjne. Jak można zaobserwować na poniższej mapce dominującą specyfiką gminy jest jej rolniczy charakter.

Rysunek 1 Granice obrębów ewidencyjnych gminy Ostrowite.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoserwisu.

Na terenie gminy znajduje się 21 sołectw:

• Doły	• Naprusewo
• Giewartów	• Ostrowice
• Giewartów Holendry	• Przecław
• Gostuń	• Sienno
• Grabina	• Siernicze Małe
• Izdebnó	• Siernicze Wielkie
• Jarotki	• Skrzynka
• Kania	• Szydłowo
• Kąpiel	• Stara Olszyna
• Kosewo	• Tomaszewo
• Mieczownica	

W okresie od początku do końca roku 2024 liczba mieszkańców w Gminie Ostrowite wynosiła 4 945 osób, w tym 2 459 kobiet i 2 486 mężczyzn. W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych.⁶

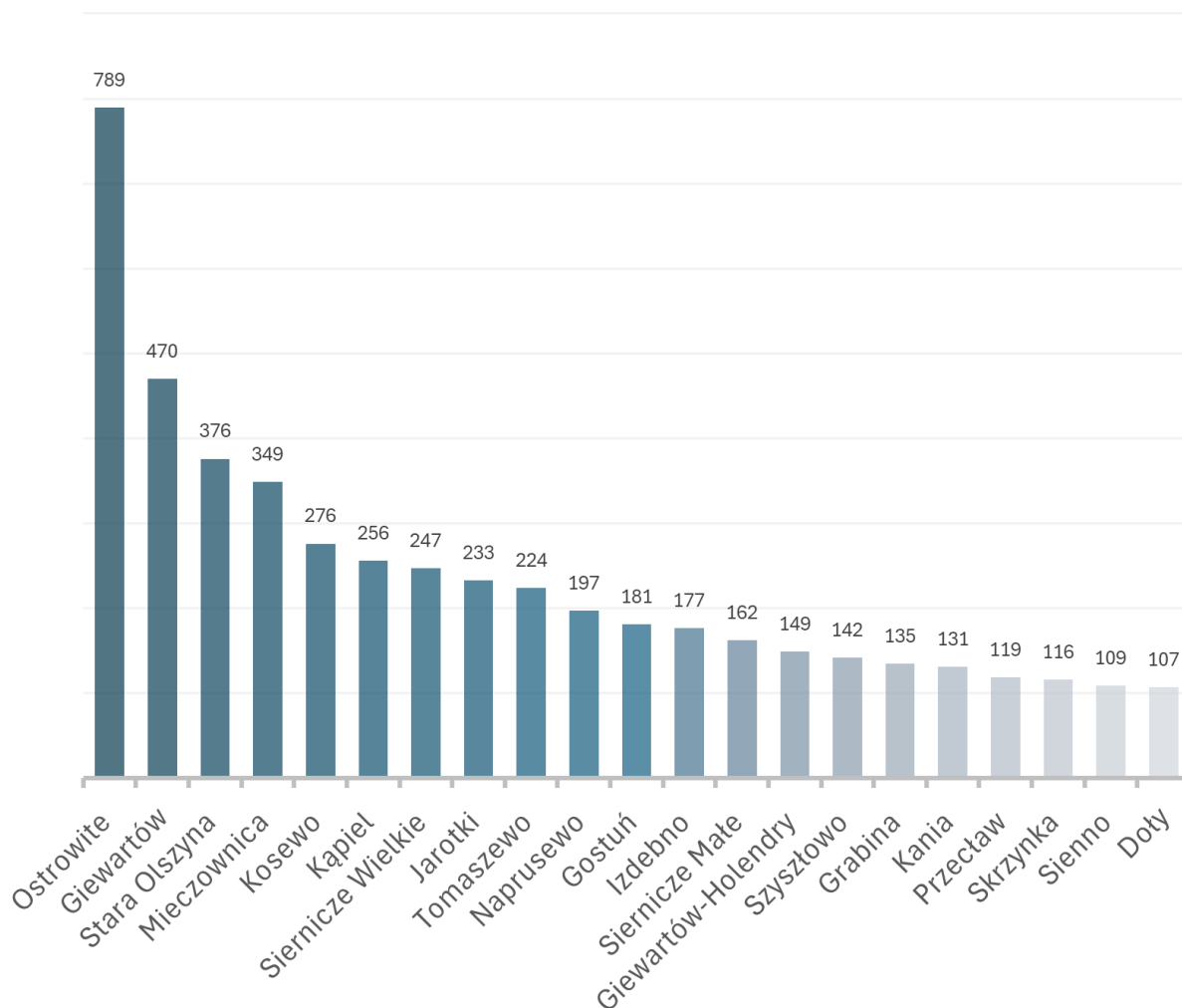
Zgodnie z Raportem o stanie gminy Ostrowite w roku 2024 poza obrębami ewidencyjnymi i sołectwami na terenie gminy Ostrowite znajdują się 43 miejscowości.

• Andrzejowo	• Kania
• Antoninek	• Kąpiel
• Borówiec	• Kierz
• Brzozogaj	• Kosewo
• Budy Kosewskie	• Koszary Jarockie
• Chrzanowo	• Lipnica
• Doły	• Lucynowo
• Giewartów Hol.	• Michałowo
• Giewartów	• Mieczownica
• Gostuń	• Milejewo
• Grabina	• Młynek
• Hejna	• Naprusewo
• Izdebdo	• Ostrowite
• Jarotki	• Pieńki

⁶ Raport o stanie gminy Ostrowite w roku 2024.

- Przecław
- Salamonowo
- Sienno
- Siernicze Małe
- Siernicze Wielkie
- Skrzynka
- Stara Olszyna
- Starogostuń
- Szydłowo
- Szyszłowskie Hol.
- Świnna
- Tomaszewo
- Tomiszewo
- Tumidaj
- Wiktorowo

Rysunek 2 Sołectwa Gminy Ostrowite w podziale na liczbę ludności.

Źródło: Raport o stanie Gminy Ostrowite w roku 2024.

6.2. Istniejący stan środowiska

6.2.1. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 3 strefy:

- aglomeracja poznańska – kod strefy PL3001;
- miasto Kalisz – kod strefy PL3002;
- strefa wielkopolska – kod strefy PL3003

Gmina Ostrowite leży w strefie wielkopolskiej (PL3003).

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

• dwutlenek siarki SO ₂ ,	• pył zawieszony PM _{2.5} ,
• dwutlenek azotu NO ₂ ,	• ołów Pb w PM ₁₀ ,
• tlenek węgla CO,	• arsen As w PM ₁₀ ,
• benzen C ₆ H ₆ ,	• kadm Cd w PM ₁₀ ,
• ozon O ₃ ,	• nikiel Ni w PM ₁₀ ,
• pył zawieszony PM ₁₀ ,	• benzo(a)piren B(a)P w PM ₁₀ .

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_x,

- ozon O₃.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- **Klasa D1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Tabela 9 Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza.

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego ¹	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM10, pył PM2.5 ² ołów Pb (zawartość w PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego ¹	ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NO _x -	C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10), nikiel Ni (zawartość w PM10),	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
	benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)		
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

¹ z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

² W przypadku pyłu zawieszonego PM2,5, w roku 2024 obowiązuje poziom dopuszczalny II faza, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim raport wojewódzki za rok 2024

Roczna ocena została wykonana zgodnie z obowiązującymi zasadami, bazującymi na przepisach prawnych. Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Klasyfikacji dokonano dla trzech stref na terenie województwa wielkopolskiego: aglomeracji poznańskiej, miasta Kalisz, strefy wielkopolskiej.

W 2024 r. w ramach systemu PMŚ na terenie województwa wielkopolskiego funkcjonowało ogółem 18 stacji pomiarowych. Lokalizacja stacji jest z reguły niezmienna, zależna przede wszystkim od wyników wykonywanej co 5 lat oceny jakości powietrza, której celem jest ustalenie odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza zgodnie z art. 88 ust. 2. ustawy Poś. Prowadzenie badań w stałych lokalizacjach daje możliwość obserwowania zmian jakości powietrza w wieloleciu.

W ramach systemu PMŚ w województwie wielkopolskim funkcjonuje jedna mobilna stacja pomiarowa, przy pomocy, której wykonywane są pomiary w miastach województwa wielkopolskiego nie objętych stałym monitoringiem jakości powietrza. W 2024 r. stacją mobilną prowadzone były pomiary całoroczne w Kościanie przy ul. Maya.⁷

Na terenie gminy Ostrowite w 2024 roku nie znajdował się żaden punkt pomiarowy. Najbliższe stacje pomiarowe występowały w Koninie i Piaskach.

⁷ Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim raport wojewódzki za rok 2024.

Tabela 10. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy wielkopolskiej.

Strefa wielkopolska	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
2022	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
2023	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
2024	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefy strefa aglomeracja poznańska, miasto Kalisz i strefa wielkopolska uzyskały klasę A.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2022.

Podstawą klasyfikacji stref były wyniki pomiarów prowadzonych w 2024 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz wyniki analiz z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2024 wykonanego przez IOS-PIB.⁸

W ostatnich latach w strefie wielkopolskiej został przekroczony **poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2**.

Na obszarze województwa wielkopolskiego w ostatnich latach utrzymuje się niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, tlenek węgla oraz oznaczane w pyłe zawieszonym PM10 metale: ołów, arsen, kadm i nikiel.

Największym problemem w skali województwa wielkopolskiego są wysokie stężenia **benzo(a)pirenu** zawartego w pyłe zawieszonym PM10. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P w 2024 r. wystąpiło na jednej stacji pomiarowej w województwie, jednakże wyniki modelowania jakości powietrza wskazują, że problem ten dotyczy większej liczby gmin województwa wielkopolskiego. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się tzw. niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania budynków.

W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłem. Jednakże wysokie dobowe stężenia **pyłu zawieszonego PM10** rejestrowane w sezonie grzewczym pozostają istotnym problemem. Nadal na tle województwa wyróżniają się miejscowości, w których przeważa indywidualne ogrzewanie budynków paliwem

⁸ Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim raport wojewódzki za rok 2024.

stałym. Na ich obszarach rejestruje się największą liczbę dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24-godzinnych.

Przeprowadzona ocena jakości powietrza wykazała również brak przekroczenia w 2024 r. poziomu dopuszczalnego **pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀** na obszarze województwa wielkopolskiego.

W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń **ozonu**, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi. W 2024 r. nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu określonego dla **kryterium ochrony zdrowia ludzi**. Stwierdzono jednak, podobnie jak w latach poprzednich, przekroczenie poziomu celu długoterminowego we wszystkich stacjach pomiarowych w województwie.

W odniesieniu do kryterium **ochrony roślin**, w 2024 r. pomiary jakości powietrza i wyniki obiektywnego szacowania wykonanego w oparciu o wyniki matematycznego modelowania jakości powietrza nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla **dwutlenku siarki i tlenków azotu** oraz **poziomu docelowego ozonu**. Przekroczenia w strefie wielkopolskiej stwierdzono w przypadku **ozonu** w odniesieniu do **poziomu celu długoterminowego**.⁹

W latach 2022-2024 roku dla strefy wielkopolskiej przeprowadzono ocenę roczną pod kątem ochrony roślin. Wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

Strefa wielkopolska	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
2022	A	A	A
2023	A	A	A
2024	A	A	A

¹⁾Dla ozonu wg poziomu celu długoterminowego, strefa wielkopolska otrzymała klasę D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2022.

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za lata 2022-2024 z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych i docelowych przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa wielkopolska uzyskała klasę A, a odniesieniu do poziomu celu długoterminowego w przypadku ozonu stwierdzono przekroczenie.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programów ochrony powietrza (POP). Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne przyczyny

⁹ Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim raport wojewódzki za rok 2024.

wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określa działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza w województwie.¹⁰

Obecnie na terenie gminy Ostrowite obowiązuje, uchwalony przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w listopadzie 2020 r. „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”.

Możliwości rozwoju OZE

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych). Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej. Obecnie na terenie gminy nie funkcjonuje biogazownia, jednak temat ten został podjęty w Planie gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Ostrowite na lata 2021-2027.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej. Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

¹⁰ Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim raport wojewódzki za rok 2024.

- drewno;
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej;
- odpady organiczne;
- oleje roślinne;
- tłuszcze zwierzęce;
- osady ściekowe;
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazier pensylwański, rdestowiec sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu areału upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha. Wykorzystywanie biomasy w celu pozyskiwania energii należy prowadzić w sposób przemysłowy i zrównoważony, gdyż zgodnie z prognozami Agencji Ochrony Środowiska zaorywanie ziemi pod uprawy roślin energetycznych może przyczynić się do większej produkcji CO₂ do roku 2030 niż preferowane dotychczas spalanie paliw kopalnych. Jak wynika z prowadzonych badań, najbardziej sprzyjające środowisku jest pozyskiwanie energii z odpadów drewna. Uprawa roślin energetycznych niesie ze sobą ryzyko niebezpieczeństwa biologicznego, polegającego na niekontrolowanym rozprzestrzenianiu się gatunków obcych. Podczas produkcji energii z biomasy, należy także pamiętać o nisko-emisyjnym sposobie jej produkcji.

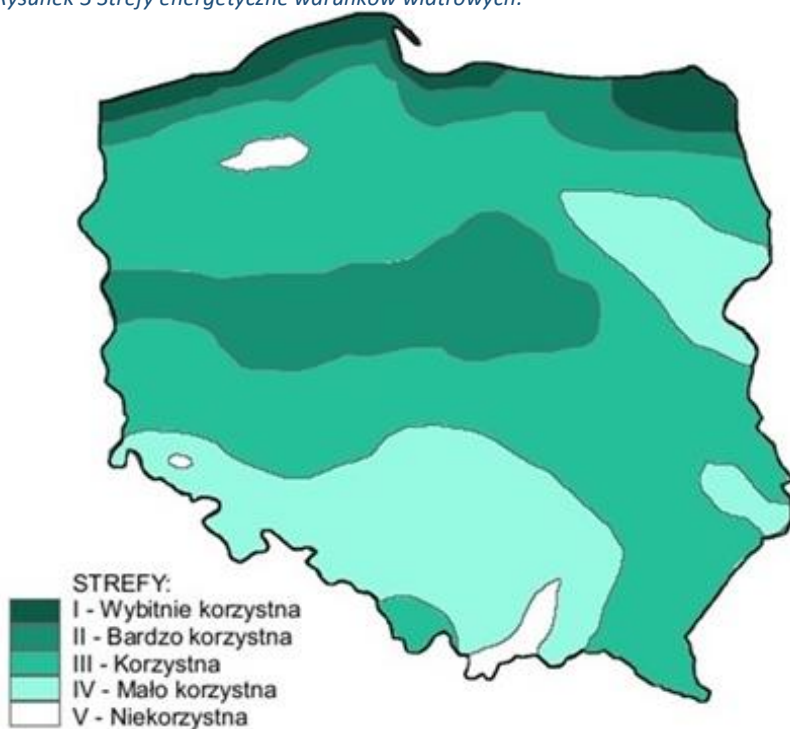
Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna;
- Strefa II – bardzo korzystna;
- Strefa III – korzystna;
- Strefa IV – mało korzystna;
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, teren gminy Ostrowite leży w zasięgu strefy II (bardzo korzystnej).

Rysunek 3 Strefy energetyczne warunków wiatrowych.

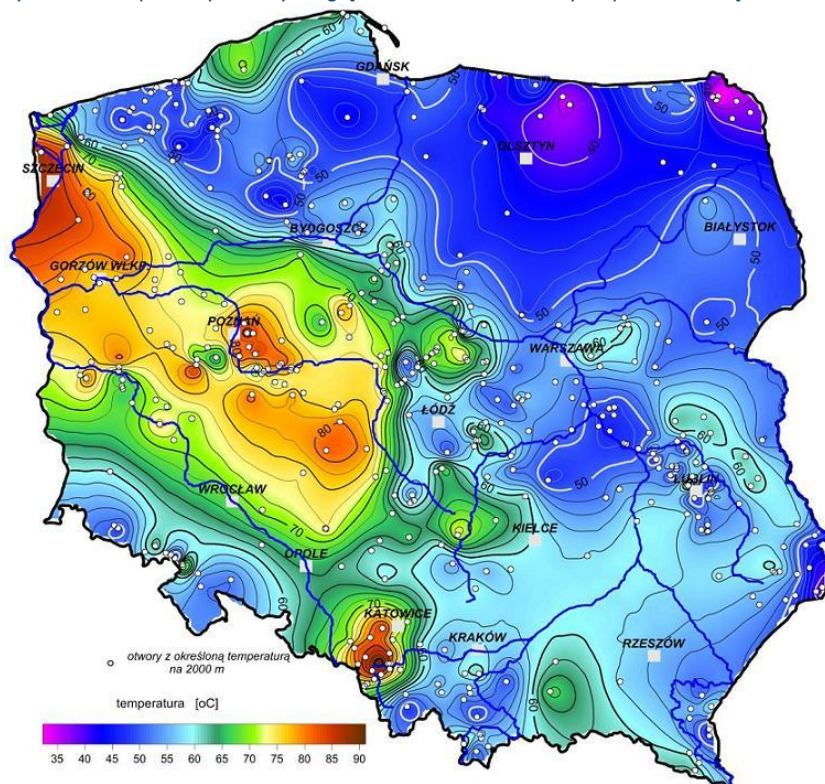
źródło: imgw.pl

Na terenie gminy Ostrowite brak jest instalacji wiatrowych.

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze podatne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane są w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Warunkiem opłacalności jest odpowiednia temperatura podziemnych wód (minimum 65°C na głębokości 2 km), ich wydajność oraz niskie zasolenie. Opłacalność wzrasta w sytuacjach, gdy ciepłe wody są umieszczone płycej (mniejsze koszty wiercenia i instalacji) oraz gdy ich temperatura jest wyższa. Wykorzystanie energii geotermalnej jest nieefektywne ekonomicznie na terenie gminy. W chwili obecnej nie funkcjonują żadne instalacje wykorzystujące energię geotermalną. Nie planuje się budowy instalacji tego typu. Warto jednak zaznaczyć, iż możliwe jest wykorzystanie energii wód podskórnych i ciepła ziemi przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Rozwiązania tego typu mogą znaleźć zastosowanie w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej w terenach o rozproszonej zabudowie. Mapa rozkładu temperatury na głębokości 2000 m p.p.t. przedstawiona została na poniższym rysunku.

Rysunek 4 Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.

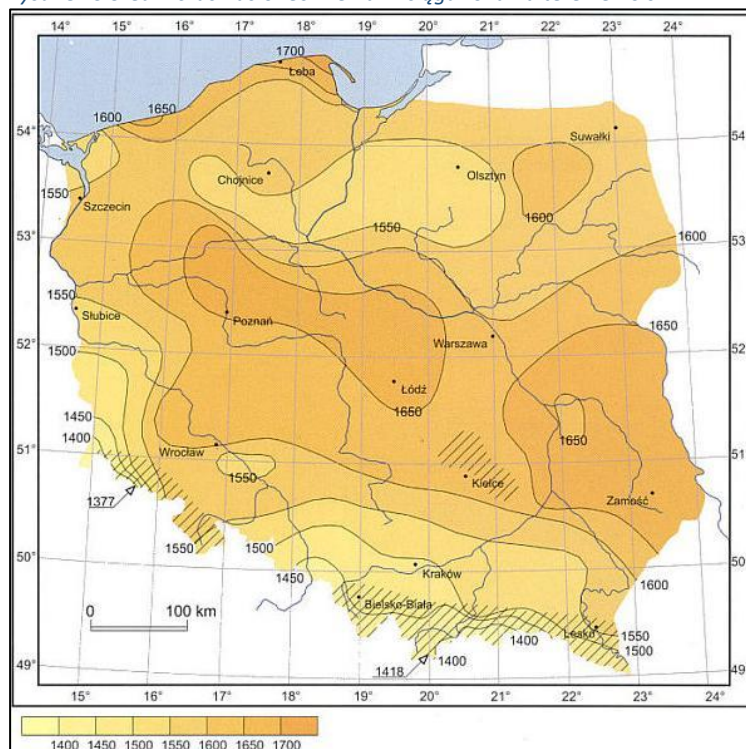

źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

Energia słońca

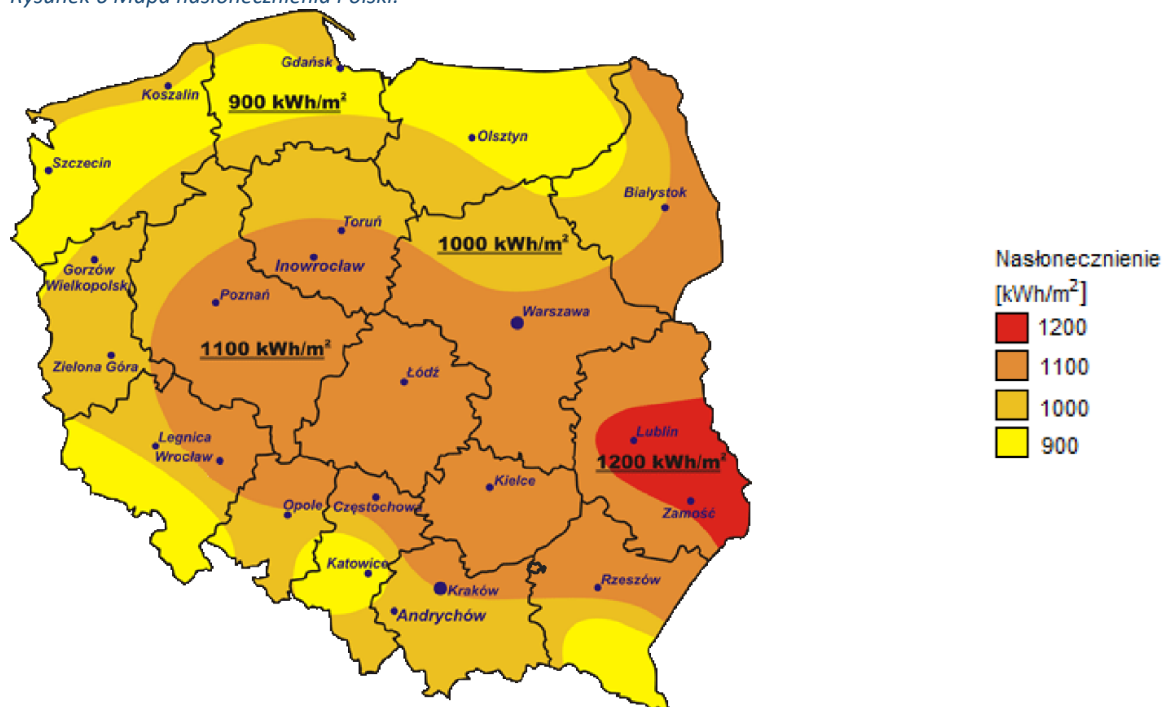
Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek 5 Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.

źródło: imgw.pl

Rysunek 6 Mapa nasłonecznienia Polski.

źródło: cire.pl

Gmina Ostrowite zlokalizowana jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1 100 kWh/m². Nasłonecznienie na terenie gminy szacowane jest na 1 650 h/rok. Opisane powyżej warunki określone są jako bardzo korzystne w porównaniu do warunków panujących w innych rejonach Polski.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadku i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spadek określany jest jako iloczyn spadku i długości na danym odcinku rzeki. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka). Zgodnie z rejestrem wytwórców energii w małej inwestycji na terenie gminy Ostrowite, w miejscowości Szydłowo funkcjonuje elektrownia wodna przepływowa do 0,3 MW

6.2.2. Zagrożenie hałasem

Hałas drogowy

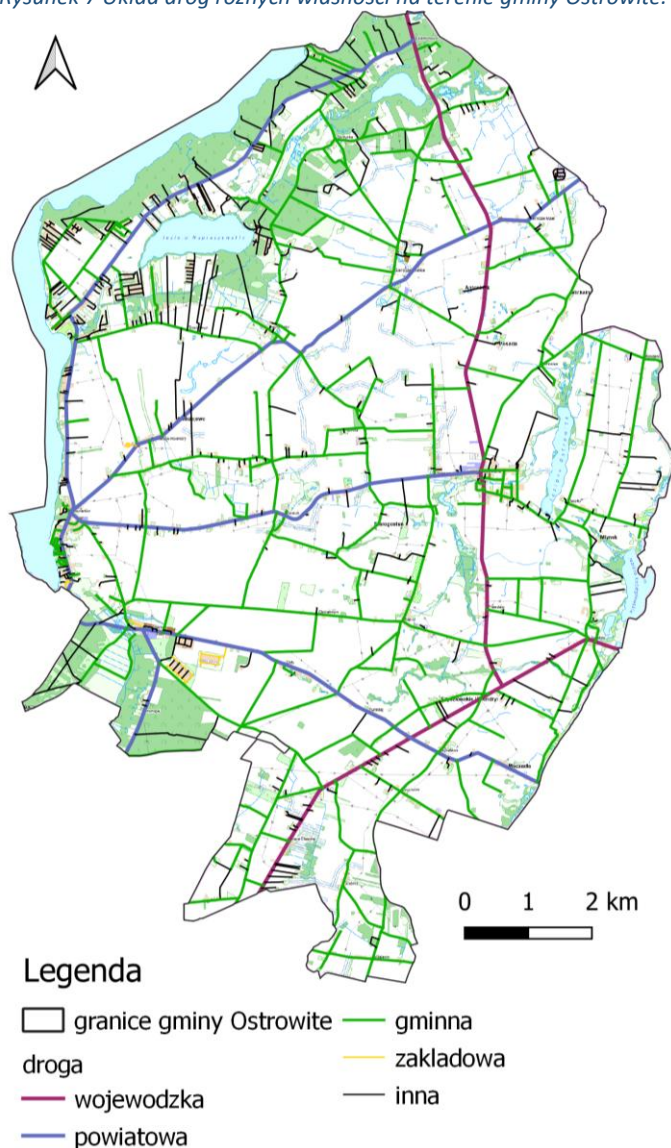
Na obszarze gminy Ostrowite największe i główne zagrożenie hałasem występuje ze strony komunikacji, głównie wzdłuż największych szlaków drogowych. Przyjmuje się, że przy natężeniu ruchu około 1 000 samochodów na dobę, strefa uciążliwości mieści się w granicach pasa drogowego. Przez gminę przebiegają drogi wojewódzkie nr 262 i nr 263.

Na terenie gminy Ostrowite sieć dróg tworzą drogi:

- wojewódzkie, o łącznej długości 17,6 km;
- powiatowe, o łącznej długości 38,0 km;
- gminne, o łącznej długości 210,5 km, w tym zaliczone do kategorii dróg gminnych: 105,3 km:
 - 75,11 km dróg gminnych posiada nawierzchnię bitumiczną;
 - 2,6 km dróg gminnych posiada nawierzchnię z kostki brukowej (ulice).¹¹

¹¹ źródło: Raport o stanie gminy Ostrowite w roku 2024.

Rysunek 7 Układ dróg różnych własności na terenie gminy Ostrowite.

źródło: opracowanie własne.

Hałas przemysłowy

W roku 2023 na terenie gminy Ostrowite, w ramach PMŚ badania hałasu przemysłowego były prowadzone w dwóch okresowych punktach pomiarowych, jednak z treści dokumentu nie wynika jednoznacznie, czy na terenie przedmiotowej gminy stwierdzono przekroczenia emisji hałasu przemysłowego.¹²

¹² źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2023.

Hałas kolejowy

Po roku 2020 na terenie gminy Ostrowite, w ramach PMŚ badania hałasu kolejowego, nie były prowadzone.

Hałas lotniczy

Zagrożenie hałasem lotniczym związane jest z lokalizacją lotniska wojskowego w Powidzu. Obszar oddziaływania obejmuje głównie gminę Powidz oraz gminy Witkowo, Strzałkowo, Słupca, Ostrowite. Gmina Ostrowite zagrożona jest w niewielkim stopniu w okolicach miejscowości Giewartów i Mieczownica.¹³

Państwowy Monitoring Środowiska

W 2023 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie gminy Ostrowite prowadzono monitoring hałasu przemysłowego, co zostało omówione powyżej. W latach wcześniejszych (po 2020) monitoring hałasu przemysłowego na terenie gminy Ostrowite nie był prowadzony.

6.2.3. Wody

Wody powierzchniowe

Gmina Ostrowite leży na obszarze Dorzecza Odry, w Regionie Wodnym Warty oraz Noteci. Wśród cieków wyróżnić należy Biskupią Strugę i Meszną. Na obszarze gminy występują również cieki o nieokreślonym charakterze.

Obszar gminy stanowi południową część Pojezierza Gnieźnieńskiego, z ciągami rynien polodowcowych – Jeziora Powidzkiego, Kosewskiego i Kańskiego, Ostrowickiego oraz Koziegłowskiego. Największym zbiornikiem wodnym jest Jezioro Powidzkie, o powierzchni lustra wody ok. 1 174 ha, długości 11 km, maksymalnej głębokości 46 m i mocno urozmaiconej linii brzegowej.¹⁴

¹³ Źródło: Raport o stanie gminy Ostrowite w roku 2024.

¹⁴ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrowite

Rysunek 8 Wody powierzchniowe na terenie gminy Ostrowite.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PGW Wody Polskie

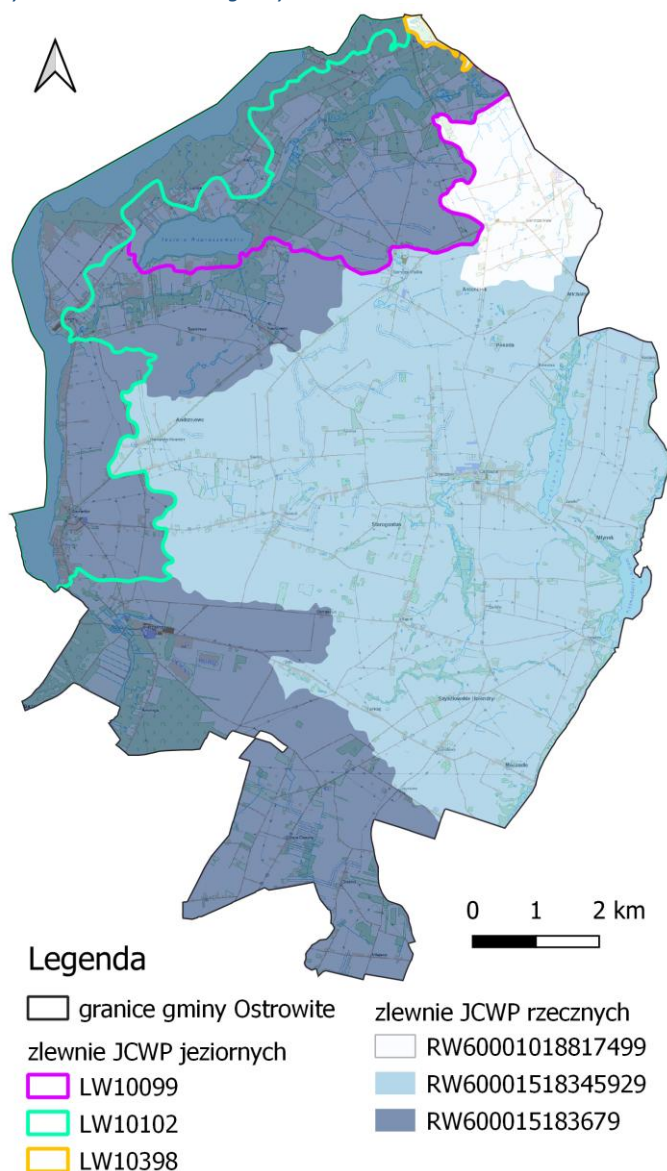
Teren gminy Ostrowite jest położony na obszarze 3 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych oraz 3 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych.

Tabela 12 Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu, których leży gmina Ostrowite.

Zlewnia JCWP	Kod JCWP	Nazwa JCWP
rzecznych	RW60001018817499	Kanał Ostrowo-Gopło
	RW60001518345929	Struga Biskupia do jeziora Gośławskiego
	RW600015183679	Mieszna do Strugi Bawół
jeziornych	LW10099	Kosewskie
	LW10102	Powidzkie
	LW10398	Budziławskie

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 05.06.2025 r.]

Rysunek 9. JCWP na tle gminy Ostrowite.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez GIOŚ. Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami

i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Podstawę prawną dokonanej klasyfikacji stanu wód stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475). Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.). W tabeli zamieszczono ocenę stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Ostrowite.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Tabela 13 Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Ostrowite.

Nazwa i kod JCWP		Kanał Ostrowo-Gopło RW60001018817499	Struga Biskupia do jeziora Gośławskiego RW60001518345929	Meszna do Strugi Bawół RW600015183679	Kosewskie LW10099	Powidzkie LW10102	Budziśławskie LW10398
Typ JCWP		PNp	P_org	P_org	WSd_b	WSm_a	WSm_a
Rzeczywista długość JCWP [km]		85,02	57,36	47.34	-	-	-
Rzeczywista powierzchnia JCWP [km ²]		-	-	-	0,87	10,55	1,36
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]		255,07	248,57	215.20	12,45	44,06	7,67
Obszar dorzecza		Odry	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry
Region wodny		Noteci	Warty	Warty	Warty	Warty	Noteci
Status JCWP		naturalna część wód	silnie zmieniona część wód	silnie zmieniona część wód	silnie zmieniona część wód	naturalna część wód	silnie zmieniona część wód
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?		TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Kod ppk (2022-2027)		PL02S0601_3239	PL02S0501_0878	PL02S0501_0804	PL02S0502_0129	PL02S0502_0212	PL02S0502_2175
Współrzędne geograficzne ppk [2022-2027]		18.308545; 52.583347	18.22073; 52.301816	17.842725; 52.240911	17.978554; 52.414541	17.94126; 52.38905	18.063953; 52.466545
Ocena stanu ¹⁵	stan/ potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny	brak danych	umiarkowany potencjał ekologiczny
	stan chemiczny	brak danych	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	dobry	poniżej dobrego
	stan (ogólny)	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	brak danych	zły stan wód

¹⁵ Na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Nazwa i kod JCWP		Kanał Ostrowo-Gopło RW60001018817499	Struga Biskupia do jeziora Gośławskiego RW60001518345929	Meszna do Strugi Bawół RW600015183679	Kosewskie LW10099	Powidzkie LW10102	Budziśławskie LW10398
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Główne źródło presji troficznych	odpływ miejski (wody opadowe)	źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)	nie dotyczy	rolnictwo i depozycja; odpływ miejski	nie dotyczy
	Główne źródło presji zasalających	eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)	eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)	nie dotyczy	-	-	-
	Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	odpływ miejski	nie dotyczy
	Główne źródło presji hydromorfologicznych	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki pozostałe,	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki główne i rzeki pozostałe,	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne,	nie dotyczy	nie dotyczy	grupa A, Ca, Db, Dc
	Główne źródło presji chemicznych	nie dotyczy	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, nieznane (substancje zakazane)	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo;	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane)	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane)

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>, [data dostępu: 05.06.2025 r.]

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Poniższa tabela przedstawia cele środowiskowe i ryzyka nieosiągnięcia tych celów.

Tabela 14. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w obrębie których leży gmina Ostrowite.

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG ¹⁶	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
JCWP rzeczne									
1.	Kanał Ostrowo-Gopło	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE
2.	Struga Biskupia do jeziora Gośławskiego	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20° C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 μS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE
3.	Meszna do Strugi Bawół	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [nikiel(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE

¹⁶ obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG ¹⁶	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
JCWP jeziorne									
4.	Kosewskie	dobry potencjał ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE
5.	Powidzkie	dobry stan ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE
6.	Budziławskie	dobry potencjał ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, www.karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe [data dostępu: 05.06.2025 r.]

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Tabela 15 Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne, znajdujące się na terenie JCWP obecnych na obszarze gminy Ostrowite.

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
JCWP rzeczne			
1.	Kanał Ostrowo-Gopło	Nadgoplański Park Tysiąclecia (rezerwat przyrody)	Zachowanie fragmentu ekosystemu wodno-błotnego, łąkowego i leśnego wraz z całą różnorodnością flory i fauny a w szczególności awifauny występującej na tym obszarze (wymaga: zahamow. spadku poziomu wód, przywrócenia wysokiego poziomu wód akwenów i wód gruntowych, przywrócenia zabagnień fragmentów terenu, w tym olsów; utrzymania i przywrócenia wilg. warunków wodnych łąk, odtworzenia natur. warunków wodnych łągów, odtworzenia zabagnień śródpolnych i sieci drobnych zbior. wodnych na półwyspie Potrzymiech, zachowania nienaruszonej strefy brzegowej i strefy szuwarowej w jez., odtworzenia roślinności jez., ograniczenia presji rekreac. na jez.; kształtowanie poziomu wód w jeziorze Gopło z uwzględnieniem wymogów ochrony gatunków zwierząt, roślin i siedlisk przyrodniczych).
		Nadgoplański Park Tysiąclecia (park krajobrazowy)	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: jeziora, ciek, roślinność wodna i bagienna, łąki podmokłe, łąki wilgotne okresowo zalewane, szuwały, łozowiska, torfiwniki, łąg jesionowo-wiązowe, łąg wierzbowo-topolowy, łąg jesionowo-wierzbowy, łąg jesionowo-olszowy, olsy, torfowiska wysokie, torfowiska niskie, flora i fauna ekosystemów wodnobłotnych. Zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych i historyczno-kulturowych, w tym jez. Gopło, miejsc łągowych ptactwa wodnego i wodno-błotnego, interesującej flory z udz. gat. wapnio- i słonolubnych, swoistego piękna krajobrazu. Przywrócenie równowagi ekologicznej jezior, w tym jez. Gopło, w warunkach deficytu opadów. Ograniczanie najbardziej negatywnych skutków wynikających z historycznych przekształceń naturalnego obiegu wody: łagodzenie niedoborów wody przez ograniczanie odpływu. Powiększenie lokalnych rezerw retencyjnych w źródłowych fragmentach zlewni przez zaprzestanie osuszania, rekonstrukcja funkcjonujących dawniej zbiorników. Ograniczenie melioracji osuszających na rzecz działań zwiększających retencyjność zlewni (budowa jazów i zastawek, rekonstrukcja obszarów bezodpływowych). Dostosowanie wielkości poborów wód powierzchniowych do poziomu przyrodniczo uzasadnionych zasobów dyspozycyjnych, w szczególności wykluczenie poborów z jezior nieprzepływowych a ograniczenie poborów z jezior przepływowych i cieków. Stopniowe ograniczanie zakresu eksploatacji wód podziemnych, z przeznaczeniem ich wyłącznie dla lokalnych potrzeb komunalnych. Przeciwdziałanie eutrofizacji i minimalizowanie jej efektów (wymaga: ograniczenia dopływu ze źródeł rolniczych i eliminacji punktowych źródeł zanieczyszczeń; tworzenia stref buforowych nieużytkowanej roślinności wokół wszystkich wód; eliminacji gruntów ornych w bezpośrednim otoczeniu jezior i cieków (100m od brzegu); zalesień w zlewni. Częściowa renaturyzacja jeziora Gopło przy użyciu metod rekultywacyjnych.
		Powidzki Park Krajobrazowy	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: jeziora, rzeki, zbiorniska wodne, szuwarowe, bagienne, torfowiska niskie, torfowiska nakredowe, eutroficzne młaki, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych w tym ichtiofauna, ptaki wodno-błotne Ochrona środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu oraz zabezpieczenie wartości historycznych i kulturowych tego regionu. Ochrona naturalności krajobrazu jeziornego. Zachowanie krajobrazu jezior rynnowych, naturalnych ekosystemów jezior i mokradeł.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
		Powidzko-Bieniszewski obszar chronionego krajobrazu	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Lasów Miradzkich obszar chronionego krajobrazu	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk rejonu Pojezierza Gnieźnieńskiego.
		Ostoja Nadgoplańska (Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: <i>Acrocephalus arundinaceus r</i> , <i>Anas clypeata r</i> , <i>Anas strepera r</i> , <i>Anser albifrons w</i> , <i>Anser albifrons c</i> , <i>Anser anser r</i> , <i>Anser anser c</i> , <i>Anser fabalis w</i> , <i>Anser fabalis c</i> , <i>Aythya fuligula c</i> , <i>Aythya fuligula r</i> , <i>Botaurus stellaris r</i> , <i>Fulica atra r</i> , <i>Grus grus c</i> , <i>Ixobrychus minutus r</i> , <i>Locustella luscinioides r</i> , <i>Luscinia svecica r</i> , <i>Phalacrocorax carbo sinensis r</i> , <i>Podiceps cristatus r</i> , <i>Rallus aquaticus r</i> , <i>Sterna hirundo r</i> (tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000). Na lata 2016-2026: Zachowanie siedlisk we właściwym stanie ochrony, w razie potrzeby zapewnienie dodatkowych sztucznych wysp. Zachowanie śródpolnych zbiorników oraz terenów podmokłych i bagiennych. Zapobieganie: płoszeniu ptaków przez sporty wodne, rekreację; osuszaniu terenu oraz zrzutom wody do jeziora związanym z działalnością kopalni odkrywkowych; kłusownictwu ryb; niszczeniu siedlisk poprzez zabudowę brzegów zbiorników, budowę pomostów, niszczenie trzcinowisk; nielegalnemu zasypywaniu śródpolnych zbiorników, osuszaniu i melioracjom terenów podmokłych i bagiennych.
		Pojezierze Gnieźnieńskie (Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisko przyrodnicze: 3140, 3150, 6410, 6440, 7140, 7150, 7210, 91E0, 91F0; gatunki: <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Anisus vorticulus</i> , <i>Aldrovanda vesiculosa</i> , <i>Apium repens</i> , <i>Hamatocaulis vernicosus</i> , <i>Liparis loeselii</i> (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000). Na lata 2014-2024: Utrzymanie warunków do występowania łąk ramienicowych. Utrzymanie roślinności strefy brzegowej. Zapobieganie: zanieczyszczeniom wód; obniżaniu się poziomu wód w jeziorach; niszczeniu i fragmentacji roślinności przybrzeżnej; usuwaniu roślinności ramienicowej; niewłaściwemu zarybianiu; przesuszeniu lub zalewaniu siedlisk; wahaniom poziomu wody; regulacjom rzek; usuwaniu mułu z dna cieków; zabudowie terenów nadrzecznych.
		Jezioro Gopło (Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisko przyrodnicze: 1340, 3140, 3150, 6410, 6430, 6440, 7210, 7230, 91E0, 91F0; gatunki: <i>Bombina bombina</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Angelica palustris</i> , <i>Hamatocaulis vernicosus</i> , <i>Liparis loeselii</i> (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000). Na lata 2014- 2024: Zachować stabilne warunki wodne jeziora Gopło, w tym stały poziom wód w okresie rozrodczym płazów. Zapobieganie: eutrofizacji powodowanej wpływem żyznych wód z pól; przekształcaniu koryta rzeki Wisły, w celu podnoszenia klasy żeglowności lub jej kaskadyzacji; przesuszeniu siedlisk w związku ze zmianami reżimu rzeki.
		PL.ZIPOP.1393.UE.0409043.690 (użytek ekologiczny)	Zachowanie przedmiotów ochrony: bagno; siedl. Przyr. 3150.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
		PL.ZIPOP.1393.UE.0409022.1988 (użytek ekologiczny)	Zachowanie przedmiotów ochrony: siedl. Przynr. 3150.
		PL.ZIPOP.1393.UE.0409022.688 (użytek ekologiczny)	Zachowanie przedmiotów ochrony: bagno.
		PL.ZIPOP.1393.UE.0409022.689 (użytek ekologiczny)	Zachowanie przedmiotów ochrony: bagno; siedl. Przynr. 3150.
		PL.ZIPOP.1393.UE.0409022.693 (użytek ekologiczny)	Zachowanie przedmiotów ochrony: ciek, siedl. przynr. 6440.
		PL.ZIPOP.1393.UE.0409043.691 (użytek ekologiczny)	Zachowanie przedmiotów ochrony: bagno; torfowiska niskie; mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przynr. 3150; 6410; 6440.
		PL.ZIPOP.1393.UE.0409043.692 (użytek ekologiczny)	Zachowanie przedmiotów ochrony: bagno; mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przynr. 3150.
2.	Struga Biskupia do jeziora Gośławskiego	Bieniszew (rezerwat przyrody)	Utrzymanie i zabezpieczenie naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach leśnych i nieleśnych oraz częściowe wspomaganie procesów regeneracyjnych w zbiorowiskach leśnych niekształconych dawną gospodarką leśną (wymaga zahamowania postępującego obniżania się poziomu lustra wód gruntowych skutkujące degeneracją zbiorowisk łęgowych, zahamowanie oddziaływania leja depresji wywołanego odkrywkową działalnością wydobywczą na stosunki wodne prowadzące do pogorszenia stanu zachowania szaty roślinnej).
		Powidzki Park Krajobrazowy	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: jeziora, rzeki, zbiorowiska wodne, szuwarowe, bagienne, torfowiska niskie, torfowiska nakredowe, eutroficzne młaki, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych w tym ichtiofauna, ptaki wodno-błotne Ochrona środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu oraz zabezpieczenie wartości historycznych i kulturowych tego regionu. Ochrona naturalności krajobrazu jeziornego. Zachowanie krajobrazu jezior rynnowych, naturalnych ekosystemów jezior i mokradeł.
		Powidzko-Bieniszewski obszar chronionego krajobrazu	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Goplańsko-Kujawski obszar chronionego krajobrazu	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
		Puszcza Bieniszewska (Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisko przyrodnicze: 3150, 6410, 91E0; gatunki: Bombina bombina, Liparis loeselii (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000).
3.	Meszna do Strugi Bawół	Powidzki Park Krajobrazowy	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: jeziora, rzeki, zbiorowiska wodne, szuwarowe, bagienne, torfowiska niskie, torfowiska nakredowe, eutroficzne młaki, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych w tym ichtiofauna, ptaki wodno-błotne Ochrona środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu oraz zabezpieczenie wartości historycznych i kulturowych tego regionu. Ochrona naturalności krajobrazu jeziornego. Zachowanie krajobrazu jezior rynnowych, naturalnych ekosystemów jezior i mokradeł.
		Powidzko-Bieniszewski obszar chronionego krajobrazu	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Pojezierze Gnieźnieńskie (Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisko przyrodnicze: 3140, 3150, 6410, 6440, 7140, 7150, 7210, 91E0, 91F0; gatunki: Misgurnus fossilis, Bombina bombina, Triturus cristatus, Lutra lutra, Anisus vorticulus, Aldrovanda vesiculosa, Apium repens, Hamatocaulis vernicosus, Liparis loeselii (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000). Na lata 2014-2024: Utrzymanie warunków do występowania łąk ramienicowych. Utrzymanie roślinności strefy brzegowej. Zapobieganie: zanieczyszczeniom wód; obniżaniu się poziomu wód w jeziorach; niszczeniu i fragmentacji roślinności przybrzeżnej; usuwaniu roślinności ramienicowej; niewłaściwemu zarybianiu; przesuszeniu lub zalewaniu siedlisk; wahaniom poziomu wody; regulacjom rzek; usuwaniu mułu z dna cieków; zabudowie terenów nadrzecznych.
JCWP jeziorne			
4.	Kosewskie	Powidzki Park Krajobrazowy	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: jeziora, rzeki, zbiorowiska wodne, szuwarowe, bagienne, torfowiska niskie, torfowiska nakredowe, eutroficzne młaki, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych w tym ichtiofauna, ptaki wodno-błotne Ochrona środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu oraz zabezpieczenie wartości historycznych i kulturowych tego regionu. Ochrona naturalności krajobrazu jeziornego. Zachowanie krajobrazu jezior rynnowych, naturalnych ekosystemów jezior i mokradeł.
		Powidzko-Bieniszewski obszar chronionego krajobrazu	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Pojezierze Gnieźnieńskie (Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisko przyrodnicze: 3140, 3150, 6410, 6440, 7140, 7150, 7210, 91E0, 91F0; gatunki: Misgurnus fossilis, Bombina bombina, Triturus cristatus, Lutra lutra, Anisus vorticulus, Aldrovanda

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
			<i>vesiculosa, Apium repens, Hamatocaulis vernicosus, Liparis loeselii</i> (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000). Na lata 2014-2024: Utrzymanie warunków do występowania łąk ramienicowych. Utrzymanie roślinności strefy brzegowej. Zapobieganie: zanieczyszczeniom wód; obniżaniu się poziomu wód w jeziorach; niszczeniu i fragmentacji roślinności przybrzeżnej; usuwaniu roślinności ramienicowej; niewłaściwemu zarybianiu; przesuszeniu lub zalewaniu siedlisk; wahaniom poziomu wody; regulacjom rzek; usuwaniu mułu z dna cieków; zabudowie terenów nadrzecznych.
5.	Powidzkie	Powidzki Park Krajobrazowy	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: jeziora, rzeki, zbiorowiska wodne, szuwarowe, bagienne, torfowiska niskie, torfowiska nakredowe, eutroficzne młaki, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych w tym ichtiofauna, ptaki wodno-błotne Ochrona środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu oraz zabezpieczenie wartości historycznych i kulturowych tego regionu. Ochrona naturalności krajobrazu jeziornego. Zachowanie krajobrazu jezior rynnowych, naturalnych ekosystemów jezior i mokradeł.
		Powidzko-Bieniszewski obszar chronionego krajobrazu	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
		Pojezierze Gnieźnieńskie (Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisko przyrodnicze: 3140, 3150, 6410, 6440, 7140, 7150, 7210, 91E0, 91F0; gatunki: <i>Misgurnus fossilis, Bombina bombina, Triturus cristatus, Lutra lutra, Anisus vorticulus, Aldrovanda vesiculosa, Apium repens, Hamatocaulis vernicosus, Liparis loeselii</i> (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000). Na lata 2014-2024: Utrzymanie warunków do występowania łąk ramienicowych. Utrzymanie roślinności strefy brzegowej. Zapobieganie: zanieczyszczeniom wód; obniżaniu się poziomu wód w jeziorach; niszczeniu i fragmentacji roślinności przybrzeżnej; usuwaniu roślinności ramienicowej; niewłaściwemu zarybianiu; przesuszeniu lub zalewaniu siedlisk; wahaniom poziomu wody; regulacjom rzek; usuwaniu mułu z dna cieków; zabudowie terenów nadrzecznych.
6.	Budziszawskie	Powidzki Park Krajobrazowy	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: jeziora, rzeki, zbiorowiska wodne, szuwarowe, bagienne, torfowiska niskie, torfowiska nakredowe, eutroficzne młaki, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych w tym ichtiofauna, ptaki wodno-błotne Ochrona środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu oraz zabezpieczenie wartości historycznych i kulturowych tego regionu. Ochrona naturalności krajobrazu jeziornego. Zachowanie krajobrazu jezior rynnowych, naturalnych ekosystemów jezior i mokradeł.
		Powidzko-Bieniszewski obszar chronionego krajobrazu	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
		Pojezierze Gnieźnieńskie (Natura 2000)	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedlisko przyrodnicze: 3140, 3150, 6410, 6440, 7140, 7150, 7210, 91E0, 91F0; gatunki: <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Anisus vorticulus</i> , <i>Aldrovanda vesiculosa</i> , <i>Apium repens</i> , <i>Hamatocaulis vernicosus</i> , <i>Liparis loeselii</i> (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000). Na lata 2014-2024: Utrzymanie warunków do występowania łąk ramienicowych. Utrzymanie roślinności strefy brzegowej. Zapobieganie: zanieczyszczeniom wód; obniżaniu się poziomu wód w jeziorach; niszczeniu i fragmentacji roślinności przybrzeżnej; usuwaniu roślinności ramienicowej; niewłaściwemu zarybianiu; przesuszeniu lub zalewaniu siedlisk; wahaniom poziomu wody; regulacjom rzek; usuwaniu mułu z dna cieków; zabudowie terenów nadrzecznych.

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 05.06.2025 r.]

Głównym zagrożeniem dla jakości wód w gminie Ostrowite są spływy obszarowe (zanieczyszczenia spłukiwane z terenów rolnych i leśnych oraz terenów tras komunikacyjnych drogowych) oraz odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do gruntu lub do cieków powierzchniowych na terenach nieuzbrojonych w sieć kanalizacyjną. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany do środowiska z tych źródeł zależy od szeregu czynników, m.in.: stopnia skanalizowania danego obszaru, poziomu kultury rolnej, stopnia zurbanizowania i intensywności ruchu komunikacyjnego danego obszaru. Istotny wpływ na jakość wód gruntowych i powierzchniowych ma rolnictwo. Źródłem zanieczyszczeń z rolnictwa są zarówno źródła obszarowe tj. spływy powierzchniowe, jak i źródła punktowe: niewłaściwie przechowywane nawozy mineralne i organiczne (obornik, gnojówka, gnojowica), pestycydy, odcieki kiszunkowe. Rolnictwo ma także wpływ na erozję glebową i w konsekwencji na ładunki namulów dopływających do rzek i zbiorników wodnych. Podnoszenie produkcji rolnej powoduje drenaż, odwodnienie i przekształcenia obszarów podmokłych, podobnie jak całych dolin rzecznych¹⁷

Wody podziemne

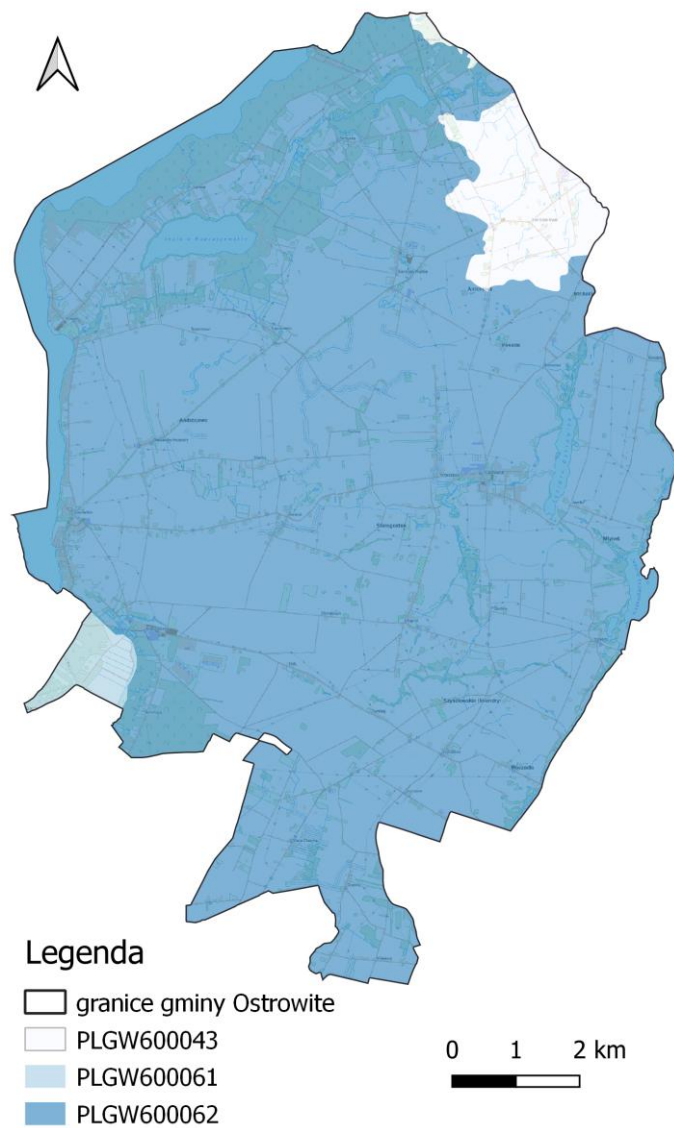
Niekwestionowana konieczność ochrony zasobów i jakości wód podziemnych wynika z roli, jaką woda odgrywa w gospodarce (zaspokajanie potrzeb bytowo-gospodarczych ludności, rolnictwo, przemysł). Długofalowe działania na rzecz ochrony wód powinny dotyczyć przede wszystkim ograniczenia ilości ścieków wykorzystywanych rolniczo oraz przestrzegania obowiązków wynikających z pozwoleń wodno-prawnych.¹⁸

Gmina Ostrowite znajduje się w znacznej części w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 43, 61 oraz 62.

¹⁷ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrowite.

¹⁸ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrowite.

Rysunek 10 Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży gmina Ostrowite.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Tabela 16 Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Ostrowite.

	PLGW600043	PLGW600061	PLGW600062
Powierzchnia [km ²]	3 666,55	2 707,04	2 290,20
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry
Region wodny	Noteci	Warty	Warty, Noteci
Obszar bilansowy	Tążyna, Zielona Struga, Brda, Warta od Neru do Prosny, Wełna, Górna Noteć, Noteć Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej, Wisła (L) od Bzury do Korabnika poniżej Włocławka	Warta od Prosny do Kan. Mosińskiego, Warta od Neru do Prosny, Prosna, Poznańska Zlewnia Warty, Wełna, Obra, Górna Noteć, Barycz	Ner, Warta od Neru do Prosny, Górna Noteć, Bzura, Wisła (L) od Bzury do Korabnika poniżej Włocławka
Rejony wodnogospodarcze	Kotlina Toruńska (Pradolina), Wysoczyzna Równiny Inowrocławskiej, Równina Inowrocławska (2), Mieszna, Noteć pradolina do Gwdy, Noteć - Rokitka, Brześć Kujawski - zlewnia Bachorza i Zgłowiączki po Wieniec, Dolna Brda, Zlewnia zalewu Koronowskiego, Górna Wełna, Wełna Środkowa z Nielbą, Gąsawka, Noteć Zachodnia - Pakość, Noteć Wschodnia - Pakość, Noteć Wschodnia - Noć Kalina, Głuszyn - zlewnia Kanału Głuszyńskiego, Noteć - Nakło Zachód, Noteć - Łabiszyn, Kanał Ślesiński	Mała Wełna, Mieszna, Górna Barycz po Milicz, Orla, Górna Wełna, Obra Kościańska, Maskawa, Kopel, Warta - Wrześnica, Noteć Zachodnia - Pakość, Cybina i Główna, Warta od Śremu do ujścia Kopli, Warta od ujścia Lutyni do Kanału Mosińskiego, Warta - Lutynia, Warta - Bawół, Ołobok (bez Baryczy), Środkowa i dolna Prosna, Dolna Prosna, Górna Obra po ujście Kani	Mieszna, Kutno (zlewnia Ochni), Chodecz - zlewnia Chodeczki i środkowej Zgłowiączki, Dolny Ner, Warta - Wrześnica, Noteć Zachodnia - Pakość, Noteć Wschodnia - Pakość, Noteć Wschodnia - Noć Kalina, Warcica - kanał Grójecki, Głuszyn - zlewnia Kanału Głuszyńskiego, Rgilewka i Warta (prawa) do Koła, Kiełbaska - Teleszyna i Topiec, Kanał Ślesiński, Warta - Bawół (część N), Powa, Warta - Bawół

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 05.06.2025 r.]

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.) celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Monitoring krajowy wód podziemnych wykonywany jest na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Monitoring krajowy wód podziemnych jest podstawą do oceny wód podziemnych w poszczególnych punktach pomiarowych oraz jednolitych części wód podziemnych. Zgodnie z wyżej przytaczanym rozporządzeniem klasyfikującym jednolite części wód podziemnych, oceny stanu jednolitych części wód podziemnych dokonuje się na podstawie oceny stanu ilościowego i stanu chemicznego, które mogą być dobre bądź słabe. Według § 14.1. Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako dobry, jeżeli zarówno jej stan chemiczny, jak i stan ilościowy, są oceniane jako dobre. Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako słaby, jeżeli jej stan chemiczny lub jej stan ilościowy jest oceniany jako słaby.

Poniżej przedstawiono wyniki badań ocen stanu JCWPd, w obrębie których znajduje się gmina Ostrowite.

Tabela 17 Kompleksowa ocena stanu JCWPd.

Rok			2012	2016	2019	2022
Nr JCWPd	43	chemiczny	słaby	słaby	słaby	słaby
		Ilościowy	słaby	słaby	słaby	słaby
	61	chemiczny	dobry	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry	dobry
	62	chemiczny	słaby	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	słaby	słaby	słaby

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 06.05.2025 r.] oraz na podstawie Monitoringu Jakości Wód Podziemnych, <https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2019.html>, <https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2022.html> [data dostępu: 05.06.2025 r.]

Jak wynika z zamieszczonej powyżej tabeli przedmiotowe JCWPd pod względem ogólnej kondycji nie są jednorodne. Od lat najlepszy stan posiada JCWPd nr. 61, zaś najgorszy JCWPd nr. 43., natomiast JCWPd nr. 62 wykazuje tendencję do zmian parametrów.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Teren gminy Ostrowite w jej peryferycznych (północno-wschodnich) częściach znajduje się w zasięgu dwóch zbiorników wód podziemnych GZWP: Subzbiornik Inowrocław – Gniezno (nr. 143) oraz Dolina Kopalna Wielkopolska (nr. 144).

Tabela 18 Charakterystyka GZWP znajdujących się na terenie gminy Ostrowite.

Nazwa GZWP	Subzbiornik Inowrocław - Gniezno	Dolina Kopalna Wielkopolska
Województwo	wielkopolskie, kujawsko-pomorskie	kujawsko-pomorskie, lubuskie, wielkopolskie
Powiat	chodzieski, obornicki, wągrowiecki, poznański, m. Poznań, gnieźnieński, śremski, średzki, wrzesiński, słupecki, koniński, m. Konin, pilski, jarociński, nakielski, bydgoski, żniński, inowrocławski, mogileński, radziejowski, aleksandrowski, toruński	aleksandrowski, inowrocławski, mogileński, radziejowski, włocławski, międzyrzecki, słubicki, sulęciński, świebodziński, gnieźnieński, grodziski, koniński, m. Poznań, nowotomyski, poznański, słupecki, wrzesiński
RZGW	Poznań, Gdańsk	Poznań, Wrocław, Gdańsk
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	35, 42, 43, 45, 60, 61, 62	40, 42, 43, 45, 47, 58, 59, 60, 61, 62, 68, 69
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincia Odry: SWN - region Warty - subregion nizinny; provincia Wisły: SP - region dolnej Wisły - subregion pojezierny	provincia Odry: SŚOPł - region środkowej Odry - subregion północny, SWN - region Warty - subregion nizinny; provincia Wisły: SP - region dolnej Wisły - subregion pojezierny
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników równinne (GZWP w paśmie nizin)	pasmo zbiorników równinne (GZWP w paśmie nizin)
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	Wisły od Drwęcy do ujścia, Warty	lewobrzeżna Odry od Baryczy do Bobru, prawobrzeżna Odry od Bobru do Warty, Warty, lewobrzeżna Wisły od Narwi do Drwęcy
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Niż Środkowoeuropejski (31): Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3), Pojezierze Wielkopolskie (315.5), Pradolina Warciańsko-Odrzańska (315.6)	Niż Środkowoeuropejski (31): Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3), Pojezierze Lubuskie (315.4), Pojezierze Wielkopolskie (315.5), Pradolina Warciańsko-Odrzańska (315.6)
Typ zbiornika	porowy	porowy
Stratygrafia	neogen, paleogen	czwartorzęd

Nazwa GZWP	Subzbiornik Inowrocław - Gniezno	Dolina Kopalna Wielkopolska
Klasa jakości wody ¹⁹	na przeważającym obszarze II	na przeważającym obszarze II
Wodoprzewodność [m ² /d]	24-960	240-720
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d × km ²]	18,53	95,76
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	92 552	394 298,4
Podatność zbiornika na antropopresję	bardzo mało podatny	bardzo mało podatny

źródło: Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce.

Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”. Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powódzie występujące na obszarze Polski dzieli się na:

- powódzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania,
- powódzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych,
- powódzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym,
- powódzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu,
- powódzie od wód podziemnych,
- powódzie od strony morza,
- powódzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

¹⁹ Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

Mapy zagrożenia powodziowego

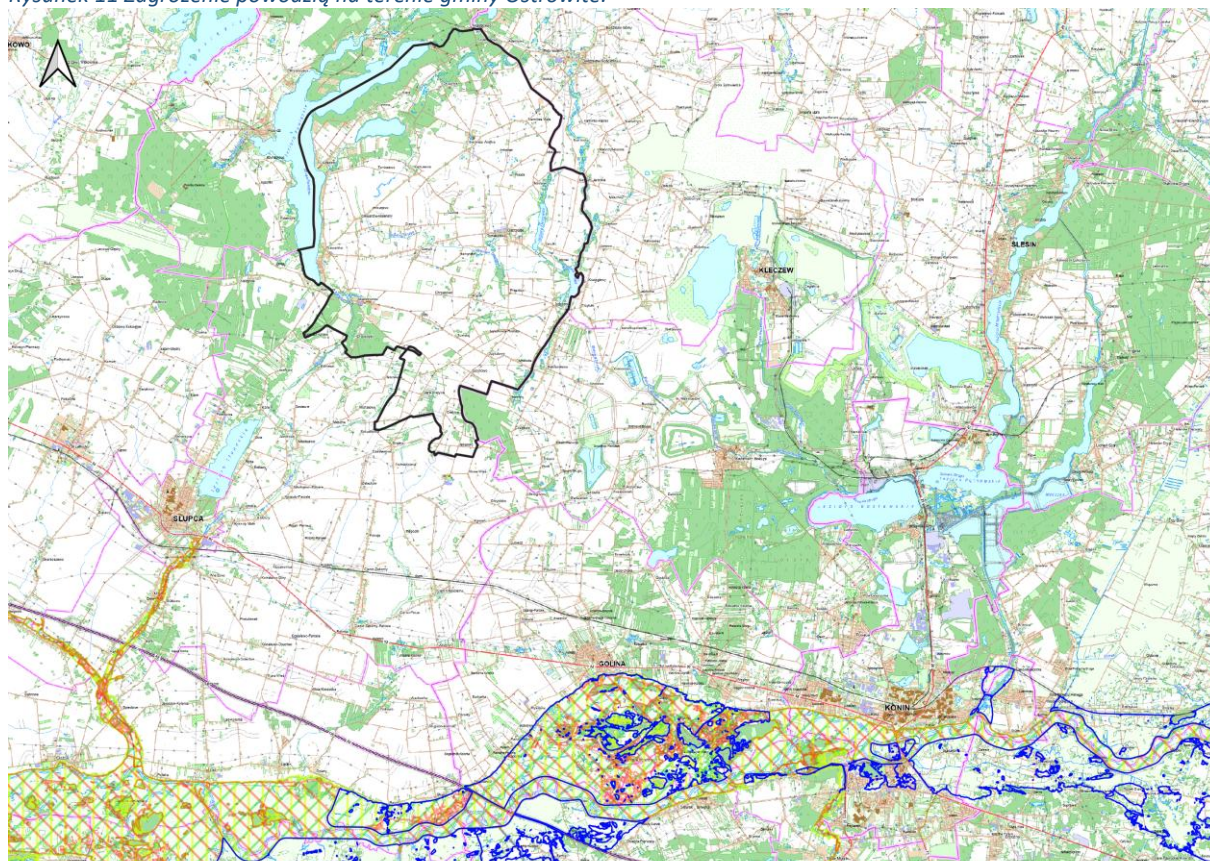
Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
 - a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
 - c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
 - d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - a) wału przeciwpowodziowego,
 - b) wału przeciwsztormowego,
 - c) budowli piętrzącej.

Na terenie gminy Ostrowite nie wyznaczono obszarów zagrożonych podtopieniami oraz obszarów zagrożenia powodziowego.

Poniższy rysunek prezentuje położenie gminy Ostrowite względem najbliższych położonych terenów narażonych.

Rysunek 11 Zagrożenie powodzią na terenie gminy Ostrowite.

Legenda

granice gminy Ostrowite	obszar zagrożenia powodziowego 0,2%
obszar zagrożenia powodziowego 10%	obszar zagrożenia powodziowego w przypadku zniszczenia wału przeciwpowodziowego
obszar zagrożenia powodziowego 1%	

0 1 2 km

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 06.06.2025 r.]

Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

- susza atmosferyczna – występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak.
- susza rolnicza - pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej.
- susza hydrologiczna - przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej.

- susza hydrogeologiczna - susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni.

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy.

W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

Na poniższych rysunkach pokazano graficznie obszary gminy Ostrowite o określonym stopniu zagrożenia na poszczególne typy suszy. Jak wynika z poniższych map, teren gminy jest narażony na suszę atmosferyczną, rolniczą oraz hydrologiczną.

Rysunek 12 Zagrożenie suszą rolniczą na terenie gminy Ostrowite.

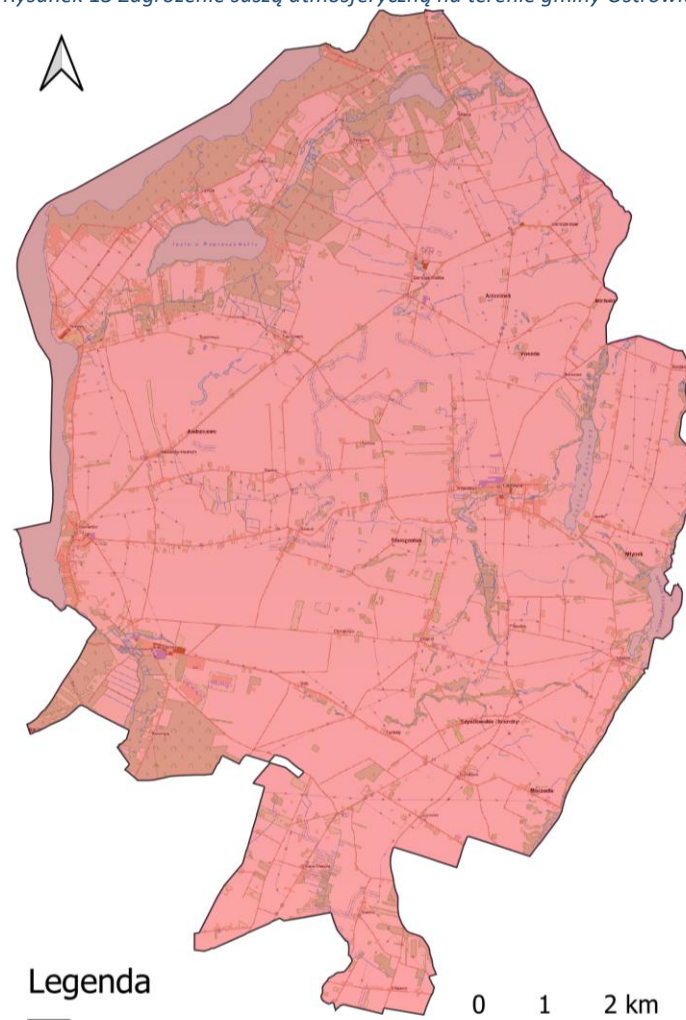

Legenda

- granicz gminy Ostrowite
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl
[data dostępu 04.06.2025 r.]

Rysunek 13 Zagrożenie suszą atmosferyczną na terenie gminy Ostrowite.

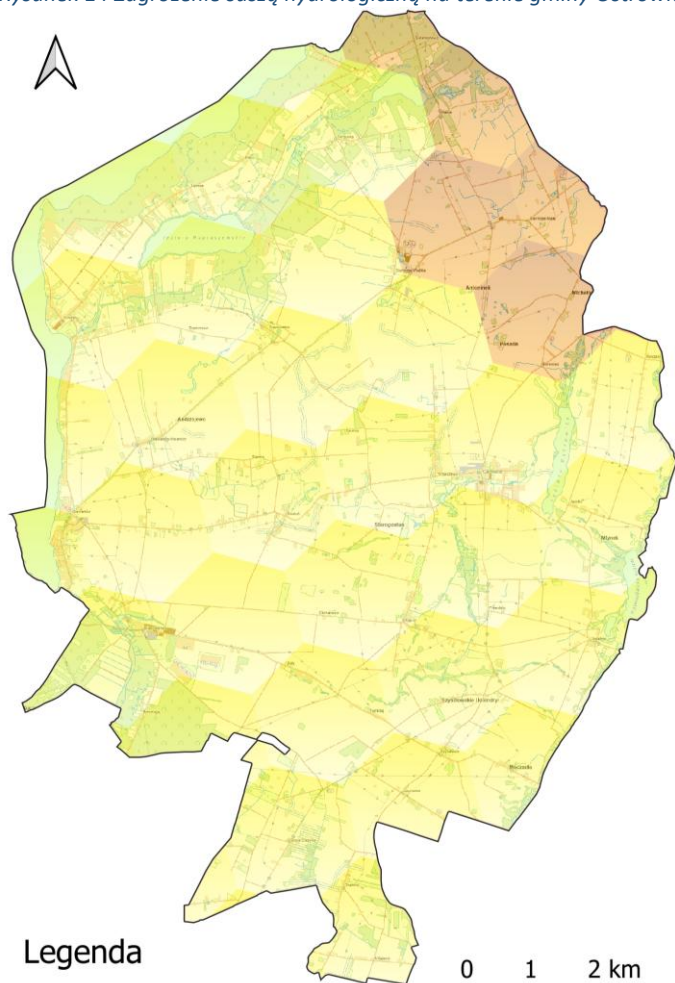

Legenda

- granicz gminy Ostrowite
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl
[data dostępu 04.06.2025 r.]

Rysunek 14 Zagrożenie suszą hydrologiczną na terenie gminy Ostrowite.

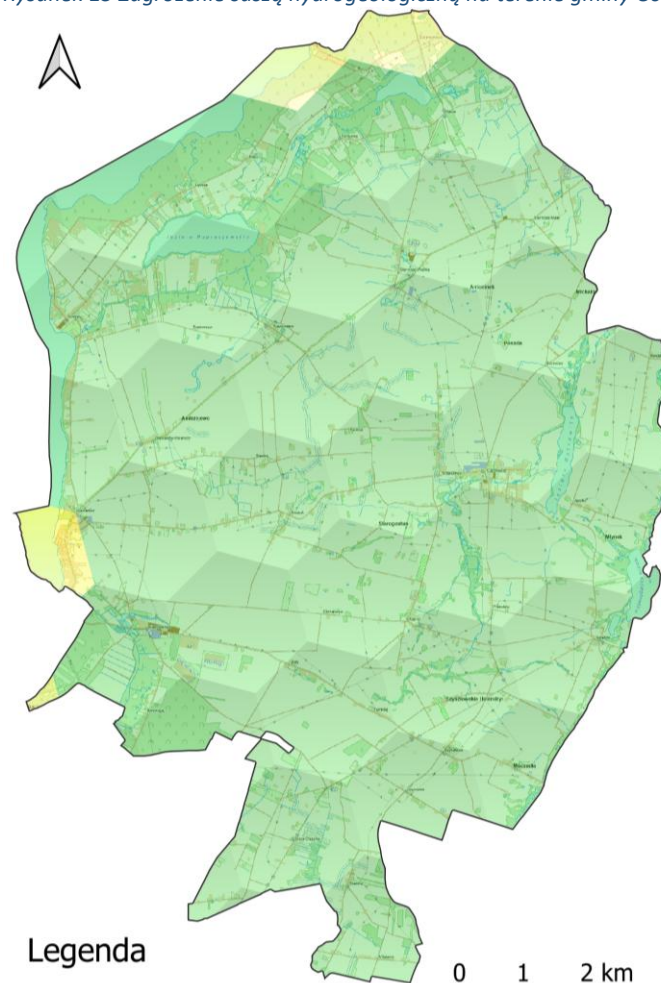

Legenda

- granice gminy Ostrowite
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl
[data dostępu 04.06.2025 r.]

Rysunek 15 Zagrożenie suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Ostrowite.

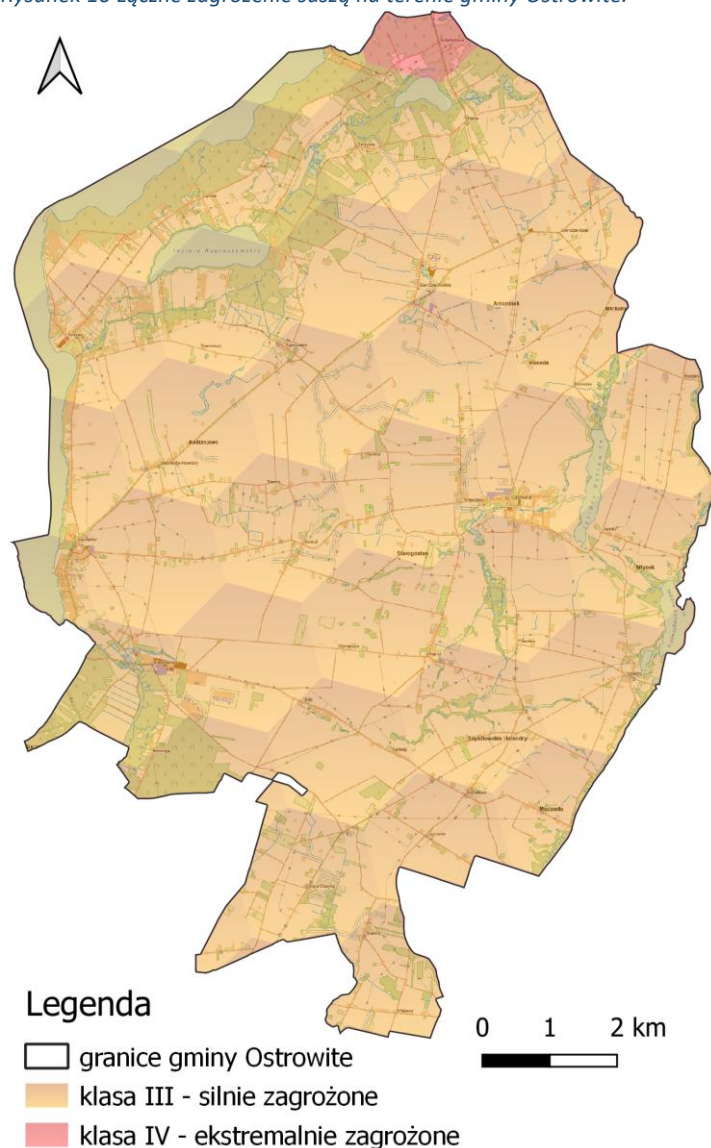

Legenda

- granice gminy Ostrowite
- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl
[data dostępu 04.06.2025 r.]

Rysunek 16 Łączne zagrożenie suszą na terenie gminy Ostrowite.

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl [data dostępu 04.06.2025 r.]

6.2.4. Gospodarka wodno-ściekowa

Obsługą sieci wodociągowej na terenie gminy zajmuje się Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Ostrowitem, którego zadaniem jest zaopatrywanie mieszkańców gminy w wodę pitną, odbiór i oczyszczanie ścieków oraz utrzymaniem całej infrastruktury wodno - kanalizacyjnej²⁰.

Zgodnie z danymi z GUS, Gmina Ostrowite posiada sieć wodociągową o długości 175 km a ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 1 575 sztuk. Ogólną charakterystykę sieci wodociągowej funkcjonującej na terenie gminy zawarto w poniższej tabeli.

²⁰ źródło: <http://skrostrowite.pl/web.php/a,19,O-firmie> [data dostępu: 10.06.2025 r.]

Tabela 19 Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Ostrowite w latach 2021-2024.

Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	2023	2024 ²¹
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	168,0	172,0	175,0	b.d.
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 310	1 560	1 575	b.d.
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	4 852	4 775	4 752	b.d.
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	99,9	99,9	99,9	b.d.

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 [data dostępu: 10.06.2025 r.]

W 2023 roku łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 36 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych było wówczas 708 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Możliwość odprowadzania ścieków zbiorczym systemem ma 49,4% mieszkańców gminy Ostrowite²².

Tabela 20 Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Ostrowite w latach 2021-2024.

Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	2023	2024 ²³
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	28,0	35,0	36,0	b.d.
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	593	693	708	b.d.
Ścieki odprowadzane siecią kanalizacyjną	dam ³	62,0	66,0	75,0	b.d.
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	2 187	2 336	2 351	b.d.
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	45,0	48,9	49,4	b.d.

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 [data dostępu: 09.06.2025 r.]

Na terenie gminy funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków w miejscowości Gostuń, której zarządcą jest Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Ostrowitem.²⁴

Oprócz ścieków wytwarzanych przez bytowanie ludzi na terenie gminy powstają wody opadowe. Ten rodzaj ścieków związany jest z występowaniem zwartej zabudowy z małą ilością odsłoniętej gleby. Konieczne jest zbieranie tych wód i odprowadzanie poza obręb miejscowości. Zanieczyszczenia wód ujmowanych do kanalizacji opadowej może mieć różne przyczyny:

- zanieczyszczenie obejść wiejskich odchodami zwierzęcymi, resztkami pasz itp.
- zanieczyszczenie ulic substancjami ropopochodnymi,
- śmieci wyrzucone poza kubły, sterty śmieci usytuowanych na terenach do tego nie przygotowanych,

²¹ Brak danych na dzień 10.06.2025 r., prawdopodobne udostępnienie danych 27.10.2025 r.

²² Źródło: GUS, stan na 10.06.2025 r.

²³ Brak danych na dzień 10.06.2025 r., prawdopodobne udostępnienie danych 27.10.2025 r.

²⁴ Źródło: Uchwała Nr XXXIX/363/2021 Rady Gminy Ostrowite z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Ostrowite.

- zanieczyszczenie dróg i ulic wynikające z ruchu samochodów i pieszych.

W celu ograniczenia ilości odprowadzanych nieoczyszczonych ścieków bytowo-gospodarczych do gleby i wód, gmina Ostrowite podjęła Uchwałę Nr LXI/539/2023 Rady Gminy Ostrowite z dnia 1 lutego 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr LVIII/513/2022 Rady Gminy Ostrowite z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Ostrowite na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków typu biologicznego z reaktorem biologicznym i przydomowych przepompowni ścieków na terenie gminy Ostrowite.

W poniższej tabeli zestawiono liczbę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2021-2024.

Tabela 21 Zestawienie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2021-2024 na terenie gminy Ostrowite.

	2021	2022	2023	2024 ²⁵
Przydomowe oczyszczalnie ścieków	79	83	100	b.d.
Zbiorniki bezodpływowe	757	761	652	b.d.

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 r. [data dostępu: 10.06.2025 r.]

Na terenie gminy Ostrowite znajduje się aglomeracja Ostrowite, której charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 22 Charakterystyka aglomeracji Ostrowite.

Nazwa aglomeracji	Ostrowite
obowiązująca uchwała ustanawiająca aglomerację	Uchwała nr XXXIX/363/2021 Rady Gminy Ostrowite z dn. 29.06.2021 r.
Gminy w aglomeracji	Ostrowite
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	2 650
Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji	1 829
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	1 829
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	0
Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]	28,2
Długość istniejącej kanalizacji deszczowej w aglomeracji [km]	0

źródło: VI AKPOŚK 2022.

²⁵ brak danych w GUS na dzień 10.06.2025 r., planowana data udostępnienia danych 15.09.2025 r.

6.2.5. Zasoby przyrodnicze

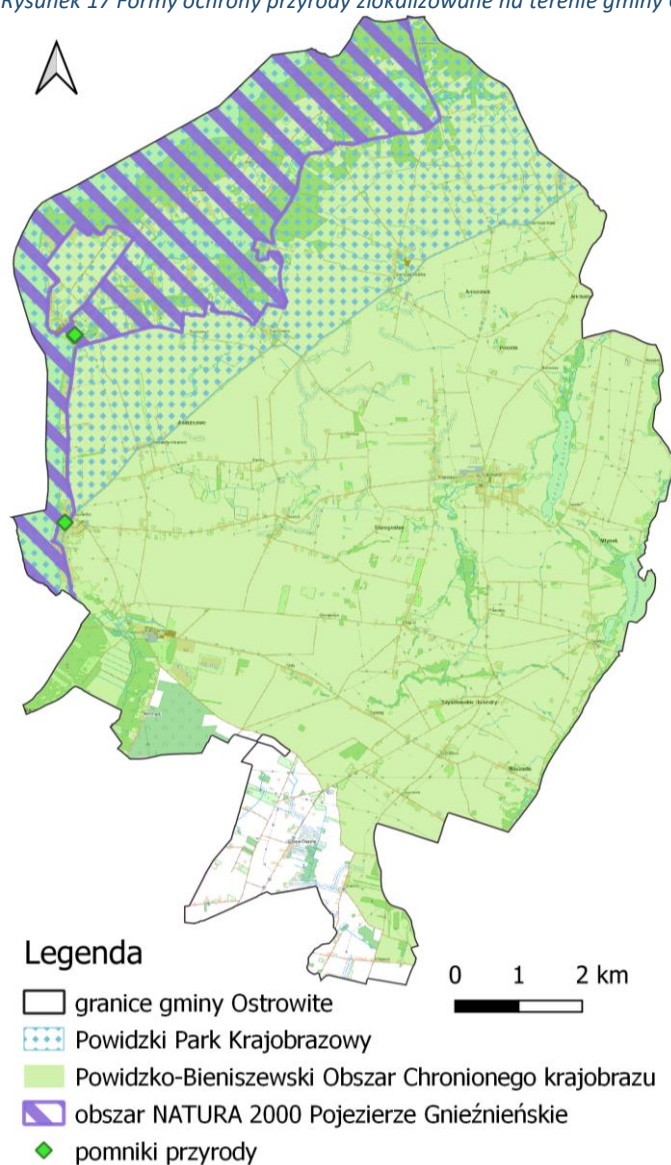
Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Ostrowite występują następujące formy ochrony przyrody:²⁶

- Powidzki Park Krajobrazowy;
- Powidzko-Bieniszewski Obszary Chronionego Krajobrazu;
- Obszar Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie;
- 3 pomniki przyrody.

Ich położenie i charakterystyka zostały przedstawione na poniższym rysunku oraz tabelach.

Rysunek 17 Formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenie gminy Ostrowite.

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ [data dostępu: 06.06.2025 r.]

²⁶ źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 16.05.2025 r.].

Tabela 23 Charakterystyka Powidzkiego Parku Krajobrazowego leżącego na terenie gminy Ostrowite.

Nazwa	Powidzki Park Krajobrazowy
Województwa	kujawsko-pomorskie, wielkopolskie
Powiaty	mogileński, gnieźnieński, słupecki, koniński
Gminy	Ostrowite, Powidz, Słupca, Mogilno, Witkowo, Kleczew, Wilczyn, Jeziora Wielkie, Orchowo
Data utworzenia	16.12.1998
Powierzchnia [ha]	24 887,21
Akt prawny o wyznaczeniu	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Konińskiego z dnia 16 grudnia 1998 r. w sprawie utworzenia Powidzkiego Parku Krajobrazowego
Obowiązujący akt prawny	Uchwała Nr XXIX/753/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie Powidzkiego Parku Krajobrazowego
Cele ochrony	- ochrona i zachowanie polodowcowego krajobrazu fragmentu Pojezierza Gnieźnieńskiego, a w szczególności – krajobrazu jezior rynnowych oraz pagórków morenowych i innych charakterystycznych form geomorfologicznych; - zachowanie populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk; - zachowanie naturalnych ekosystemów jezior i mokradeł; - utrzymanie walorów kulturowych.

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 06.06.2025 r.]

Tabela 24 Charakterystyka Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu leżącego na terenie gminy Ostrowite.

Nazwa	Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu
Województwo	kujawsko-pomorskie, wielkopolskie
Powiaty	mogileński, gnieźnieński, słupecki, Konin, koniński
Gminy	Konin, Kazimierz Biskupi, Ostrowite, Golina, Powidz, Słupca, Strzałkowo, Mogilno, Witkowo, Wilczyn, Orchowo, Słupca, Trzemeszno, Kleczew, Jeziora Wielkie
Data utworzenia	15.02.1986
Powierzchnia [ha]	46 000,00
Akt prawny o wyznaczeniu	Uchwała Nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 r. w sprawie ustanowienia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych obszarów.
Obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Konińskiego z dnia 23 lipca 1998 r. zmieniające uchwałę w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych terenów.
Wartość przyrodnicza	Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny północno-zachodniej części województwa konińskiego. Jest to bardzo atrakcyjny fragment Pojezierza Gnieźnieńskiego, zbudowanego z glin morenowych. W krajobrazie dominują uprawy rolne, ponieważ dobre gleby od dawna sprzyjały zagospodarowaniu tych ziem. W związku z tym zachowało się niewiele lasów. Atrakcyjnym urozmaicheniem obszaru są rynny jezior polodowcowych.

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 06.06.2025 r.]

Tabela 25 Charakterystyka obszaru Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie leżącego na terenie gminy Ostrowite.

Nazwa	Pojezierze Gnieźnieńskie
Kod	PLH300026
Rodzaj	Dyrektywa siedliskowa
Województwo	kujawsko-pomorskie, wielkopolskie
Powiaty	mogileński, gnieźnieński, słupecki, koniński
Gminy	Gniezno, Ostrowite, Powidz, Słupca, Trzemeszno, Mogilno, Witkowo, Kleczew, Wilczyn, Strzelno, Jeziora Wielkie, Orchowo.
Data wyznaczenia KE	13.02.2009
Data wyznaczenia w Polsce	05.07.2018
Powierzchnia [ha]	15 922,12
Akt prawny o wyznaczeniu	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na moc dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE)
Obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Pojezierze Gnieźnieńskie (PLH300026)
Cele ochrony	Siedliska przyrodnicze: 3140, 3150, 6210, 6410, 6440, 6510, 7140, 7150, 7210, 9170, 9190, 91E0, 91F0, 9110 Chronione gatunki roślin: aldrowanda pęcherzykowa, <i>Aldrovanda vesiculosa</i> , lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i> , selery błotne <i>Apium repens</i> , sierpowiec błyszczący <i>Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus</i> Chronione gatunki zwierząt: kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> , piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> , traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> , wydra <i>Lutra lutra</i> , zatoczek łamliwy <i>Anisus vorticulus</i>

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 06.06.2025 r.]

Tabela 26 Wykaz pomników przyrody leżących na terenie gminy Ostrowite.

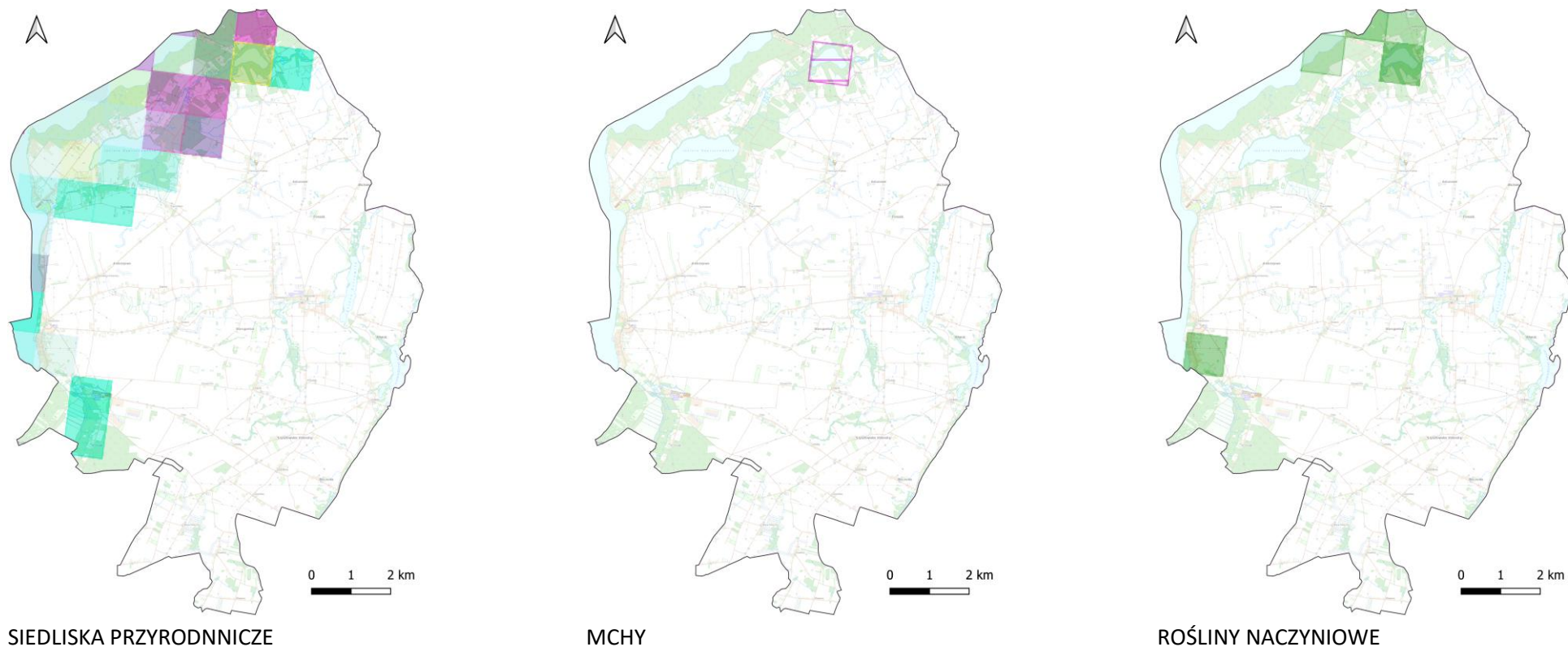
Lp.	Data utworzenia	Ustanawiający akt prawny	Opis pomnika przyrody	Obwód [cm]	Wys. [m]
1.	04.05.1975	Decyzja Woj. Poznańskiego nr RLSop-7141/976/75 z 6.02.1975 r	PL.ZIPOP.1393.PP.3023042.2739 Dąb szypułkowy – <i>Quercus robur</i>	600	25
2.	04.05.1975	Decyzja Woj. Poznańskiego nr RLSop-7141/977/75 z 6.02.1975 r.	PL.ZIPOP.1393.PP.3023042.2740 Dąb szypułkowy – <i>Quercus robur</i>	641	26
3.	26.04.1977	Decyzja Woj. Konińskiego RLSop-7141/8/77 z 26.04.1977 r	PL.ZIPOP.1393.PP.3023042.2741 Dąb szypułkowy – <i>Quercus robur</i>	719	27

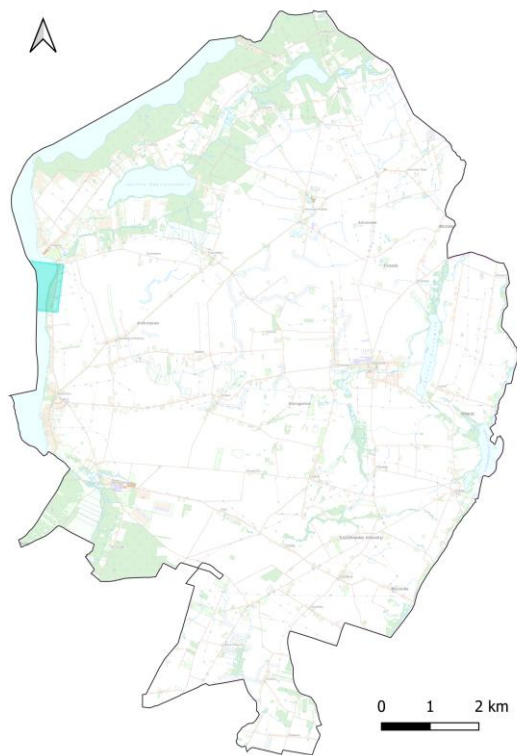
źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 06.06.2025 r.]

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie

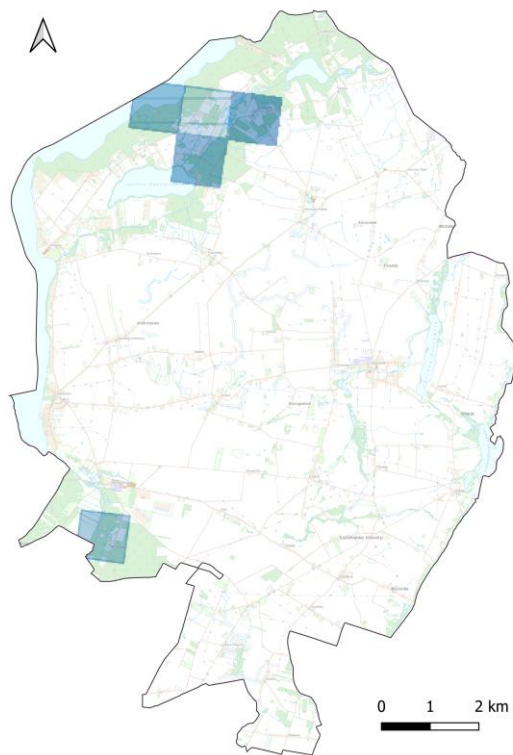
Zgodnie z danymi udostępnianymi przez Geoserwis GDOŚ na terenie gminy Ostrowite znajdują się stanowiska chronionych gatunków roślin naczyniowych, mchów, ryb i minogów, płazów, ptaków, ssaków oraz obszary występowania siedlisk przyrodniczych znaczeniu europejskim. Zostały one przedstawione na poniższym rysunku. Brak jest natomiast stanowisk chronionych gatunków glonów, wątrobowców, gadów, stawonogów, mięczaków, pijawek, grzybów i porostów.

Rysunek 18. Rozmieszczenie gatunków chronionych oraz siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim na terenie gminy Ostrowite.

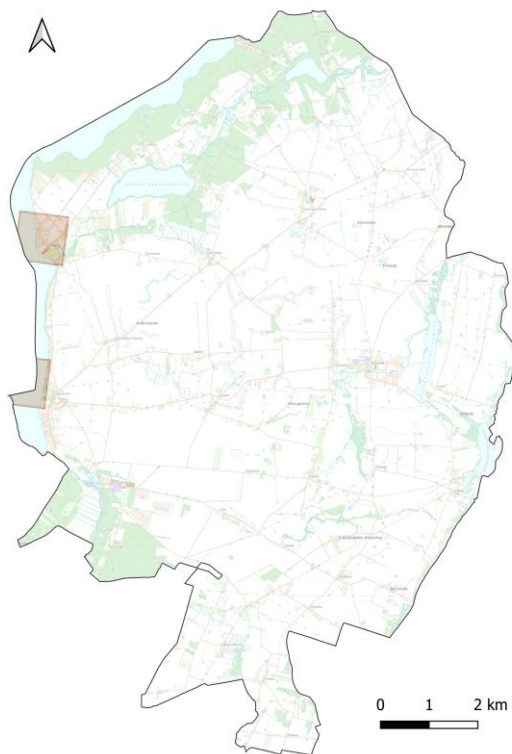
RYBY I MINOGI

PŁAZY

PTAKI

LEGENDA:

□ granice Gminy Lubsza

■ siedliska przyrodnicze o znaczeniu europejskim

■ mchy - stanowiska

■ rośliny naczyniowe - stanowiska

■ minogi i ryby - stanowiska

■ płazy - stanowiska

■ ptaki - stanowiska

■ ssaki - stanowiska

SSAKI

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu [data dostępu: 09.06.2025]

Korytarze ekologiczne

W przestrzeni przyrodniczej ważną rolę spełniają korytarze ekologiczne. System obszarów obejmuje przede wszystkim doliny i pradoliny rzek, którymi mogą przemieszczać się organizmy zwierzęce i diaspory roślinne oraz rozległe tereny (np. puszcze, duże kompleksy łąk, bagien), w których skupia się zasadnicza część różnorodności biologicznej. Korytarze ekologiczne, aby spełniały swoją funkcję, muszą tworzyć sieć powiązanych przestrzennie obszarów. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju,
 - zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt,
 - ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie,
 - stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

Przez teren gminy przebiegają korytarze ekologiczne przedstawione na poniższym rysunku.

Rysunek 19 Korytarze ekologiczne na terenie gminy Ostrowite.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ.

Grunty leśne

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Ostrowite wynosi 923,27 ha, co daje lesistość na poziomie 8,8% (średnia krajowa wynosi 29,7%). Strukturę gruntów leśnych na terenie gminy Ostrowite przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 27 Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie gminy Ostrowite.

ROK		2021	2022	2023
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	919,38	922,04	923,27
Lesistość	%	8,8	8,8	8,8
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	676,58	679,24	680,47
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	610,91	613,57	614,11
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	608,79	611,45	611,99
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	242,80	242,80	242,80
Powierzchnia lasów	ha	907,57	910,23	911,29
Lasy publiczne ogółem	ha	664,77	667,43	668,49
Lasy prywatne ogółem	ha	242,80	242,80	242,80

źródło: GUS [data dostępu: 09.06.2025 r.]

Teren gminy Ostrowite znajduje się w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, w granicach Nadleśnictwa Gniezno oraz fragmentarycznie (południo-wschodni fragment) w granicach Nadleśnictwa Konin.

Lasy zajmują ponad 8,8% powierzchni gminy. Lasy na tym terenie mają charakter silnie pofragmentowanych, niewielkich i często izolowanych wydzieleń.

Większy kompleks występuje w północno-zachodniej części gminy Ostrowite w obrębie rynny Jeziora Powidzkiego, Jeziora Kosewskiego i Jeziora Kańskiego (Skrzynki). Zdecydowanie dominującym typem siedliskowym lasu jest bór świeży, a gatunkiem drzewostanu sosna. Drugi kompleks skupiony jest w południowo-zachodniej części gminy, w rejonie Mieczownicy. Dominuje tam bór mieszany świeży, a w niżej położonych partiach terenu ols. Wśród drzewostanu dominuje sosna i olcha. Uboga lesistość gminy na tle występowania słabych gleb klasy VI daje podstawę do wyznaczania terenów do zalesienia, szczególnie wzdłuż cieków i dróg śródpolnych.²⁷

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Gospodarkę leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa prowadzi się w oparciu o Uprozczone Plany Urządzenia Lasów lub decyzje administracyjne określające zadania z zakresu

²⁷ Źródło: Raport o stanie gminy Ostrowite w roku 2024.

gospodarki leśnej wydane na podstawie Inwentaryzacji Stanu Lasu. Ww. dokumenty (UPUL i ISL) opracowywane są na okres 10 lat.

6.3. Istniejące problemy ochrony środowiska

W tabeli przedstawiono największe problemy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie gminy Ostrowite z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 28 Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie gminy Ostrowite w zakresie poszczególnych komponentów środowiska.

Ochrona klimatu i jakości powietrza
– Wciąż występujące na terenie gminy tradycyjne, nie ekologiczne źródła ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości; – Występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń, w tym transportu drogowego. – Przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w strefie wielkopolskiej oraz ozonu w sezonie letnim; – Niska efektywność energetyczna starszych budynków mieszkaniowych – Dominujący udział paliw węglowych w produkcji ciepła na terenie gminy; – Brak doprowadzenia sieci gazowej.
Zagrożenia hałasem
– Emisja hałasu lotniczego związanego z lotniskiem w Powidzu; – Drogi gminne wymagające modernizacji; – Brak wyznaczonego punktu monitoringu poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Ostrowite.
Pola elektromagnetyczne
– Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej (linie wysokiego napięcia).
Gospodarowanie wodami
– Silne narażenie na suszę; – Zły stan ogólny JCWP w obrębie, których znajduje się gmina Ostrowite; – Lokalizacja na terenie gminy wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych; – Słaby stan JCWPd nr. 43 i 62.
Gleby
– Dominujący udział gleb lekkich i bardzo lekkich podatnych na suszę i erozję; – Dominujący udział gleb rolnych VI klasy bonitacyjnej na terenie gminy (gleby najsłabsze) – brak gleb I i II klasy.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
– Niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami.

Gospodarka wodno-ściekowa
– Możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej; – Awarie sieci wodno-kanalizacyjnej; – Niskie zaludnienie gminy i rozproszona zabudowa generują problemy dla rozbudowy zbiorowego systemu odprowadzania ścieków na terenie gminy.
Zasoby przyrodnicze
– Niski stopień zalesienia – Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka.; – Napływ zanieczyszczeń spoza granic gminy.
Zagrożenia poważnymi awariami
– Obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne; – Obecność ropociągu tranzytowego przyjaźń.

źródło: Opracowanie własne.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Zagadnienia i cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym ze względu na priorytetowe traktowanie ochrony środowiska zawarte są w wielu konwencjach międzynarodowych i podstawowych aktach tworzących Wspólnotę UE. Dokumenty te stanowią ramy dla regulacji prawnych (dyrektywy i rozporządzenia w prawie unijnym oraz ustawy i rozporządzenia w prawie polskim) oraz stanowią podstawę dla kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej, w szeregu tworzonych dokumentów (strategie, polityki, programy). Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

W *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* wyznaczono 4 cele strategiczne, w ramach, których nie wszystkie zaplanowane działania będą oddziaływały na środowisko. Wszystkie zaplanowane inwestycje, które w sposób bezpośredni lub pośredni będą miały wpływ na środowisko, ostatecznie przyczynią się do poprawy jego jakości.

Strategia uwzględnia zapisy i cele sformułowane w dokumentach przedstawionych w tabeli poniżej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Tabela 29 Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
„Europa 2020” Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Komunikat Komisji Europejskiej z 03.03.2010.	Strategia wyznacza trzy ogólne, wzajemnie za sobą powiązane, priorytety: 1. rozwój inteligentny, tj. rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji, m.in. poprzez podniesienie jakości edukacji, wspieranie transferu innowacji i wiedzy, pełne wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także wdrażanie innowacji w formie produktów i usług, które służyć będą wzrostowi gospodarczemu, tworzeniu nowych miejsc pracy i rozwiązywaniu problemów społecznych, 2. rozwój zrównoważony, tj. wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej dla przeciwdziałania zmianom klimatu, degradacji środowiska, utracie bioróżnorodności oraz niezrównoważonemu wykorzystywaniu zasobów, a także dla zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, poprawy efektywności energetycznej oraz większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, 3. rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, tj. wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną, m.in. poprzez wzrost poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, modernizowanie rynków pracy i systemów szkoleń, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz zmniejszenie nierówności w obszarze zdrowia. Ponadto, Strategia zawiera wytyczone przez Komisję nadrzędne, wymierne wzajemnie ze sobą powiązane cele szczegółowe UE: - osiągnięcie 75% wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat, między innymi poprzez wzrost zatrudnienia kobiet i osób starszych oraz lepszą integrację migrantów na rynku pracy, - przeznaczanie 3% PKB Unii na inwestycje w działalność badawczo-rozwojową, w tym poprawę warunków prywatnej działalności badawczo-rozwojowej w UE, - osiągnięcie celów „20/20/20” w zakresie klimatu i energii, w tym ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r., lub nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w naszym całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%, - ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10%, zdobywanie wyższego wykształcenia przez co najmniej 40% osób z młodego pokolenia, tj. w wieku 30-34 lat, - zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem o 20 mln, tj. o 25%.
„Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 25 września 2015 r.	Rezolucja wyznacza 17 celów zrównoważonego rozwoju i 169 powiązanych z nimi zadań, których założeniem jest przestrzeganie praw człowieka w odniesieniu do wszystkich ludzi oraz osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt. Globalne, współzależne i niepodzielne cele Agendy dotyczą: 1) wyeliminowania ubóstwa, 2) wyeliminowania głodu, poprawy odżywiania i zrównoważonego rolnictwa, 3) zdrowego życia i dobrobytu, 4) wysokiej jakości edukacji, w tym uczenia się przez całe życie, 5) równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, 6) zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi, zapewniającymi dostęp do wody i warunków sanitarnych, 7) zrównoważonej, nowoczesnej energii w przystępnej cenie, 8) zrównoważonego, stabilnego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego oraz godnej pracy, 9) stabilnej infrastruktury, zrównoważonego uprzemysłowienia i innowacyjności, 10) zmniejszania nierówności w krajach i między krajami,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	11) bezpiecznych i zrównoważonych miast i osiedli sprzyjających włączeniu społecznemu, 12) zrównoważonej konsumpcji i produkcji, 13) przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom, 14) ochrony i zrównoważonego wykorzystywania oceanów, mórz i zasobów morskich, 15) ochrony i zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, w tym lasów, zwalczania pustynnienia, powstrzymywania i odwracania procesu degradacji gleby oraz powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, 16) dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz odpowiedzialnych instytucji sprzyjających włączeniu społecznemu, 17) globalnego partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju. Realizacja wyznaczonych celów ma zapewnić równowagę pomiędzy trzema aspektami zrównoważonego rozwoju: gospodarczym, społecznym i środowiskowym.
Europejski Zielony Ład „The European Green Deal” Communication from the commission to the european parliament, the european council, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions. COM(2019) 640 final.	Europejski Zielony Ład stanowi nową strategię UE na rzecz wzrostu, którego korzyści są większe niż koszty. Jest to plan na trzy nadchodzące dekady, dotyczący zbudowania zrównoważonej gospodarki unijnej poprzez dostrzeżenie w wyzwaniach związanych z klimatem i środowiskiem naturalnym możliwości we wszystkich obszarach polityki oraz przeprowadzenie transformacji, która będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu. Dokument ten wyznacza unijny cel uczynienia z Europy pierwszego kontynentu neutralnego pod względem klimatu do 2050 r., przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności przemysłu i zapewnieniu sprawiedliwego przejścia dla dotkniętych regionów i pracowników. Kluczowe aspekty dokumentu dotyczą 7 obszarów: 1. czysta energia – obniżenie emisyjności systemu energetycznego Unii przy założeniu dalszej dekarbonizacji i większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii w systemie energetycznym, aktualizacji w 2023 r. krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu państw członkowskich Unii w celu osiągnięcia w 2050 r. zerowej emisji gazów cieplarnianych, 2. zrównoważony przemysł – polityka przemysłowa oparta na gospodarce o obiegu zamkniętym, dotycząca w szczególności zasadochłonnych sektorów, takich jak przemysł odzieżowy, budownictwo, elektronika i tworzywa sztuczne, z założeniem, że do 2030 r. wszystkie opakowania w Unii Europejskiej powinny nadawać się do ponownego wykorzystania lub recyklingu, w strukturze konsumpcji nastąpi odejście od produktów jednorazowego lub ograniczonego użytku na rzecz wynajmu towarów i usług oraz produktów wielokrotnego użytku, trwałych i naprawialnych, a ponadto nastąpi redukcja marnotrawstwa oraz dalszy rozwój technologii cyfrowych, 3. budowa i renowacja – zapewnienie lepszej charakterystyki energetycznej budynków publicznych i prywatnych, poprzez odpowiednią politykę cen energii zachęcającą do budowy budynków energooszczędnych, projektowanie zgodne z gospodarką o obiegu zamkniętym, zwiększoną cyfryzację, uodparnianie budynków na klimat oraz surowe egzekwowanie przepisów dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, 4. zrównoważona mobilność – zwiększenie ograniczeń emisji pochodzących ze wszystkich rodzajów transportu (drogowego, kolejowego, lotniczego i wodnego) o 90% do 2050 r., przy założeniu wzrostu znaczenia transportu multimodalnego, zwiększenia transportu ładunków koleją lub drogą wodną, zwiększenia podaży zrównoważonych paliw alternatywnych dla transportu, ograniczenia zanieczyszczeń powodowanych przez transport w miastach, a także wprowadzenia technologii cyfrowych oraz cen za transport odzwierciedlających jego wpływ na środowisko, 5. od pola do stołu – zapewnienie bezpiecznej, bogatej w wartości odżywcze i wysokiej jakości żywności, której produkcja wywiera jak najmniejszy wpływ na środowisko, poprzez wspieranie rolników i rybaków, ograniczenie stosowania i zależności od chemicznych pestycydów, nawozów i antybiotyków, a także gospodarkę o obiegu zamkniętym od produkcji po konsumpcję, 6. ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów – ochrona w obszarach Natura 2000, zwiększenie bioróżnorodności przestrzeni miejskich, ograniczenie stosowania nawozów i pestycydów w rolnictwie, poprawa jakości i zwiększenie powierzchni lasów, rozwój niebieskiej gospodarki, 7. eliminowanie zanieczyszczeń, zarówno powietrza, wody, gleby oraz produktów konsumenckich – poprzez lepsze monitorowanie, raportowanie i zapobieganie, w tym ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z przemysłu oraz chemikaliów, z uwzględnieniem przywrócenia naturalnych funkcji ziemi i wód powierzchniowych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej – Ramowa Dyrektywa Wodna, zmieniona dyrektywami 2455/2001/WE, 2008/32/WE, 2008/105/WE, 2009/31/WE, 2013/39/UE, 2013/64/UE, 2014/101/UE.	Ramowa Dyrektywa Wodna ustanawia ramy działania w dziedzinie polityki wodnej oraz zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych. Dyrektywa ma na celu poprawę ochrony wód śródlądowych (powierzchniowych, przejściowych, przybrzeżnych i podziemnych) w aspekcie ilościowym i jakościowym, wspieranie zrównoważonego ich wykorzystania, ochronę ekosystemów wodnych oraz od wód zależnych, zapewnienie zaopatrzenia w dobrej jakości wodę powierzchniową i podziemną, a także zmniejszenie skutków powodzi i susz. W dokumencie podkreśla się konieczność koordynacji działań w odniesieniu do wód powierzchniowych i podziemnych należących do tego samego systemu ekologicznego, hydrologicznego i hydrogeologicznego. Państwa członkowskie powinny podjąć działania dla wyeliminowania zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez substancje priorytetowe oraz stopniowej redukcji zanieczyszczenia przez inne substancje.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylenia dyrektywy 2001/81/WE.	Dyrektywa ma służyć osiągnięciu długoterminowego celu Unii dotyczącego jakości powietrza, zgodnego z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia, oraz unijnych celów dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i ekosystemów – poprzez zmniejszenie poziomów i depozycji zanieczyszczeń powietrza, powodujących zakwaszanie, eutrofizację i powstawanie ozonu poniżej krytycznych ładunków i poziomów określonych w konwencji LRTAP, a ponadto przyczynia się do osiągnięcia zwiększonych synergii między polityką unijną w zakresie jakości powietrza a innymi politykami, zwłaszcza polityką klimatyczno-energetyczną. W celu zbliżenia się do osiągnięcia poziomów jakości powietrza, które nie wywołują znacznych negatywnych skutków i zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska, dokument ten ustanawia zobowiązania państw członkowskich w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO ₂), tlenków azotu (NO _x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH ₃) i pyłu drobnego (PM _{2,5}). Dyrektywa zawiera również wymóg sporządzania, przyjmowania i wdrażania krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz monitorowania emisji zanieczyszczeń i ich skutków, jak również przekazywania na ten temat informacji.
Biała Księga. Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania, 01.04.2009, KOM(2009) 147 wersja ostateczna.	Dokument przedstawia cel unijnych ram na rzecz adaptacji, tj. osiągnięcie w UE takiej zdolności adaptacji, by mogła ona stawić czoła skutkom zmian klimatu. Unijne ramy będą wdrażane etapowo i obejmują: tworzenie trwałych podstaw wiedzy na temat oddziaływania i skutków zmian klimatu w UE, m.in. poprzez ustanowienie systemu wymiany informacji; włączenie adaptacji do kluczowych dziedzin politycznych UE, tj. polityki zdrowotnej i społecznej, sektora rolnictwa i leśnictwa, różnorodności biologicznej, ekosystemów i wody, obszarów przybrzeżnych i morskich oraz systemów produkcyjnych i infrastruktury fizycznej; stosowanie kombinacji instrumentów politycznych (instrumenty rynkowe, wytyczne, partnerstwa publiczno-prywatne) celem zapewnienia skutecznej realizacji procesu adaptacji; oraz nasilenie międzynarodowej współpracy w zakresie adaptacji.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19	Dyrektywa ustanawia środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzkiego, poprzez zapobieganie powstawaniu i zmniejszenie ilości odpadów oraz negatywnego wpływu ich wytwarzania i gospodarowania nimi oraz przez zmniejszenie całkowitego wpływu użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania, co ma zasadnicze znaczenie dla przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz dla zapewnienia konkurencyjności Unii w perspektywie długoterminowej. Dokument ustala hierarchię postępowania z odpadami (zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie), która powinna przekładać się na kolejność priorytetów w przepisach prawa i polityce, dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz gospodarowania nimi. Gospodarowanie odpadami ma być prowadzone bez narażania zdrowia ludzkiego oraz bez szkody dla środowiska, a w szczególności: a) bez zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt; b) bez powodowania uciążliwości przez hałas lub zapachy oraz c) bez niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.	W celu poprawy efektywności gospodarki odpadami państwa członkowskie zobowiązane są do podejmowania działań na rzecz stworzenia wystarczającej i zintegrowanej sieci instalacji do unieszkodliwiania odpadów i instalacji do odzysku zmieszanych odpadów komunalnych, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych technik.
Dokumenty krajowe	
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). Załącznik do Uchwały nr 239 Rady Ministrów z dn. 13 grudnia 2011 r.).	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 stanowi najważniejszy dokument strategiczny dotyczący zagospodarowania przestrzennego kraju. Zawarta w dokumencie wizja przestrzennego zagospodarowania Polski w 2030 roku opiera się na pięciu oczekiwanych cechach przestrzeni: konkurencyjności i innowacyjności, spójności wewnętrznej, bogactwie i różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie oraz ładzie przestrzennym. W dokumencie przedstawiono 6 celów i obszarów interwencji, spośród których za najważniejsze ze środowiskowego punktu widzenia należy uznać: - kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych, obejmujący m. in. zmniejszenie obciążenia środowiska emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby, działania mające na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów, racjonalizację gospodarowania zasobami wód, kształtowanie naturalnej retencji, dbałość o jakość przestrzeni otaczającej i krajobraz (w tym wzmocnienie spójności przestrzeni przyrodniczej i stopnia ochrony krajobrazu rolniczego, ochronę przestrzeni wyjątkowych; ochronę najlepszych gleb rolniczych i leśnych; rewitalizację obszarów zdegradowanych oraz rekultywację terenów poprzemysłowych; zmniejszenie obciążeń środowiska emisjami z transportu, zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych - zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego, obejmujący m.in. przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na nie, ograniczenie emisji CO₂, poprawę efektywności przesyłu, zaopatrzenia i zużycia energii, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, minimalizację ryzyka powodziowego oraz zwiększanie dyspozycyjnych zasobów wodnych, - przywracanie i utrwalanie ładu przestrzennego, obejmujący m.in skuteczną ochronę jakości i tożsamości krajobrazu naturalnego i zurbanizowanego oraz oszczędne i racjonalne użytkowanie terenu.
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 14 lutego 2017 r.	To kluczowy dokument na szczeblu krajowym w obszarze średnio- i długofalowej polityki rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym. Celem głównym Strategii jest stworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Dla jego realizacji sformułowano cele szczegółowe, główne obszary koncentracji działań i kierunki interwencji, spośród których do najistotniejszych celów środowiskowych należy zaliczyć: poprawę stanu zdrowia obywateli oraz efektywności opieki zdrowotnej, zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (obejmujące wzrost efektywności i atrakcyjności transportu publicznego, ograniczenie negatywnego wpływu transportu na stan powietrza, rozwój elektromobilności, a także promocję ruchu rowerowego), poprawę bezpieczeństwa energetycznego kraju (w tym nowe, nisko- i zeroemisyjne moce wytwórcze, także OZE, technologie magazynowania energii), poprawę efektywności energetycznej (w budownictwie, przedsiębiorstwach, ciepłownictwie, transporcie, ograniczenie strat w przesyłce energii), reindustrializację (zmniejszenie energochłonności, zasobo- i materiałochłonności procesów przemysłowych, poprawa efektywności energetycznej, obniżenie emisyjności) i restrukturyzację sektora górnictwa węglowego oraz zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego zapewniające ich dobry stan (woda, powietrze, gleby, różnorodność biologiczna, krajobraz, zasoby geologiczne, odpady).
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 17.09.2019 r.	KSRR2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Położono w nim nacisk na rozwój zrównoważony całego kraju, czyli zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. Jako cel główny Strategii wskazano efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju. Dla realizacji polityki regionalnej wyznaczono 3 cele szczegółowe, dotyczące: zwiększenia spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, wzmocnienia regionalnych przewag konkurencyjnych oraz podniesienia jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. W ramach celów szczegółowych uwzględniono aspekty dotyczące rozwoju kapitału społecznego (aktywizacji, podnoszenia kompetencji i umiejętności oraz wzmocnienia poczucia tożsamości i integracji społeczności lokalnej), wsparcia kultury (w tym dziedzictwa niematerialnego oraz zwiększania dostępu do dóbr i usług kultury), wsparcia placówek edukacyjnych (w tym kształcenia ustawicznego, rozwoju srebrnej gospodarki), kompleksowej poprawy jakości powietrza (ograniczenia zjawiska niskiej emisji na obszarach zurbanizowanych, efektywnego energetycznie niskoemisyjnego ciepłownictwa systemowego, wymiany kotłów, termomodernizacji, działań edukacyjnych), racjonalnego gospodarowania przestrzenią i zapewnienia ładu przestrzennego (rewitalizacji i rekultywacji, nadania nowych funkcji zdegradowanym obszarom miejskim,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	dostosowania obszarów zurbanizowanych do zmian klimatu i wymogów ochrony środowiska, ograniczenia suburbanizacji i przeciwdziałania dekoncentracji osadnictwa, rozwoju obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych), zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego (gospodarki o obiegu zamkniętym, innowacji w zakresie technologii, produktów i usług, dostosowania przedsiębiorstw do standardów środowiskowych), rozwijania i integrowania systemów transportu zbiorowego, rozwoju transportu nisko- i bezemisyjnego (w tym elektromobilności), wykorzystania potencjału OZE, poprawy gospodarowania odpadami i oczyszczania ścieków. W dokumencie Śląsk zaliczony został do jednego z 4 obszarów strategicznej interwencji (OSI), a więc obszarów, które uwzględnione zostaną w krajowych i regionalnych strategiach i będą traktowane preferencyjnie.
Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 16 lipca 2019 r.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 jest jedną z dziewięciu zintegrowanych strategii sektorowych, dedykowaną środowiskowym celom i priorytetom kraju. Dokument ten stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), z której zaczerpnięty został główny cel Polityki - rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Dla realizacji tego celu sformułowano 3 cele szczegółowe dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, a także łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich oraz zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych. Zawarte w Polityce kierunki interwencji odnoszą się do wszystkich komponentów środowiska, tj. powietrza, wód, powierzchni ziemi, w tym gleb, a także różnorodności biologicznej, krajobrazu i zasobów geologicznych oraz klimatu. Ponadto, w dokumencie ujęto także kwestie gospodarki leśnej, gospodarki odpadami i edukacji ekologicznej, wraz z kształtowaniem wzorców zrównoważonej konsumpcji.
Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. Projekt z dn. 08.11.2019 r.	Polityka energetyczna Polski do 2040 r., dedykowana rozwojowi sektora paliwowo-energetycznego kraju, stanowi kontynuację Polityki energetycznej Polski do 2030 r., przyjętej w 2009 r. i jest kolejną z dziewięciu zintegrowanych strategii systemu zarządzania rozwojem kraju, wynikających z przyjętej w 2017 r. Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju. Dokument ten wyznacza cel polityki energetycznej państwa, którym jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. Dla jego realizacji wyznaczono 8 kierunków i celów szczegółowych, dotyczących: optymalnego wykorzystania własnych surowców energetycznych, tak aby pokryć zapotrzebowanie na zasoby energetyczne, tj. węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropę naftową, gaz ziemny i biomasę, rozbudowy infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, w celu pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną (w tym udział 56-60% węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej w 2030 r., energetyka jądrowa o mocy 6-9 GW w 2043 r.), dywersyfikacji dostaw i rozbudowy infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw ciekłych, rozwoju rynków energii dla zapewnienia ich konkurencyjności, wdrożenia energetyki jądrowej, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego oraz zapewnienia bezpieczeństwa pracy systemu (w tym uruchomienie pierwszego bloku jądrowego o mocy 1-1,5 GW do 2033 r. oraz kolejnych pięciu do 2043 r.), rozwoju odnawialnych źródeł energii, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego i dywersyfikacji struktury wytwarzania energii (w tym 21-23% OZE w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r.), rozwoju ciepłownictwa i kogeneracji, mających zapewnić powszechny dostęp do ciepła oraz niskoemisyjne wytwarzanie ciepła w całym kraju, a także poprawy efektywności energetycznej gospodarki, w celu zwiększenia konkurencyjności gospodarki (w tym 23% oszczędności energii pierwotnej vs. prognozy na 2030 r. z 2007 r.).
Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Dokument przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich 18 grudnia 2019 r., przekazany do Komisji Europejskiej 30 grudnia 2019 r.	KPEiK został przygotowany z myślą o ustanowieniu stabilnych ram będących sprzyjającym otoczeniem dla zrównoważonej, ekonomicznie efektywnej i sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Dokument prezentuje zintegrowane podejście do wdrażania pięciu wymiarów unii energetycznej, tj. bezpieczeństwa energetycznego, obniżenia emisyjności, efektywności energetycznej, wewnętrznego rynku energii oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. W odniesieniu do tych obszarów Plan przedstawia krajowe założenia i cele zawarte w obowiązujących krajowych strategiach rozwoju zatwierdzonych na poziomie rządowym oraz projektach dokumentów strategicznych znajdujących się na zaawansowanym etapie przygotowania. W aspekcie środowiskowym szczególne znaczenie mają zapisy w zakresie: ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (CO ₂ w sektorach non-ETS o 7% do 2030 r. w stosunku do 2005 r.) i zanieczyszczeń powietrza, adaptacji do zmian klimatu (w tym zwiększenia małej retencji wodnej i lesistości), zmniejszenia udziału węgla kamiennego i brunatnego w produkcji energii elektrycznej, wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (21-23% w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r., 14% w transporcie, roczny wzrost w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie), poprawy efektywności energetycznej (o 23% do 2030 r., rozwoju ekologicznych i efektywnych systemów ciepłowniczych, produkcji ciepła w kogeneracji, inteligentnych sieci, funkcjonowania mechanizmów stymulujących oszczędność końcowego wykorzystania energii oraz zachowań pro oszczędnościowych, poprawy charakterystyki energetycznej budynków), rozwoju elektromobilności i paliw alternatywnych w transporcie, promowania transportu intermodalnego i kolejowego, a także rozwoju obszarów zrównoważonych energetycznie na poziomie lokalnym, wdrożenia energetyki jądrowej, ograniczania zjawiska ubóstwa energetycznego oraz rozwoju innowacji energetycznych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 29 października 2013 r.	SPA został opracowany dla uniknięcia kosztów wynikających z zaniechania działań na rzecz adaptacji oraz z myślą o ograniczeniu gospodarczych i społecznych ryzyk związanych ze zmianami klimatycznymi. Celem głównym Dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W związku z powyższym wskazano w nim cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, energetyce, budownictwie, transporcie, gospodarce przestrzennej, w zakresie zdrowia oraz różnorodności biologicznej i obszarów prawnie chronionych, na obszarach górskich, w strefie wybrzeża i na obszarach zurbanizowanych. Obejmują one m.in. właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, ochronę przestrzeni rolniczej i zasobów glebowych dużej wartości, gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych i od wody zależnych, wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ochronę różnorodności biologicznej a w szczególności siedlisk wodno-błotnych, zwiększanie lesistości, zmniejszanie fragmentacji kompleksów leśnych, zwiększanie obszarów zieleni w miastach, rewitalizację przyrodniczą, w tym przywracanie zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, a także ograniczanie skutków zdrowotnych stresu termicznego i nadzwyczajnych zdarzeń klimatycznych.
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030). Dokument Ministerstwa Środowiska z 2015 r.	Krajowy Program Ochrony Powietrza jest średniookresowym dokumentem planistycznym, stanowiącym element spójnego systemu zarządzania wraz ze Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” przyjętą w 2014 r. Celem głównym KPOP jest poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Dla realizacji tego celu określono 2 cele szczegółowe dotyczące osiągnięcia w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w Dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM _{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, jak również osiągnięcia w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. Działania naprawcze mające skutkować poprawą jakości powietrza w pierwszej kolejności powinny dotyczyć osiągnięcia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM ₁₀ i PM _{2,5} oraz poziomów docelowych dla B(a)P oraz substancji takich jak NO ₂ oraz O ₃ . Cele i kierunki działań, wyznaczone w tym Programie o charakterze strategicznym, powinny zostać uwzględnione przede wszystkim w lokalnych programach ochrony powietrza. Ponadto, wnioski i zalecenia KPOP powinny zostać uwzględnione we wszystkich dokumentach strategicznych i wykonawczych, dotyczących tematyki środowiska lub mających na nią wpływ, na wszystkich szczeblach zarządzania.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu należy do zintegrowanych strategii sektorowych, a głównym celem zawartej w strategii polityki transportowej jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego. Realizacja tego celu związana jest z wdrażaniem 6 kierunków interwencji: 1) budową zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; 2) poprawą sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; 3) zmianą w indywidualnej i zbiorowej mobilności; 4) poprawą bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; 5) ograniczaniem negatywnego wpływu transportu na środowisko; 6) poprawą efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. W aspekcie środowiskowym istotne są zapisy Strategii dotyczące: wzmocnienia roli transportu kolejowego i transportu wodnego śródlądowego, rozwoju transportu intermodalnego i ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko (promowanie pojazdów ekologicznie czystych i energooszczędnych, optymalizacja przepływu potoków ruchu, ograniczanie kongestii, wydzielenie stref o niskiej emisji), rozwój transportu publicznego, rozwój transportu rowerowego.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r.	Celem głównym Strategii jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Dla jego realizacji wskazano trzy cele szczegółowe: 1) zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej; 2) poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska; 3) rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa. W ramach celów wskazano liczne kierunki interwencji dotyczące zróżnicowanych zagadnień środowiskowych, takich jak: jakości i bezpieczeństwa żywności, rozwoju innowacji, gospodarki o obiegu zamkniętym i biogospodarki, gospodarki odpadami, zwiększenia wykorzystania OZE, rewitalizacji i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, zrównoważonemu gospodarowaniu i ochronie zasobów środowiska (ładu przestrzennego, gleb, zasobów wodnych, powietrza, bioróżnorodności) oraz adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałaniu tym zmianom.

8. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Ostrowice na lata 2024-2034 wyznacza cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-edukacyjne), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, funkcjonalno-przestrzennej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie Strategii mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.). W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Strategia zawiera zadania zgłoszone przez Gminę. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku omawianego terenu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony

z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Strategia Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034 jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości różnych komponentów funkcjonowania Gminy oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Strategia Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034 przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych. Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji szczególnie z zakresu ekologii społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja jest elementem wspierającym - opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizacji dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

Poniższa tabela przedstawia ocenę i analizę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska działań zaplanowanych do realizacji w ramach projektu *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034*.

LEGENDA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie	B	Bezpośrednie
	Potencjalne neutralne oddziaływanie	P	Pośrednie
	Potencjalne negatywne oddziaływanie	S	Stale
		Ch	Chwilowe
		W	Wtórne
		Sk	Skumulowane

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Tabela 30 Ocena oddziaływania na środowisko kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
CEL STRATEGICZNY I. Usługi społeczne dostosowane do potrzeb mieszkańców i wysoka jakość życia														
Cel operacyjny 1.1 Wysoka jakość i dobrze funkcjonujący system wychowawczo – edukacyjny														
1.	modernizację szkół w Ostrowitem i Giewartowie – infrastruktura techniczna i wyposażone pracownie			B; S										
2.	wsparcie szkół w prowadzeniu skutecznej edukacji włączającej			B; S										
3.	infrastruktura opiekuńcza zapewniająca dobre warunki dla rodzin z dziećmi (żłobek, przedszkole)			B; S										
4.	inwestycje w jakość kształcenia przyszłych absolwentów – wysoki poziom nauczania			B; S										
5.	oferta zajęć pozaszkolnych (lokalnych organizacji pozarządowych) w świetlicy szkolnej i świetlicy środowiskowej			B; S										
Cel operacyjny 1.2 Wspieranie sportu i rekreacja w Gminie Ostrowite														
6.	wykorzystanie istniejącej i doposażenie infrastruktury sportowej np. skate park Giewartów	P; Ch		B; S	B; Ch				P; Ch		B; S	P; S		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
7.	zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w sołectwach	P, Ch		B; S	P, Ch	P, Ch					B; S	P; S		
		P; S			P; S	P; S								
8.	rozwój sieci rekreacyjnych ścieżek rowerowych na terenie gminy	P; Ch		B; S	P; Ch							P; S		
		P; S			P; S									
Cel operacyjny 1.3. Opieka zdrowotna spełniająca oczekiwania mieszkańców														
9.	zapewnienie podstawowej opieki zdrowotnej – lekarz rodzinny, pediatra			B; S										
10.	podejmowanie działań na rzecz zwiększenia dostępności lekarzy specjalistów			B; S										
11.	programy profilaktyczne			B; S										
Cel operacyjny 1.4 Rozwój polityki społecznej														
12.	sprawnie funkcjonujący GOSP realizujący potrzeby rodzin i osób z problemami			B; S										
13.	dom dziennego pobytu dla seniorów w Giewartowie			B; S										
14.	SDŚ w Lucynowie dla osób niepełnosprawnych			B; S										

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
15.	zapewnienie aktywnym seniorom udziału w klubach, kołach, UTW			B; S										
16.	świetlice wiejskie miejscem integracji młodzieży, dorosłych, seniorów, osób w trudnej sytuacji życiowej			B; S										
Cel operacyjny 1.5 Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie gminy														
17.	sprawnie działające OSP na terenie gminy (wysokiej jakości wyposażenie, kadry strażaków ochotników)			B; S										
18.	posterunek Policji monitorujący bezpieczeństwo mieszkańców i turystów			B; S										
19.	akcje prewencyjne dla dzieci i seniorów			B; S										
Cel operacyjny 1.6 Rozwój działalności kulturalnej w gminie Ostrowite														
20.	dalsze inwestowanie w infrastrukturę kultury Biblioteka Publiczna (BP) - rozbudowa, standard techniczny	P; Ch		B; S		B; Ch			P; Ch			P; S		
21.	kultywowanie tradycji opartej o historię (izba pamięci, konferencje, seminaria)			B; S										
22.	rozwój działalności biblioteki poprzez utworzenie filii w wybranych sołectwach			B; S										

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Cel operacyjny 1.7 Wspieranie organizacji pozarządowych na terenie gminy														
23.	sprawne funkcjonowanie OSP			W; S			W; S	W; S		W; S	W; S		W; S	W; S
24.	aktywnie działające KGW			B; S										
25.	wspieranie innych organizacji pozarządowych			B; S										
Cel operacyjny 1.8 Budownictwo komunalne i czynszowe														
26.	budownictwo SIM ofertą dla obecnych i przyszłych mieszkańców Gminy Ostrowite	P; Ch		B; S	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch	B; S	B; S	B; S	
		P; S			P; S	P; S								
27.	lokale komunalne ofertą rotacyjną dla mieszkańców gminy			B; S										
CEL STRATEGICZNY II. Gospodarka oparta na zmieniającym się rolnictwie, turystyce i rozwijającej się przedsiębiorczości														
Cel operacyjny 2.1. Wspieranie nowych podmiotów gospodarczych w gminie														
28.	zapewnienie warunków prowadzenia działalności dla mikro i małych przedsiębiorstw (wsparcie instytucjonalne)			B; S										
29.	tworzenie warunków do otwierania nowych działalności gospodarczych, przy wykorzystaniu lokalnych zasobów na terenie gminy			B; S										

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
30.	tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w gminie – bonusy/zachęty dla przedsiębiorców			B; S										
Cel operacyjny 2.2 Wsparcie zrównoważonego rozwoju turystyki i rekreacji w gminie														
31.	zagospodarowanie gminnych terenów przybrzeżnych w porozumieniu w Wodami Polskimi i PPK	B; Ch	P; Ch	B; S	P; Ch	P; Ch				B; Ch	B; Ch	P; S	P; S	
		B; S	P; S							B; S				
32.	infrastruktura turystyczna i rekreacyjna na jeziorze (marina, pomosty wędkarskie, centrum nurkowe)	B; Ch	P; Ch	B; S	P; S	P; S				B; S				
		B; S	P; S											
33.	infrastruktura turystyczna (ośrodek i pola biwakowe)	P; S		B; S	P; S	P; S					B; S			
34.	rozwój usług związanych z obsługą ruchu turystycznego (gastronomia, wynajem lokali i sprzętu, usługi dodatkowe)			B; S										
35.	rozwój usług turystycznych opartych o zasoby historyczne Gminy Ostrowite			B; S										
Cel operacyjny 2.3. Współpraca z rolnikami w zakresie zmian w rolnictwie														

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
36.	wsparcie zmian strukturalnych, zachodzących w gospodarstwach rolnych			B; S										
37.	wsparcie doradcze w zakresie nowych technologii w rolnictwie wynikających ze zmian klimatu		P; S	B; S	B; S	P; S	P; S	P; S		P; S		P; S	P; S	
38.	rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach rolnych			B; S										
39.	udostępnianie nieużytków rolnych na tereny inwestycyjne dla własnej działalności i sprzedaż/wydzierżawianie terenów mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom, w tym pod instalacje PV	P; Ch		B; S				P; S						
		P; S												
Cel operacyjny 2.4. Promocja gminy skierowana do przedsiębiorców, nowych mieszkańców i obecnych mieszkańców														
40.	wsparcie dla lokalnych produktów rolniczych i przemysłowych			B; S										
41.	organizacja wydarzeń i imprez promujących lokalnych producentów			B; S										
Cel operacyjny 2.5 Nowoczesny Urząd skuteczne zarządzanie gminą														
42.	modernizacja budynku Urzędu i dostosowanie do wymagań mieszkańców	P; Ch		B; S		B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch		P; S		B; S

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
43.	nowoczesny, cyfrowy Urząd			B; S										
44.	strategie i fundusze sołeckie ważnym elementem rozwoju gminy – współpraca samorządu z NGO			B; S										
45.	tworzenie warunków do rozwoju gminy – współpraca z sąsiednimi gminami			B; S										
CEL STRATEGICZNY III. Zrównoważony rozwój przestrzenny														
Cel operacyjny 3.1. Budowa i modernizacja dróg gminnych z infrastrukturą towarzyszącą														
46.	budowa i modernizacja dróg gminnych	B; Ch		B; S	B; Ch	B; Ch	P; S	P; S	P; Ch		B; S	P; S		
									P; S					
47.	budowa ścieżek rowerowych	B; Ch		B; S	B; Ch	B; Ch	P; S	P; S	P; S			P; S		
48.	budowa chodników z oświetleniem	B; Ch		B; S	B; Ch	B; Ch						P; S		
Cel operacyjny 3.2 Uporządkowany system gospodarki ściekowej														

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
49.	rozwój sieci kanalizacyjnej, w ekonomicznie uzasadnionym zakresie	P; S	P; S Ch	B; S Ch	P; S Ch	P; S Ch	Ch	P; S	Ch	B; S Ch	B; S Ch	P; S Ch	P; S	
50.	dalsza wymiana zbiorników bezodpływowych na przydomowe oczyszczalnie ścieków i budowa nowych na terenie gminy	B; Ch		B; S						B; S				
Cel operacyjny 3.3 Uporządkowany system gospodarki odpadami														
51.	budowa PSZOK i jego prawidłowe funkcjonowanie – całkowite wyeliminowane dzikich składowisk odpadów	P; Ch P; S		P, S							B, S P; S	B, S		
52.	zorganizowana zbiórka azbestu zakończona do 2032			P, S			P; S			P; S		B, S		
53.	zorganizowana zbiórka odpadów rolniczych (folia)	P; S		P, S						P; S		B, S		
54.	ograniczenie negatywnych skutków chemizacji w rolnictwie wpływającej na zanieczyszczenie wód powierzchniowych	P; S		P, S	P; S	P; S				B; S				
Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury liniowej														
55.	zmodernizowana i monitorowana sieć wodociągowa			B; S						B; S				

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
56.	docelowa rozbudowa sieci kanalizacyjnej	P; S	P; S Ch	B; S Ch	P; S Ch	P; S Ch	Ch	P; S	Ch	B; S Ch	B; S Ch	P; S Ch	P; S	
Cel operacyjny 3.5 Rozwój nowoczesnej infrastruktury informatycznej														
57.	dostęp do światłowodu w każdym sołectwie na terenie gminy			B; S										
58.	dobry zasięg telefonii komórkowej w całej gminie			B; S										
Cel operacyjny 3.6 Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu														
59.	organizacja transportu publicznego			B; S			P; S	P; S	P; S				P; S	
60.	wykorzystanie transportu gminnego do przewozu dzieci do szkoły, mieszkańców, a w sezonie letników			B; S			P; S	P; S	P; S					
Cel operacyjny 3.7. Skuteczne planowanie przestrzenne w gminie														
61.	plan Ogólny z określonymi funkcjami podstawą polityki przestrzennej gminy	W; S	W; S	B; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S
62.	aktywna polityka planistyczna dla terenów przybrzeżnych i rekreacyjnych	B; S		P; S								P; S	P; S	P; S
63.	zwiększenie powierzchni terenów przepuszczalnych – unikanie „betonowania”	P; S	P; S	P; S	P; S	P; S	P; S	P; S	P; S	B; S	B; S	P; S		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
64.	przygotowanie i uchwalenie przyszłych terenów inwestycyjnych dla celów gospodarczych, mieszkaniowych	W; S	W; S	B; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S
65.	realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji.	B; S	B; S	P; S	P; S	P; S	P; S	P; S	P; S	B; S	B; S	P; S	P; S	P; S
66.	rewitalizacja terenów zdegradowanych	B; S	B; S	P; S	P; S	P; S	P; S	P; S	P; S	B; S	B; S	P; S	P; S	P; S
CEL STRATEGICZNY IV. Ochrona środowiska w obliczu zmian klimatu														
Cel operacyjny 4.1. Wysoka jakość środowiska i klimatu w gminie														
67.	wymiana kotłów węglowych na 5 generację w budynkach istniejących i odchodzenie od spalania węgla	P; S		P; S	P; S	P; S	B; S	P; S					P; S	
68.	nowoczesne ogrzewanie nowych budynkach mieszkalnych i w budynkach publicznych	P; S		P; S	P; S	P; S	B; S	P; S					P; S	
69.	budowa nowych instalacji OZE w/na budynkach publicznych i budynkach prywatnych			P; S			B; S	P; S	B; Ch			P; S	W; S	P; S
70.	termomodernizacja w budynkach publicznych i prywatnych – energooszczędne i zeroemisyjne			P; S		B; Ch	P; S	P; S	B; Ch			P; S	W; S	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
71.	ograniczenie ruchu pojazdów i elektromobilność w gminie			P; S		P; S	B; S	P; S	B, S					
Cel operacyjny 4.2 Dostosowanie gminy do zmian klimatu														
72.	zachęcanie do zbierania wody deszczowej mieszkańców Ostrowitego i Giewartowa				W, S			W, S		B, S			W; S	
73.	zwiększenie retencji rolniczej poprzez powstanie nowych zbiorników rolniczych, odtworzenie rowów na terenie gminy	P, S	P; S	P; S	B; S	P; S				B; S				
74.	promowanie/wsparcie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji, w tym zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie prywatnych posesji przy budynkach mieszkalnych i na terenach prywatnych przedsiębiorstw	P, S	P; S	P; S	B; S	P; S				B; S				
75.	ograniczenie ubytku wody w Jeziorze Powidzkim	P; S	P; S	P; S	B; S	B; S				B; S		P; S	P; S	
Cel operacyjny 4.3. Edukacja ekologiczna mieszkańców, letników, gości														
76.	programy edukacyjne dotyczące gospodarki komunalnej i selektywnej zbiórki odpadów			B, S										
77.	edukacja w zakresie zmian klimatu, OZE, suszy, retencji wody			B; S			P; S	P; S						

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
78.	imprezy o tematyce ekologicznej związane ze zmianami klimatu, odnawialnymi źródłami energii i selektywną zbiórką odpadów	W; S	W; S	B; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S	W; S
79.	szkolenia/seminaria dla mieszkańców			B; S										

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Tabela 31 Opis oddziaływania kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.

Działanie	Oddziaływanie
• wsparcie szkół w prowadzeniu skutecznej edukacji włączającej; • inwestycje w jakość kształcenia przyszłych absolwentów – wysoki poziom nauczania; • oferta zajęć pozaszkolnych (lokalnych organizacji pozarządowych) w świetlicy szkolnej i świetlicy środowiskowej; • zapewnienie podstawowej opieki zdrowotnej – lekarz rodzinny, pediatra; • podejmowanie działań na rzecz zwiększenia dostępności lekarzy specjalistów; • programy profilaktyczne; • sprawne funkcjonujący GOSP realizujący potrzeby rodzin i osób z problemami; • dom dziennego pobytu dla seniorów w Giewartowie; • zapewnienie aktywnym seniorom udziału w klubach, kołach, UTW; • świetlice wiejskie miejscem integracji młodzieży, dorosłych, seniorów, osób w trudnej sytuacji życiowej; • akcje prewencyjne dla dzieci i seniorów; • sprawne funkcjonowanie OSP; • aktywnie działające KGW; • wspieranie innych organizacji pozarządowych; • wsparcie zmian strukturalnych, zachodzących w gospodarstwach rolnych; • wsparcie doradcze w zakresie nowych technologii w rolnictwie wynikających ze zmian klimatu; • wsparcie dla lokalnych produktów rolniczych i przemysłowych; • organizacja wydarzeń i imprez promujących lokalnych producentów; • szkolenia/seminaria dla mieszkańców; • kultywowanie tradycji opartej o historię (izba pamięci, konferencje, seminaria).	Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego, dotyczą sfery społecznej i w wyniku ich realizacji nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Realizacja zadań wpłynie pozytywnie na ludzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Działanie	Oddziaływanie
• sprawnie działające OSP na terenie gminy (wysokiej jakości wyposażenie, kadry strażaków ochotników); • posterunek Policji monitorujący bezpieczeństwo mieszkańców i turystów.	Planowana inwestycja będzie miała przede wszystkim wpływ na bezpieczeństwo ludzi i nie przyniesie zmian stanu dotychczasowego środowiska przyrodniczego. Nie będzie też wprowadzać do środowiska substancji lub energii mogących niekorzystnie wpływać na środowisko.
• programy edukacyjne dotyczące gospodarki komunalnej i selektywnej zbiórki odpadów; • edukacja w zakresie zmian klimatu, OZE, suszy, retencji wody; • imprezy o tematyce ekologicznej związane ze zmianami klimatu, odnawialnymi źródłami energii i selektywną zbiórką odpadów.	Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego. Jego realizacja wpłynie korzystnie na stan środowiska, dzięki zwiększeniu świadomości ekologicznej mieszkańców i w efekcie ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do środowiska.
• organizacja transportu publicznego; • wykorzystanie transportu gminnego do przewozu dzieci do szkoły, mieszkańców, a w sezonie letników; • ograniczenie ruchu pojazdów i elektromobilność w gminie.	Działania ukierunkowane są na rozwój transportu publicznego. Wymiana taboru na niskoemisyjne, a także budowa infrastruktury towarzyszącej przyczynią się w bezpośredni sposób do zmniejszenia i redukcji emisji CO₂ i NO_x oraz poprawy jakości powietrza i stanu zdrowia mieszkańców a także do redukcji hałasu. Ponadto zmniejszy się zapotrzebowanie na paliwa konwencjonalne. Możliwe negatywne oddziaływania może pojawić się wyłącznie na etapie realizacji inwestycji związanej z budową infrastruktury towarzyszącej. Pośrednio działanie te będzie mieć pozytywny wpływ na klimat akustyczny (spadek liczby samochodów uczestniczących w ruchu drogowym). Nowa infrastruktura wpisze się w krajobraz i będzie lokalizowana w obszarze już zurbanizowanym. Ww. działania nie będą mieć negatywnego wpływu na formy ochrony przyrody. Realizowane będą na terenach już zurbanizowanych. Głównym celem projektów jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych spowodowanych przez zwiększony ruch drogowy. Stworzenie infrastruktury umożliwi rozwój na rzecz zrównoważonej mobilności oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza. Realizowane działania poprawią płynność ruchu i ograniczą negatywny wpływ transportu na środowisko naturalne. Zadanie nie będzie miało wpływu na cele ochrony obszarów chronionych.
• budownictwo SIM ofertą dla obecnych i przyszłych mieszkańców Gminy Ostrowite; • lokale komunalne ofertą rotacyjną dla mieszkańców gminy.	Planowana inwestycja będzie realizowana w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz przy zachowaniu obowiązujących przepisów środowiskowych i budowlanych. Inwestycja przewidziana jest na terenie przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową, co oznacza, że działania te nie będą powodować istotnej ingerencji w środowisko naturalne. W trakcie realizacji zadania mogą wystąpić czasowe i lokalne uciążliwości środowiskowe, takie jak emisja hałasu, zapylenie czy zwiększony ruch pojazdów budowlanych, jednak będą one miały charakter przejściowy i zostaną zminimalizowane dzięki odpowiedniej organizacji robót. Po zakończeniu budowy budynki będą wyposażone w nowoczesne i energooszczędne instalacje, co wpłynie pozytywnie na efektywność energetyczną oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Ponadto projekt zakłada zagospodarowanie terenów zielonych, nasadzenia roślinności, utworzenie miejsc rekreacyjnych oraz zapewnienie odpowiedniego systemu gospodarowania wodami opadowymi, co

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Działanie	Oddziaływanie
	pozytywnie wpłynie na estetykę i funkcjonowanie przestrzeni wspólnej. Zadanie nie przewiduje ingerencji w cenne siedliska czy zasoby wodne. Nie będzie również wymagana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile nie zostanie przekroczony próg powierzchni zabudowy lub liczby mieszkań wymagający odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko.
• dostęp do światłowodu w każdym sołectwie na terenie gminy; • dobry zasięg telefonii komórkowej w całej gminie; • nowoczesny, cyfrowy Urząd.	Realizacja zadań ze względu na swój charakter nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze ani jednolite części wód, a ewentualne oddziaływanie będzie występowało jedynie na etapie realizacji i wiązać się będzie z wykopami oraz pracą maszyn. Oddziaływanie ustanie bezpośrednio po zakończeniu prac. Przewiduje się, że dostęp do szybkiego Internetu i dobry dostęp do sieci telefonii komórkowej pozwoli mieszkańcom na podjęcie pracy zdalnej, ograniczając tym samym ruch kołowy i emisję spalin komunikacyjnych, co korzystnie wpłynie na stan środowiska i zdrowie społeczeństwa. Dodatkowo możliwość zdalnego załatwiania spraw urzędowych ograniczy ruch w centrum.
• budowa chodników z oświetleniem.	Realizacja inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na ludzi poprzez zwiększenie bezpieczeństwa, poprawi bezpieczeństwo poruszania się po omawianym terenie. W trakcie wykonywania prac budowlanych i modernizacyjnych chodników może dojść do zniszczenia szaty roślinnej. Roboty powinny być tak zaplanowane, aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, które ograniczą emisję hałasu i zanieczyszczeń podczas jej eksploatacji. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Warto zaznaczyć, że chodniki będą budowane lub modernizowane wzdłuż istniejących już ciągów komunikacyjnych. Budowa i wymiana oświetlenia będą zlokalizowane już w miejscu przekształconym antropogenicznie. Prace będą polegać na podniesieniu jakości oświetlenia dróg i chodników. Ponadto, ulepszenie systemu oświetlenia wzdłuż ciągów komunikacyjnych, wpłynie na wzrost bezpieczeństwa zarówno ludzi jak i zwierząt. Mając na uwadze charakter zadania oraz zastosowanie rozwiązań chroniących środowisko na etapie realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia nie przewiduje się negatywnego oddziaływania inwestycji w odniesieniu do realizacji zarówno celów środowiskowych wyznaczonych dla wód powierzchniowych i podziemnych, w tym GZWP jak i celów ochrony form ochrony przyrody, w tym na Obszary Natura 2000. Działania te mogą być prowadzone na terenach objętych

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Działanie	Oddziaływanie
	ochroną, ale będą realizowane w miejscach przekształconych tj. wzdłuż dróg oraz zabudowy obiektami budowlanymi.
• budowa ścieżek rowerowych; • rozwój sieci rekreacyjnych ścieżek rowerowych na terenie gminy.	Zadania mają na celu usprawnienie ruchu oraz podniesienie jakości powietrza na terenie gminy. Budowa ścieżek przyczyni się dodatkowo do zmniejszenia zużycia zasobów (przez mniejsze zużycie paliw) oraz zmniejszenia hałasu komunikacyjnego. Budowa ścieżek i szlaków rowerowych pozwoli na skumulowanie ruchu turystycznego, do miejsc ku temu wyznaczonych, tym samym zmniejszy się ryzyko „dzikiej” turystyki mogącej zaburzać spokój dzikich gatunków. Realizacja przedsięwzięć polegających na budowie ciągu pieszo-rowerowego nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż nie stanowi ono przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na środowisko, niezależnie od sposobu realizacji (samodzielne przedsięwzięcie czy też przebudowa lub rozbudowa drogi) oraz umiejscowienia (w pasie drogowym, poza pasem drogowym, na obiekcie mostowym). Wszystkie potencjalne oddziaływania (głównie emisje substancji gazowych i pyłowych oraz hałasu) będą miały charakter miejscowy i krótkotrwały (w czasie wykonywania robót) a ich zasięg nie przekroczy obszaru objętego inwestycją. Przeprowadzenie prac związanych z robotami budowlanymi w miejscu inwestycji nie wywrze jakiegokolwiek negatywnego wpływu na stan wód, zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Lokalna skala prac budowlanych, ich krótkotrwały charakter oraz specyfika przedsięwzięcia nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Wszystkie prace będą wykonywane w porze dziennej. Cechować je będzie sprawność i efektywność. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Przewidywana ilość wykorzystania materiałów będzie normatywna dla potrzeb prowadzenia typowych robót drogowych. Realizacja zadania będzie miała pozytywny wpływ na środowisko, przyczyni się bowiem do wyeksponowania przyrodniczych i krajobrazowych walorów gminy. Ponadto, dzięki uregulowaniu ruchu rowerowego w miejscu inwestycji zahamowana zostanie dewastacja oraz degradacja środowiska naturalnego wynikająca z nieuporządkowanego korzystania przez turystów i mieszkańców z przedmiotowych obszarów. Działania nie będą wpływały negatywnie na ustanowione cele ochrony przyrody.
• zwiększenie retencji rolniczej poprzez powstanie nowych zbiorników rolniczych, odtworzenie rowów na terenie gminy; • promowanie/wsparcie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji, w tym zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie prywatnych posesji przy budynkach mieszkalnych i na terenach prywatnych przedsiębiorstw.	Stosowanie zastawek i piętrzeń pozwala na kontrolowanie poziomu wody w kanałach śródpolnych i w efekcie na zarządzanie jej dostępnością, co chroni przed erozją gleb i jest szczególnie istotne w okresach suszy, zaś w okresach wzmożonych opadów pozwala uniknąć powodzi i wymywania plonów. Mała retencja, czyli gromadzenie wody w małych zbiornikach, stawach czy poprzez różne formy infiltracji pozwala na efektywne gromadzenie wód opadowych, co zmniejsza ryzyko powodzi i erozji gleby. Wspiera procesy infiltracji, co zwiększa zdolność gleby do zatrzymywania wody, a to z kolei poprawia warunki wzrostu roślin i kondycję gleby.
• zwiększenie powierzchni terenów przepuszczalnych – unikanie „betonowania”;	Zadania nie będą znacząco ingerować w różnorodność biologiczną. Należy jednak zaznaczyć, że na etapie realizacji wszystkich projektów istnieje możliwość krótkotrwałego, chwilowego i odwracalnego negatywnego oddziaływania

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Działanie	Oddziaływanie
• rewitalizacja terenów zdegradowanych; • realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji; • ograniczenie ubytku wody w Jeziorze Powidzkim.	na różnorodność biologiczną, związanego z prowadzeniem prac budowlanych. Projekty rewitalizacyjne na omawianym obszarze realizowane będą głównie na terenach zurbanizowanych, a więc na obszarach już przekształconych przez człowieka, zatem zakłada się brak znaczących oddziaływań na szatę roślinną. Działania mają na celu nadanie terenom nowych funkcji, a także podniesienie estetyki i funkcjonalności, co będzie pozytywnie oddziaływać na jakość życia mieszkańców poprzez wykreowanie funkcjonalnych, estetycznych, bezpiecznych i wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych, integrujących różne grupy społeczne i wiekowe. Przewidywane negatywne oddziaływanie będzie miało charakter bezpośredni, krótkoterminowy, chwilowy i odwracalny, który będzie związany z pojawieniem się czynników negatywnych, takich jak: hałas, drgania, pylenie, a także emisja zanieczyszczeń do wód i gruntu oraz utrudnienia komunikacyjne. Oddziaływanie negatywne będzie wynikiem podejmowanych inwestycji, które wymagają podejmowania prac budowlanych, modernizacyjnych i montażowych. Działania nie wpłyną negatywnie na zdrowie ludzi i jakość życia mieszkańców. Działania związane z nasadzeniem zieleni będą miały pozytywny wpływ na stan środowiska glebowego. Przyczynią się do zwiększenia zdolności retencyjnych oraz wzrostu uwilgotnienia gleb, co doprowadzi do zapobiegania ich przesuszeniu, a także wzmocni odporność na erozję wietrzną. Działania te są ukierunkowane na wzrost retencyjności, ale także przyczynią się do ochrony gleb przed erozją. Zadrzewianie wpłynie pozytywnie na spowolnienie odpływu wód ze zlewni, co doprowadzi do poprawy uwilgotnienia gleby a tym samym zwiększy dostępność zasobów wodnych dla gatunków i siedlisk zależnych od wód. Ponadto, powoduje zwiększenie zasilania wód powierzchniowych (przeciwdziałanie suszy) oraz zmniejsza ryzyko powodziowe., a spowolnienie odpływu wód ze zlewni wpłynie pozytywnie na zmniejszenie odpływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych. Oddziaływanie na powietrze i klimat będzie miało bezpośredni, długoterminowy i stały wpływ. Wprowadzenie działań zwiększających retencję pozwoli na zapobieganie degradacji wartości przyrodniczych przez pożary.
• modernizacje szkół w Ostrowitem i Giewartowie – infrastruktura techniczna i wyposażone pracownie; • infrastruktura opiekuńcza zapewniająca dobre warunki dla rodzin z dziećmi (żłobek, przedszkole); • dalsze inwestowanie w infrastrukturę kultury Biblioteka Publiczna (BP) - rozbudowa, standard techniczny; • modernizacja budynku Urzędu i dostosowanie do wymagań mieszkańców.	Inwestycje przewidują modernizację istniejących budynków użyteczności publicznej w obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Działanie	Oddziaływanie
	negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Zadania wpłyną pozytywnie na ludzi poprzez poszerzenie działalności obiektów. Działanie ma na celu zapewnianie coraz większego standardu oraz podniesienie efektywności świadczeń. Zadanie nie będzie wpływało negatywnie na ustanowione cele ochrony pomników przyrody.
- wykorzystanie istniejącej i doposażenie infrastruktury sportowej np. skate park Giewartów; - zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w sołectwach.	Realizacja zadania nie będzie miała istotnego negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Inwestycja prowadzona będzie na terenie już zagospodarowanym, przeznaczonym pod cele rekreacyjno-sportowe, co ogranicza ingerencję w środowisko naturalne.
- zapewnienie warunków prowadzenia działalności dla mikro i małych przedsiębiorstw (wsparcie instytucjonalne); - tworzenie warunków do otwierania nowych działalności gospodarczych, przy wykorzystaniu lokalnych zasobów na terenie gminy; - tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy w gminie – bonusy/zachęty dla przedsiębiorców; - rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach rolnych;	Realizacja zadań nie będzie związana z ingerencją w środowisko naturalne i ograniczać się do sfery organizacyjnej, administracyjnej i promocyjnej – polegających m.in. na udzielaniu doradztwa, tworzeniu programów wsparcia, udostępnianiu infrastruktury biurowej czy wprowadzaniu ulg podatkowych lub preferencji lokalowych dla nowych inwestorów. W przypadku powstania nowych obiektów gospodarczych lub zagospodarowania terenów pod działalność produkcyjną czy usługową, inwestycje te będą musiały być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i ochrony środowiska – w tym z ewentualną oceną oddziaływania na środowisko, jeśli przekroczone zostaną progi ustawowe. Działania te będą też mogły uwzględniać lokalne uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne, np. poprzez lokalizowanie inwestycji na terenach już przekształconych lub objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
udostępnianie nieużytków rolnych na tereny inwestycyjne dla własnej działalności i sprzedaż/wydzierżawianie terenów mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom, w tym pod instalacje PV.	Realizacja inwestycji może wpłynąć na środowisko przyrodnicze, powodując m.in. usuwanie roślinności, zakłócenia siedlisk oraz niekorzystne oddziaływanie na zwierzęta wskutek hałasu, zanieczyszczeń i intensywnej działalności sprzętu. Tego typu działania mogą prowadzić do fragmentacji terenów cennych przyrodniczo, zmian w gospodarce wodnej oraz obniżenia lokalnej bioróżnorodności. Szczególnie wrażliwe na takie oddziaływania są obszary objęte ochroną przyrody. W związku z tym niezbędne jest planowanie i prowadzenie inwestycji w sposób ograniczający negatywne skutki dla przyrody, w tym poprzez odpowiednią ich lokalizację i wdrażanie odpowiednich środków zapobiegawczych i kompensacyjnych. Pomimo tymczasowego negatywnego oddziaływania w fazie realizacji, inwestycja może przynieść korzyści dla środowiska, szczególnie jeśli uwzględniono w niej rozwiązania proekologiczne. Do potencjalnych pozytywnych efektów należą m.in. uporządkowanie i rekultywacja terenu, nowe nasadzenia roślinności, poprawa retencji wodnej, a także zastosowanie technologii przyjaznych środowisku. Inwestycja może również przyczynić się do zwiększenia bioróżnorodności poprzez tworzenie nowych siedlisk, korytarzy ekologicznych czy elementów małej retencji, a także wspierać edukację ekologiczną użytkowników terenu.

Działanie	Oddziaływanie
	W przypadku realizacji przedsięwzięcia w postaci budowy instalacji fotowoltaicznej będzie wiązała się z usunięciem istniejącej roślinności w miejscach posadowienia paneli, ewentualnych dróg serwisowych oraz infrastruktury technicznej, co lokalnie wpłynie na skład gatunkowy i strukturę pokrywy roślinnej. W trakcie prac ziemnych możliwe jest czasowe pogorszenie warunków siedliskowych wskutek zagęszczenia i przekształcenia gleby oraz potencjalnego rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych. Na etapie eksploatacji farmy zacienienie pod modułami może powodować zmiany warunków świetlnych i wilgotnościowych, co sprzyja dominacji gatunków tolerujących cień. Właściwe zagospodarowanie terenu, stosowanie zabiegów pielęgnacyjnych i kontrola roślinności pozwolą na ograniczenie negatywnego wpływu na szatę roślinną i zachowanie bioróżnorodności na obszarze inwestycji. Dodatkowo budowa i eksploatacja instalacji fotowoltaicznej mogą wpływać na awifaunę głównie poprzez przekształcenie siedlisk żerowiskowych i lęgowych w wyniku zajęcia terenu pod infrastrukturę oraz okresowe niepokojenie ptaków podczas prac budowlanych. W fazie eksploatacji istotnym zjawiskiem może być tzw. efekt taflí wody – powierzchnia paneli fotowoltaicznych może być mylnie postrzegana przez ptaki wodno-błotne jako zbiornik wodny, co zwiększa ryzyko kolizji oraz prób lądowania na panelach. Dodatkowo obecność konstrukcji i ogrodzeń może prowadzić do ograniczenia dostępności żerowisk i korytarzy migracyjnych. W celu ograniczenia negatywnego wpływu zaleca się dobór lokalizacji z dala od ważnych siedlisk ptaków, stosowanie technologii redukujących refleksy świetlne oraz monitoring oddziaływania w okresie eksploatacji.
• zagospodarowanie gminnych terenów przybrzeżnych w porozumieniu z Wodami Polskimi i PPK; • infrastruktura turystyczna i rekreacyjna na jeziorze (marina, pomosty wędkarskie, centrum nurkowe); • infrastruktura turystyczna (ośrodek i pola biwakowe); • rozwój usług związanych z obsługą ruchu turystycznego (gastronomia, wynajem lokali i sprzętu, usługi dodatkowe); • rozwój usług turystycznych opartych o zasoby historyczne Gminy Ostrowite.	Zadania głównej mierze mają na celu zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy gminy poprzez zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu. Ich realizacja może wiązać się z pewnym oddziaływaniem na środowisko naturalne, jednak przy prawidłowym zaplanowaniu i przeprowadzeniu inwestycji – w szczególności z poszanowaniem przepisów dotyczących gospodarki wodnej, ochrony przyrody oraz zagospodarowania przestrzennego – wpływ ten będzie kontrolowany i minimalny. Na minimalizację wpływu na środowisko pozwolą działania w zakresie: • Współpraca z Wodami Polskimi i innymi instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną zapewni zgodność projektów z przepisami ochrony wód i brzegów jezior, a także zabezpieczenie interesów środowiskowych (np. ochrona linii brzegowej, zabezpieczenie przed erozją, zachowanie naturalnych siedlisk). • Lokalizacja inwestycji na terenach już przekształconych lub wyznaczonych w dokumentach planistycznych (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, studium) pozwoli ograniczyć ingerencję w obszary cenne przyrodniczo. • Pomosty, marina, centrum nurkowe i inne urządzenia wodne będą musiały być zaprojektowane w sposób nienaruszający równowagi ekosystemów wodnych. Inwestycje tego typu wymagają często uzgodnień środowiskowych i wodnoprawnych, które gwarantują ich wykonanie w sposób bezpieczny dla środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Działanie	Oddziaływanie
	• Infrastruktura rekreacyjna i usługowa – ośrodki, pola biwakowe, punkty gastronomiczne, wypożyczalnia – powinna być realizowana w duchu proekologicznym, np. z zastosowaniem energooszczędnych technologii, oczyszczalni ścieków lokalnych, segregacji odpadów i systemów retencji wód opadowych. • Usługi oparte na dziedzictwie kulturowym (np. questy, przewodnictwo, ścieżki historyczne) należą do tzw. turystyki niskiej ingerencji i nie wpływają negatywnie na środowisko – przeciwnie, mogą służyć edukacji ekologicznej i promocji dziedzictwa lokalnego w sposób odpowiedzialny.
• budowa i modernizacja dróg gminnych.	Przedsięwzięcia będą miały na celu poprawę lokalnej infrastruktury komunikacyjnej, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników oraz usprawnienie codziennego funkcjonowania mieszkańców. Jego realizacja może wiązać się z pewnym, ograniczonym wpływem na środowisko naturalne, jednak będzie on krótkotrwały i podlegać będzie odpowiednim środkom minimalizującym: Inwestycja prowadzona będzie w granicach obszarów przeznaczonych pod infrastrukturę drogową, co pozwala uniknąć ingerencji w niezabudowane, cenne przyrodniczo tereny, a w przypadku realizacji nowego przebiegu drogi, projekt inwestycji zostanie poddany odpowiednim procedurom i analizie pod kątem środowiskowym. Prace nie będą kolidowały z siedliskami przyrodniczymi o szczególnych walorach przyrodniczych. W przypadku konieczności usunięcia drzew lub krzewów, działania te zostaną przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami i po uzyskaniu niezbędnych zgód. W trakcie prac budowlanych mogą wystąpić tymczasowe niedogodności, takie jak hałas, emisja pyłu, do powietrza, a w wyniku spływu powierzchniowego wód opadowych również zmętnienie lokalnych cieków i zbiorników wodnych bezpośrednio sąsiadujących z inwestycją. Będą one jednak miały charakter krótkotrwały i przeminą bezpośrednio po zakończeniu prac budowlanych czy remontowych. Realizacja zadań przyniesie ponadto korzyści dla środowiska przyrodniczego m. in. poprawę lokalnej gospodarki wodnej dzięki zastosowaniu nowych i sprawniejszych systemów odwadniania infrastruktury drogowej; dzięki zastosowaniu nowoczesnych typów nawierzchni poprawi się płynność ruchu drogowego, co może przełożyć się na ograniczenie emisji spalin i hałasu, szczególnie w miejscach, gdzie obecnie stan techniczny dróg jest niezadowalający.
• budowa PSZOK i jego prawidłowe funkcjonowanie – całkowite wyeliminowane dzikich składowisk odpadów.	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) oraz zapewnienie jego właściwego funkcjonowania to działanie, które w sposób bezpośredni i długofalowy przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie gminy. Utworzenie PSZOK-u umożliwi mieszkańcom legalne i wygodne przekazywanie odpadów problemowych (np. zużytego sprzętu elektrycznego, odpadów wielkogabarytowych, chemikaliów), co zredukuje ryzyko ich nielegalnego składowania w lasach, na polach czy poboczach dróg, co ograniczy degradację gleby, zanieczyszczenie wód gruntowych i powierzchniowych oraz zmniejszy zagrożenie dla ludzi, zwierząt i roślin. Na etapie budowy inwestycji obiekty z nią związane zostaną wyposażone w odpowiednie zabezpieczenia techniczne, takie jak: utwardzona i uszczelniona nawierzchnia, system odwodnienia i retencji, kontenery do selektywnej zbiórki, zadaszenie dla odpadów wrażliwych, a także ogrodzenie i monitoring – co ogranicza ryzyko

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Działanie	Oddziaływanie
	przedostania się zanieczyszczeń do środowiska. Inwestycja nie jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów
• zorganizowana zbiórka azbestu zakończona do 2032; • zorganizowana zbiórka odpadów rolniczych (folia); • ograniczenie negatywnych skutków chemizacji w rolnictwie wpływającej na zanieczyszczenie wód powierzchniowych.	Zadania mają pozytywny i uzupełniający się wpływ na środowisko naturalne i stanowią kompleksowe i zintegrowane podejście do ochrony środowiska na obszarach wiejskich. Działania pozwolą na ograniczenia zanieczyszczenia środowiska, w tym gleby, wód powierzchniowy i gruntowych oraz powietrza substancjami szkodliwymi. Eliminacja dzikich składowisk odpadów (azbest, folia) oraz ograniczenie ich spalania przekładają się na czystszy, bezpieczniejszy krajobraz oraz redukcję zagrożeń środowiskowych i zdrowotnych.
• rozwój sieci kanalizacyjnej, w ekonomicznie uzasadnionym zakresie; • zmodernizowana i monitorowana sieć wodociągowa; • docelowa rozbudowa sieci kanalizacyjnej.	Zadania związane z rozbudową, modernizacją i monitorowaniem infrastruktury wodno-kanalizacyjnej mają korzystny wpływ na stan środowiska, zdrowie mieszkańców oraz jakość życia na terenie gminy. Inwestycje te wpisują się w cele zrównoważonego rozwoju i realizację obowiązków gminy wynikających z przepisów prawa wodnego i ochrony środowiska. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na elementy środowiska przyrodniczego. Dostęp do sieci kanalizacyjnej ograniczy zjawisko dzikiego i nielegalnego odprowadzania ścieków komunalnych do środowiska, tym samym poprawiając lokalną jego kondycję.
• plan Ogólny z określonymi funkcjami podstawą polityki przestrzennej gminy; • aktywna polityka planistyczna dla terenów przybrzeżnych i rekreacyjnych; • przygotowanie i uchwalenie przyszłych terenów inwestycyjnych dla celów gospodarczych, mieszkaniowych.	Zadania dotyczą planowania i zarządzania przestrzenią gminną w sposób uporządkowany, spójny z zasadami zrównoważonego rozwoju i w zgodzie z uwarunkowaniami środowiskowymi. Realizowane będą zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w związku z czym nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania na środowisko.
• SDŚ w Lucynowie dla osób niepełnosprawnych; • rozwój działalności biblioteki poprzez utworzenie filii w wybranych sołectwach.	Planowane działania realizowane będą na terenach zurbanizowanych i nie będą wywierały wpływu na środowisko przyrodnicze.
• strategię i fundusze sołeckie ważnym elementem rozwoju gminy – współpraca samorządu z NGO; • tworzenie warunków do rozwoju gminy – współpraca z sąsiednimi gminami.	Planowane zadania mają charakter organizacyjny i strategiczny, w związku z czym nie przewiduje się możliwości bezpośredniego oddziaływania na środowisko
• dalsza wymiana zbiorników bezodpływowych na przydomowe oczyszczalnie ścieków i budowa nowych na terenie gminy; • wymiana kotłów węglowych na 5 generację w budynkach istniejących i odchodzenie od spalania węgla;	Planowane zadania mają jednoznaczny charakter proekologiczny, a ich celem jest poprawa stanu środowiska, a w kontekście długofalowym również klimatu. Zastępowanie zbiorników bezodpływowych przydomowymi oczyszczalniami ścieków ogranicza ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych, poprawiając stan środowiska wodnego. Wymiana kotłów węglowych oraz ograniczenie spalania paliw stałych zmniejsza emisję pyłów zawieszonych (PM10, PM2.5), tlenków siarki, azotu i benzo(a)pirenu – głównych składników smogu.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034

Działanie	Oddziaływanie
• nowoczesne ogrzewanie nowych budynkach mieszkalnych i w budynkach publicznych; • budowa nowych instalacji OZE w/na budynkach publicznych i budynkach prywatnych; • termomodernizacja w budynkach publicznych i prywatnych – energooszczędne i zeroemisyjne; • zachęcanie do zbierania wody deszczowej mieszkańców Ostrowitego i Giewartowa.	Termomodernizacja budynków oraz inwestycje w OZE (np. panele fotowoltaiczne, pompy ciepła) zmniejszają zużycie energii, zwiększają samowystarczalność energetyczną i ograniczają emisję CO₂. Zbieranie i wykorzystywanie wody deszczowej ogranicza zużycie wody wodociągowej, zwiększa retencję i pozwala łagodzić skutki suszy oraz zjawisk ekstremalnych.

9. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w §3 ust 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.).

Inwestycje traktowane jako mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą być realizowane w ramach działań z zakresu:

- 1) budowy/rozbudowy infrastruktury drogowej;
- 2) budowy/rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz towarzyszącej;
- 3) ochrony przeciwpowodziowej;
- 4) uzbrojenia terenów.

Warto podkreślić, że na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności.

W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto ich realizacja:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie gmin;
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju;
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

9.1. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Ostrowite występują następujące formy ochrony przyrody:²⁸

- Obszar Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie;
- Powidzki Park Krajobrazowy;
- Powidzko-Bieniszewski Obszary Chronionego Krajobrazu;
- 3 pomniki przyrody.

Kształtowanie zagospodarowania terenów w obszarach chronionych odbywa się w dostosowaniu do przedmiotu ochrony oraz zgodnie z przepisami w zakresie ochrony przyrody oraz dokumentami nadrzędnymi.

Na etapie oceny ogólnego dokumentu nie jest możliwe dokonanie oceny poszczególnych elementów, na które mogą mieć wpływ inwestycje realizowane w wyznaczonych strefach. W prognozie wskazano jedynie możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływania mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnienie potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące.

Ogólne zapisy Strategii wpłyną pozytywnie na obiekty prawnie chronione na terenie gminy Ostrowite. Strategia nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające tym obszarom. Dla działań w odniesieniu do gatunków objętych ochroną prawną, przed przystąpieniem do prac, konieczne jest uzyskanie odrębnego zezwolenia w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.) Działania inwestycyjne prowadzone na terenach objętych formami ochrony przyrody muszą być tak prowadzone, aby nie naruszać przedmiotu ich ochrony oraz nie wpływać znacząco negatywnie na integralność tych obszarów, nie powodować przerwania integralności, ciągłości siedlisk, nie wprowadzać barier. Wszystkie plany i inwestycje, które nie będą wywierały istotnie negatywnego wpływu na obszary chronione, są dopuszczalne. Każde działanie, które powodowałoby znaczący negatywny wpływ musi uwzględniać konieczność przeprowadzenia działań mających zminimalizować to oddziaływanie.

Przedstawione przedsięwzięcia w głównej mierze realizowane będą poza obszarami chronionymi, w obrębie już istniejących obiektów infrastrukturalnych i budowlanych, w obszarach zabudowanych, o określonej antropopresji i ograniczonych zasobach przyrodniczych, w związku z czym ich potencjalny wpływ na obszary chronione, będzie znacząco ograniczony. W przypadku przedstawionych

²⁸ źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP> [dostęp: 16.05.2025 r.].

przedsięwzięć główne oddziaływania na środowisko przyrodnicze, rozumiane w tym przypadku jako świat roślin i zwierząt, związane będą z prowadzeniem prac remontowo-budowlanych, powodujących przede wszystkim emisję zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska oraz z obecnością nadmiernej ilości ludzi i sprzętu budowlanego. Oddziaływania te będą miały charakter krótkotrwały i przemijający, nie powodujący trwałych zmian w ekosystemach przyrodniczych. W przypadku powyższych przedsięwzięć nie przewiduje się znaczącego powiększania obszarów trwale zabudowanych, co chroni środowisko przed znaczącą utratą nowych powierzchni biologicznie czynnych.

Realizacja założeń projektu Strategii może wiązać się z wystąpieniem negatywnych oddziaływań, jednak będą one miały przeważnie charakter krótkoterminowy i chwilowy. Oddziaływania te będą polegały na emisji hałasu i spalin w związku z realizacją prac budowlanych, zagrożeniu zniszczenia lub zamurowywania siedlisk ptaków podczas termomodernizacji budynków, ograniczeniu powierzchni gleb w związku z prowadzeniem prac budowlanych, usuwaniu drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji, płoszeniu zwierząt w trakcie wykonywania prac.

Działania z zakresu termomodernizacji, a także montaż odnawialnych źródeł energii takich jak ogniwa fotowoltaiczne i kolektory solarne na budynkach, mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Dlatego przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*) (objętych ścisłą ochroną gatunkową). W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, należy prowadzić prace poza sezonem hibernacji (listopad – marzec). W przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych ptaków należy powstrzymać się od prowadzenia prac w sezonie lęgowym (od marca do sierpnia), aby nie doprowadzić do zniszczenia gniazd. Istotne jest również zamknięcie otwartych stropodachów ocieplonych materiałem sypkim i umieszczenie budek lęgowych w obrębie budynków. W obrębie obiektów, w których stwierdzono występowanie jerzyków konieczne jest wieszanie budek (skrzynek) lęgowych o specjalnej konstrukcji. Warto nadmienić, że prace prowadzone na budynkach, na których stwierdzono gniazdowanie jerzyków zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. wymagają zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z ww. ustawą obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk i ostoi ptaków chronionych, w związku z tym każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu jerzyków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować, jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Oznacza to, że prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazu niszczenia siedlisk i ostoi ptaków. Planowane działanie może być realizowane przy zachowaniu przepisów odrębnych odnoszących się do ochrony środowiska i przyrody.

Projekt Strategii nie wskazuje dokładnych lokalizacji większości działań, w związku z powyższym analizę można przeprowadzić w oparciu o ogólne założenia. Należy pamiętać, że jeśli dojdzie do realizacji przedsięwzięć o określonym negatywnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko, będą one poddane także odpowiedniej procedurze oceny oddziaływania oraz będą zgodne z aktami prawa miejscowego. Ponadto, zadania będą prowadzone mając na uwadze zasadę zrównoważonego rozwoju, w tym konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Oddziaływanie na obszary NATURA 2000

Zgodnie z ustawą z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.) zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. W obszarach Natura 2000 nie wprowadza się zakazów za pomocą aktów prawnych jak dla pozostałych obszarowych form ochrony przyrody, a ograniczenia realizacji pewnych inwestycji wynikają z zagrożeń i presji związanych z poszczególnymi przedmiotami ochrony oraz celów ochrony określonych dla każdego obszaru indywidualnie.

Obszar NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie

Plany zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie PLH300026;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 2 września 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie PLH300026.

Wskazane w strategii planowane inwestycje mogą być częściowo realizowane w granicach obszaru NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie jednak nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania.

Do najważniejszych celów działań ochronnych ustanowionych dla obszaru NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie mogących potencjalnie kolidować z kierunkami działań Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na 2024-2034 należą:

- ograniczenie niszczenia fragmentacji roślinności strefy brzegowej;
- ograniczenie dopływu biogenów do wód;
- utrzymanie warunków dla występowania łąk ramienicowych;
- odtworzenie warunków dla występowania roślinności zanurzonej i o liściach pływających;
- poprawa złego stanu ochrony poprzez przeciwdziałanie sukcesji;
- poprawia złego stanu ochrony poprzez polepszenie struktury i funkcji w wyniku odpowiedniego użytkowania rolnego;
- zmniejszenie udziału gatunków inwazyjnych;
- umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych;
- polepszenie i stabilizacja warunków wilgotnościowych siedliska.
- przeciwdziałanie niszczeniu siedlisk pracami ziemnymi wykonywanymi w linii brzegowej jezior

Niektóre z kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034, w tym przede wszystkim te związana z obszarami jeziornymi mogą potencjalnie wpływać na realizację celów zadań ochronnych omawianego obszaru NATURA 2000, jednak należy zaznaczyć, że na obecnym etapie, wyznaczającym jedynie ogólne ramy planowanych inwestycji, nie jest możliwe określenie stopnia ich ingerencji w środowisko. Przy określaniu lokalizacji inwestycji uwzględnione zostaną uwarunkowania siedliskowe, a przed przystąpieniem do ich realizacji podjęte zostaną odpowiednie analizy, celem ograniczenia negatywnego oddziaływania.

Czy Na obszarze NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie możliwa jest realizacja związana z budową PSZOK. Istotne, aby na etapie planowania i procedowania odpowiednich zezwoleń środowiskowych dotyczących bezpośrednio danej inwestycji, wskazano optymalną jej lokalizację, celem ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska przyrodniczego. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji inwestycji do możliwych negatywnych oddziaływań należy zaliczyć ryzyko zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych w przypadku nieprawidłowego przechowywania odpadów, emisję hałasu i zapachów związanych z obsługą punktu, a także obniżenie estetyki krajobrazu przez elementy infrastruktury

technicznej. W celu zminimalizowania niekorzystnych skutków, konieczne jest zastosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję zanieczyszczeń, odpowiednie usytuowanie obiektu z dala od cennych siedlisk i cieków wodnych, a także wprowadzenie zieleni izolacyjnej i estetycznych rozwiązań architektonicznych.

Na obszarze NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie możliwa jest realizacja budownictwa SIM, które ograniczać może zjawisko rozpraszania zabudowy. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji inwestycji wystąpić mogą negatywne oddziaływania, do których zaliczyć należy: możliwe zubożenie różnorodności biologicznej na skutek zajęcia terenów zielonych, wzrost zanieczyszczenia powietrza, hałasu i ilości odpadów w związku z większą liczbą mieszkańców czy trwałą zmianą charakteru krajobrazu, poprzez wprowadzenie nowej zabudowy, mogącej również wpłynąć na lokalny układ hydrologiczny, zwiększając odpływ wód opadowych i ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Ograniczenie negatywnego oddziaływania jest możliwe, dzięki zastosowaniu zasad zrównoważonego rozwoju takich jak: dobór właściwej lokalizacji inwestycji, zastosowanie rozwiązań urbanistycznych i architektonicznych dostosowanych do otoczenia, zachowanie możliwie największej ilości zieleni i elementów naturalnych, a także odpowiednie zarządzanie infrastrukturą techniczną, wodno-kanalizacyjną i komunikacyjną. Inwestycje SIM mogą ograniczać zjawisko rozpraszania zabudowy, co ma duże znaczenie dla zachowania integralności obszaru.

Budowa chodników i oświetlenia drogowego będzie realizowana głównie na obszarze zabudowanym, w związku z czym nie przewiduje się znacząco-negatywnego oddziaływania na obszar NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie. Zastosowanie technologii LED pozwoli na oszczędność energii elektrycznej, a bardziej skupiony, strumieniowy charakter takiego oświetlenia pozwoli na ograniczenie zjawiska zanieczyszczenia światłem i zmniejszy negatywny wpływ na faunę typowo nocną (nietoperze).

Budowa ścieżek rowerowych wiązać się może z lokalnym przekształceniem powierzchni terenu, jednak ich skala będzie ograniczona, a charakter inwestycji – liniowy i niskonakładowy – minimalizujący negatywny wpływ na środowisko. Realizacja inwestycji przyczyni się do uporządkowania ruchu turystycznego na terenie gminy, co pozwoli na zmniejszenia presji na najbardziej wrażliwe przyrodniczo obszary. Ścieżki rowerowe, przy właściwym zaplanowaniu, mogą stanowić element edukacyjny i rekreacyjny, wspierający cele ochrony przyrody oraz promujący formy turystyki przyjaznej

środowisku. W związku z powyższym uznaje się, że inwestycja – przy zachowaniu zasad ochrony przyrody i zastosowaniu działań minimalizujących – nie będzie powodować istotnego negatywnego oddziaływania na obszarze NATURA 2000.

Na obszarze NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie możliwa jest realizacja inwestycji polegającej na budowie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na jeziorze oraz zagospodarowaniu gminnych terenów przybrzeżnych. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji możliwe jest pogorszenie jakości wód na skutek wzmożonego ruchu łodzi i sprzętu pływającego, a także zwiększona presja turystyczna skutkująca erozją linii brzegowej i zniszczeniem roślinności wodnej i nadbrzeżnej oraz zaśmieceniem. Dodatkowo intensywne użytkowanie akwenu może płoszyć dzikie ptactwo i ryby. Celem minimalizacji negatywnego oddziaływania inwestycji zaleca się wykorzystanie materiałów neutralnych, zachowanie naturalnej linii brzegowej i strefy buforowej z roślinnością, a także zapewnienie systemów odbioru ścieków i odpadów. Właściwie zaprojektowana i wykonana infrastruktura umożliwi właściwy sposób korzystania z jeziora, ograniczy niekontrolowany dostęp do brzegów i skupi aktywność turystyczną w wyznaczonych, dostosowanych miejscach, co zmniejszy negatywne oddziaływanie na bardziej wrażliwe fragmenty ekosystemu.

Na obszarze NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie możliwa jest realizacja zadania polegającego na budowie ośrodka turystycznego wraz z polem biwakowym. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji do głównych zagrożeń należy zaliczyć przekształcenie naturalnego charakteru terenu poprzez wprowadzenie zabudowy, dróg dojazdowych i infrastruktury technicznej, co może prowadzić do fragmentacji siedlisk, utraty części roślinności i zakłócenia spokoju dzikiej fauny. Funkcjonowanie ośrodka i biwaków zwiększa presję turystyczną, generując hałas, odpady komunalne oraz ryzyko zanieczyszczenia wód i gleby. Jednocześnie właściwe zaprojektowanie i wykonanie inwestycji pozwolą

uporządkować ruch turystyczny i ograniczyć rozpraszanie się turystów po terenie, co sprzyjać będzie ochronie najcenniejszych siedlisk. Zaleca się, aby inwestycja była zlokalizowana i zaprojektowana w sposób możliwie najmniej inwazyjny, z zachowaniem naturalnej zieleni, budową ekologicznych sanitariatów i systemów gospodarki odpadami oraz zastosowaniem rozwiązań ograniczających hałas i emisję zanieczyszczeń.

Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej również może być realizowana na obszarze NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na omawiany obszar chroniony. Dodatkowo inwestycja pozwoli na ograniczenie zjawiska nielegalnego odprowadzania ścieków do środowiska.

Zadanie związane z modernizacją infrastruktury sportowej (np. skate park Giewartów), a także zadanie związane z modernizacją i termomodernizacją budynków, będzie realizowane na terenach obecnie zurbanizowanych, w związku z czym nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na obszar NATURA 2000. Z uwagi na zwyczaje bytowe niektórych gatunków ptaków (np. jerzyki) i nietoperzy, przed rozpoczęciem prac konieczne jest wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej, celem ustalenia potencjalnych stanowisk tych zwierząt. Zaleca się również realizację prac poza okresem lęgowym ptaków i okresem zimowania nietoperzy, kiedy ich obecność w obrębie elewacji jest najbardziej prawdopodobna.

Realizacja zadania polegającego na wymianie zbiorników bezodpływowych na przydomowe oczyszczalnie ścieków nie wywrze znacząco negatywnego wpływu na obszar NATURA 2000. Wynikać to będzie z jej proekologicznego charakteru oraz lokalizacji na obszarze już zurbanizowanym. Inwestycje pozwolą na ograniczenie nielegalnej emisji ścieków do środowiska przyrodniczego.

Realizacja zadania związanego z doprowadzaniem szybkiego internetu światłowodowego do sołectw nie będzie wywierało znacząco negatywnego wpływu na obszar NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie. Jedyne oddziaływanie negatywne może wystąpić wyłącznie na etapie realizacji, jednak nie przewiduje się, aby oddziaływanie to wpłynęło na zachowanie walorów przyrodniczych obszaru. Ponad to faza eksploatacji daje możliwość podjęcia pracy zdalnej przez mieszkańców poszczególnych sołectw, co w efekcie ograniczyć może natężenie ruchu kołowego i emisję zanieczyszczeń powietrza.

Zadanie związane z udostępnianiem nieużytków rolniczych pod inne działania gospodarcze, wymagać będzie bieżącej, indywidualnej weryfikacji w związku z ryzykiem, że obszary te mogą stanowić stanowiska przyrodniczo cenne.

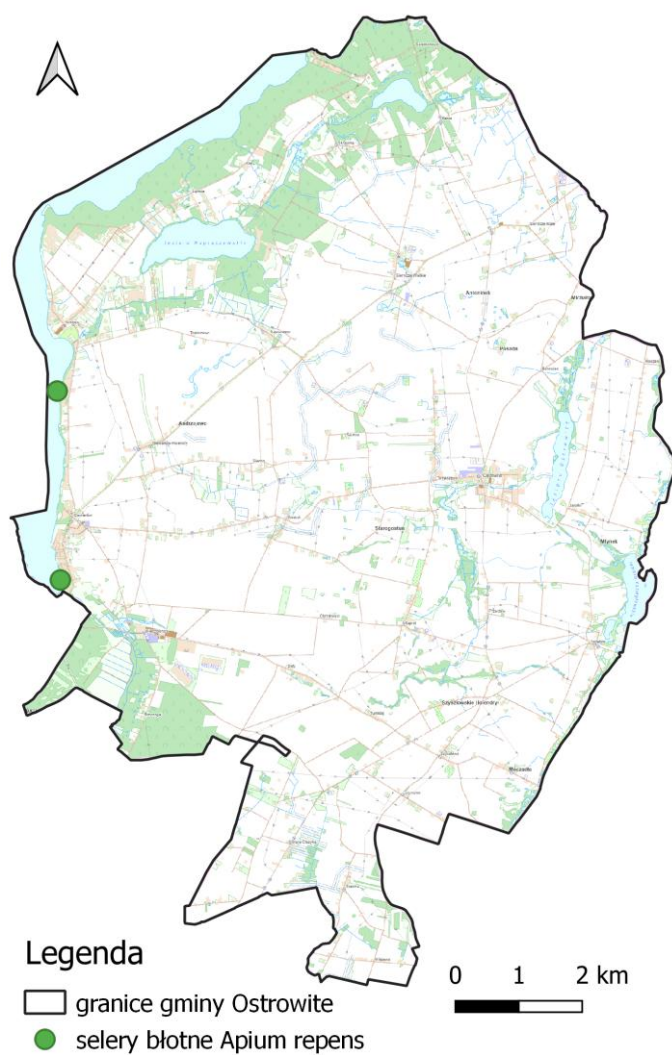
Realizacja zadania pn. dalsza wymiana zbiorników bezodpływowych na przydomowe oczyszczalnie ścieków i budowa nowych na terenie gminy nie będą realizowane bezpośrednio na przedmiotach ochrony jakimi jest siedlisko przyrodnicze 3140 Twardolistne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z, ograniczającym podwodnymi łakami ramienic *Charcteria ssp.* W związku z powyższym nie przewiduje się oddziaływania negatywnego na wspomniane siedlisko.

Zadania planowane do realizacji w sąsiedztwie zbiorników wodnych mogą wpływać na obszar NATURA 2000. Niepożądane oddziaływanie polegać może na zmętnieniu wody, ograniczającym dostęp organizmów dennych do światła słonecznego, jednak oddziaływanie te będzie miało charakter lokalny, krótkotrwały i ustanie bezpośrednio po zakończeniu prac. Skutki długofalowe będą miały pozytywny wpływ na środowisko wodne i związane z nim siedliska. Wyznaczenie miejsc rekreacji pozwoli na ograniczenie zjawiska tzw. dzikiej turystyki i zmniejszy ryzyko dewastacji dzikich, bardziej wrażliwych siedlisk, zaś wymiana zbiorników bezodpływowych oraz ich wymiana na przydomowe oczyszczalnie zredukuje zjawisko nielegalnego odprowadzania ścieków, spływających wraz z ciekami do jezior i zmniejszy prawdopodobieństwo występowania zakwitów wody.

Zadanie związane z realizacją inwestycji na zbiornikach wodnych lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie mogą mieć wpływ na zwierzęta i rośliny związane ze środowiskiem wodnym, w tym na zwierzęta stanowiące przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie. Nie przewiduje się jednak, aby oddziaływanie to było znaczące i długotrwałe i ustać powinno bezpośrednio po zakończeniu prac. Związane będzie przede wszystkim ze zmętnieniem wody. Należy zaznaczyć, że obecnie na wskazanym terenie istnieje już tego typu infrastruktura turystyczna, a inwestycje mają na celu jej uporządkowanie, co dodatkowo pozwoli uniknąć zjawiska tzw. turystyki dzikiej, bardziej szkodliwej dla środowiska, jego komponentów oraz zamieszkujących go organizmów.

Zgodnie z opracowaniem „*Regionalna strategia zarządzania zasobami selerów błotnych Apium repens (Jacq.) Laq. w Wielkopolskie*” (J. Chmiel, Poznań 2016) w obrębie Giewartów znajdują się 2 miejsca wsiedlenia selerów błotnych (na granicy działki nr 123/15 z działką nr 160 oraz na granicy działki nr 137/28 z działką nr 160). Nie przewiduje się jednak, aby inwestycje zlokalizowane w pobliżu tych stanowisk miały znaczące znaczenie dla zachowania ich obecnego stanu. Należy zaznaczyć, że na wskazanym terenie istnieje już infrastruktura turystyczna, a inwestycje planowane w rejonie stanowisk wspomnianych roślin mają na celu jej uporządkowanie, co dodatkowo pozwoli uniknąć zjawiska tzw. dzikiej turystyki.

Rysunek 20 Lokalizacja stanowisk selerów błotnych *Apium repens* na terenie gminy Ostrowite.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ.

W granicach obszaru NATURA 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie znajduje się Jezioro Powidzkie stanowiące obszar ważny dla ptaków w okresie gniazdowania i migracji. Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034 będzie oddziaływała na ww. zbiornik w zakresie tożsamym z opisanym oddziaływaniem na obszar NATURA 2000.

Oddziaływanie na Park Krajobrazowy

W stosunku do parków krajobrazowych wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 17 ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916 z późn. zm.) oraz indywidualnego prawa miejscowego tj. *Uchwała Nr XXIX/753/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie Powidzkiego Parku Krajobrazowego*.

Wskazane w strategii planowane inwestycje mogą być częściowo realizowane w granicach Powidzkiego Parku Krajobrazowego, jednak nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania.

Na terenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego możliwa jest realizacja zadania związanego z remontem, rozbudową lub budową dróg. W związku z charakterem inwestycji (drogi gminne) nie przewiduje się, aby ich wymiar miał znacząco negatywny wpływ na przyrodę, w tym na obszary chronionego krajobrazu. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji dróg istnieje ryzyko zaistnienia kolizji z dziko żyjącą fauną. Celem jego minimalizacji zaleca się zastosowanie odpowiednich oznaczeń, ograniczeń prędkością, zaś w przypadku terenów wzmożonej migracji herpetofauny budowę wygradzeń herpetologicznych, przepustów dla płazów oraz tzw. stop-rynien.

Na terenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego możliwa jest realizacja związana z budową PSZOK. Istotne, aby na etapie planowania i procedowania odpowiednich zezwoleń środowiskowych dotyczących bezpośrednio danej inwestycji, wskazano optymalną jej lokalizację, celem ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska przyrodniczego. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji inwestycji do możliwych negatywnych oddziaływań należy zaliczyć ryzyko zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych w przypadku nieprawidłowego przechowywania odpadów, emisję hałasu i zapachów związanych z obsługą punktu, a także obniżenie estetyki krajobrazu przez elementy infrastruktury

technicznej. W celu zminimalizowania niekorzystnych skutków, konieczne jest zastosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję zanieczyszczeń, odpowiednie usytuowanie obiektu z dala od cennych siedlisk i cieków wodnych, a także wprowadzenie zieleni izolacyjnej i estetycznych rozwiązań architektonicznych.

Na terenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego możliwa jest realizacja budownictwa SIM, które ograniczać może zjawisko rozpraszania zabudowy. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji inwestycji wystąpić mogą negatywne oddziaływania, do których zaliczyć należy: możliwe zubożenie różnorodności biologicznej na skutek zajęcia terenów zielonych, wzrost zanieczyszczenia powietrza, hałasu i ilości odpadów w związku z większą liczbą mieszkańców czy trwałą zmianę charakteru krajobrazu, poprzez wprowadzenie nowej zabudowy, mogącej również wpłynąć na lokalny układ hydrologiczny, zwiększając odpływ wód opadowych i ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Ograniczenie negatywnego oddziaływania jest możliwe, dzięki zastosowaniu zasad zrównoważonego rozwoju takich jak: dobór właściwej lokalizacji inwestycji, zastosowanie rozwiązań urbanistycznych i architektonicznych dostosowanych do otoczenia, zachowanie możliwie największej ilości zieleni i elementów naturalnych, a także odpowiednie zarządzanie infrastrukturą techniczną, wodno-kanalizacyjną i komunikacyjną. Inwestycje SIM mogą ograniczać rozpraszanie zabudowy.

Budowa chodników i oświetlenia drogowego będzie realizowana głównie na obszarze zabudowanym, w związku z czym nie przewiduje się znacząco-negatywnego oddziaływania na Powidzki Park Krajobrazowy. Zastosowanie technologii LED pozwoli na oszczędność energii elektrycznej, a bardziej skupiony, strumieniowy charakter takiego oświetlenia pozwoli na ograniczenie zjawiska zanieczyszczenia światłem i zmniejszy negatywny wpływ na faunę typowo nocną (nietoperze).

Budowa ścieżek rowerowych wiązać się może z lokalnym przekształceniem powierzchni terenu, jednak ich skala będzie ograniczona, a charakter inwestycji – liniowy i niskonakładowy – minimalizujący negatywny wpływ na środowisko. Realizacja inwestycji przyczyni się do uporządkowania ruchu turystycznego na terenie gminy, co pozwoli na zmniejszenia presji na najbardziej wrażliwe przyrodniczo obszary. Ścieżki rowerowe, przy właściwym zaplanowaniu, mogą stanowić element edukacyjny i rekreacyjny, wspierający cele ochrony przyrody oraz promujący formy turystyki przyjaznej środowisku. W związku z powyższym uznaje się, że inwestycja – przy zachowaniu zasad ochrony

przyrody i zastosowaniu działań minimalizujących – nie będzie powodować istotnego negatywnego oddziaływania na park krajobrazowy.

Na terenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego możliwa jest realizacja inwestycji polegającej na budowie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na jeziorze oraz zagospodarowaniu gminnych terenów przybrzeżnych. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji możliwe jest pogorszenie jakości wód na skutek wzmożonego ruchu łodzi i sprzętu pływającego, a także zwiększona presja turystyczna skutkująca erozją linii brzegowej i zniszczeniem roślinności wodnej i nadbrzeżnej oraz zaśmieceniem. Dodatkowo intensywne użytkowanie akwenu może płoszyć dzikie ptactwo i ryby. Celem minimalizacji negatywnego oddziaływania inwestycji zaleca się wykorzystanie materiałów neutralnych, zachowanie naturalnej linii brzegowej i strefy buforowej z roślinnością, a także zapewnienie systemów odbioru ścieków i odpadów. Właściwie zaprojektowana i wykonana infrastruktura umożliwi właściwy sposób korzystania z jeziora, ograniczy niekontrolowany dostęp do brzegów i skupi aktywność turystyczną w wyznaczonych, dostosowanych miejscach, co zmniejszy negatywne oddziaływanie na bardziej wrażliwe fragmenty ekosystemu.

Na terenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego możliwa jest realizacja zadania polegającego na budowie ośrodka turystycznego wraz z polem biwakowym. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji do głównych zagrożeń należy zaliczyć przekształcenie naturalnego charakteru terenu poprzez wprowadzenie zabudowy, dróg dojazdowych i infrastruktury technicznej, co może prowadzić do fragmentacji siedlisk, utraty części roślinności i zakłócenia spokoju dzikiej fauny. Funkcjonowanie ośrodka i biwaków zwiększa presję turystyczną, generując hałas, odpady komunalne oraz ryzyko zanieczyszczenia wód i gleby. Jednocześnie właściwe zaprojektowanie i wykonanie inwestycji pozwolą uporządkować ruch turystyczny i ograniczyć rozpraszanie się turystów po terenie, co sprzyjać będzie

ochronie najcenniejszych siedlisk. Zaleca się, aby inwestycja była zlokalizowana i zaprojektowana w sposób możliwie najmniej inwazyjny, z zachowaniem naturalnej zieleni, budową ekologicznych sanitariatów i systemów gospodarki odpadami oraz zastosowaniem rozwiązań ograniczających hałas i emisję zanieczyszczeń.

Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej również może być realizowana na terenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na omawiany obszar chroniony. Dodatkowo inwestycja pozwoli na ograniczenie zjawiska nielegalnego odprowadzania ścieków do środowiska.

Zadanie związane z modernizacją infrastruktury sportowej (np. skate park Giewartów), a także zadanie związane z modernizacją i termomodernizacją budynków, będzie realizowane na terenach obecnie zurbanizowanych, w związku z czym nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na park krajobrazowy. Z uwagi na zwyczaje bytowe niektórych gatunków ptaków (np. jerzyki) i nietoperzy, przed rozpoczęciem prac konieczne jest wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej, celem ustalenia potencjalnych stanowisk tych zwierząt. Zaleca się również realizację prac poza okresem lęgowym ptaków i okresem zimowania nietoperzy, kiedy ich obecność w obrębie elewacji jest najbardziej prawdopodobna.

Realizacja zadania polegającego na wymianie zbiorników bezodpływowych na przydomowe oczyszczalnie ścieków nie wywrze znacząco negatywnego wpływu na park krajobrazowy. Wynikać to będzie z jej proekologicznego charakteru oraz lokalizacji na obszarze już zurbanizowanym. Inwestycje pozwolą na ograniczenie nielegalnej emisji ścieków do środowiska przyrodniczego.

Realizacja zadania związanego z doprowadzaniem szybkiego internetu światłowodowego do sołectw nie będzie wywierało znacząco negatywnego wpływu na Powidzki Park Krajobrazowy. Jedyne oddziaływanie negatywne związane z budową instalacji może wystąpić wyłącznie na etapie realizacji, jednak nie przewiduje się, aby oddziaływanie to wpłynęło na zachowanie walorów przyrodniczych obszaru. Ponad to faza eksploatacji daje możliwość podjęcia pracy zdalnej przez mieszkańców poszczególnych sołectw, co w efekcie ograniczyć może natężenie ruchu kołowego i emisję zanieczyszczeń powietrza (spaliny).

Zadanie związane z udostępnianiem nieużytków rolniczych pod inne działania gospodarcze, wymagać będzie bieżącej, indywidualnej weryfikacji w związku z ryzykiem, że obszary te mogą stanowić stanowiska przyrodniczo cenne.

Oddziaływanie na obszary chronionego krajobrazu
--

W stosunku do obszaru chronionego krajobrazu wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 24 ustawy o ochronie przyrody. Zakazy wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie dotyczą inwestycji celu publicznego, czyli inwestycji o znaczeniu lokalnym, ponadlokalnym a także krajowym. Zadania wyznaczone w GPR wpływają rozwój lokalny. Jednocześnie, należy pamiętać, aby stosować działania minimalizujące negatywne oddziaływania zadań. Działania te w większości zaliczają się do inwestycji celu publicznego, wobec tego zakazy nie dotyczą inwestycji celu publicznego stosownie do zapisu art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody. Inwestycje najczęściej będą wykonywane w obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót mogą wystąpić negatywne oddziaływania w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza.

Na terenie Powidzko-Bieniszewskiego obszaru chronionego krajobrazu obowiązują zakazy, zgodnie z *Rozporządzeniem Nr 14 Wojewody Konińskiego z dnia 23 lipca 1998 r. zmieniające uchwałę w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych terenów.*

Na terenach OChK nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania, w tym oddziaływania pośredniego, wtórnego, skumulowanego, średnioterminowego i długoterminowego.

Na terenie Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu możliwa jest realizacja zadania związanego z remontem, rozbudową lub budową dróg. W związku z charakterem inwestycji (drogi gminne) nie przewiduje się, aby ich wymiar miał znacząco negatywny wpływ na przyrodę, w tym na obszary chronionego krajobrazu. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji dróg istnieje ryzyko zaistnienia kolizji z dziko żyjącą fauną. Celem jego minimalizacji zaleca się zastosowanie odpowiednich oznaczeń, ograniczeń prędkością, zaś w przypadku terenów wzmożonej migracji herpetofauny budowę wygradzeń herpetologicznych, przepustów dla płazów oraz tzw. stop-rynien.

Na terenie Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu możliwa jest realizacja związana z budową PSZOK. Istotne, aby na etapie planowania i procedowania odpowiednich zezwoleń środowiskowych dotyczących bezpośrednio danej inwestycji, wskazano optymalną jej lokalizację, celem ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska przyrodniczego. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji inwestycji do możliwych negatywnych oddziaływań należy zaliczyć ryzyko zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych w przypadku nieprawidłowego przechowywania odpadów, emisję hałasu i zapachów związanych z obsługą punktu, a także obniżenie estetyki krajobrazu przez elementy infrastruktury technicznej. W celu zminimalizowania niekorzystnych skutków, konieczne jest zastosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję zanieczyszczeń, odpowiednie usytuowanie obiektu z dala od cennych siedlisk i cieków wodnych, a także wprowadzenie zieleni izolacyjnej i estetycznych rozwiązań architektonicznych.

Na terenie Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu możliwa jest realizacja budownictwa SIM, które ograniczać może zjawisko rozpraszania zabudowy. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji inwestycji wystąpić mogą negatywne oddziaływania, do których zaliczyć należy: możliwe zubożenie różnorodności biologicznej na skutek zajęcia terenów zielonych, wzrost zanieczyszczenia powietrza, hałasu i ilości odpadów w związku z większą liczbą mieszkańców czy trwałą zmianę charakteru krajobrazu, poprzez wprowadzenie nowej zabudowy, mogącej również wpłynąć na lokalny układ hydrologiczny, zwiększając odpływ wód opadowych i ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Ograniczenie negatywnego oddziaływania jest możliwe, dzięki zastosowaniu zasad zrównoważonego rozwoju takich jak: dobór właściwej lokalizacji inwestycji, zastosowanie rozwiązań urbanistycznych i architektonicznych dostosowanych do otoczenia, zachowanie możliwie największej ilości zieleni i elementów naturalnych, a także odpowiednie zarządzanie infrastrukturą

techniczną, wodno-kanalizacyjną i komunikacyjną. Inwestycje SIM mogą ograniczać rozpraszanie zabudowy.

Budowa chodników i oświetlenia drogowego będzie realizowana głównie na obszarze zabudowanym, w związku z czym nie przewiduje się znacząco-negatywnego oddziaływania na Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu. Zastosowanie technologii LED pozwoli na oszczędność energii elektrycznej, a bardziej skupiony, strumieniowy charakter takiego oświetlenia pozwoli na ograniczenie zjawiska zanieczyszczenia światłem i zmniejszy negatywny wpływ na faunę typowo nocną (nietoperze).

Budowa ścieżek rowerowych wiązać się może z lokalnym przekształceniem powierzchni terenu, jednak ich skala będzie ograniczona, a charakter inwestycji – liniowy i niskonakładowy – minimalizujący negatywny wpływ na środowisko. Realizacja inwestycji przyczyni się do uporządkowania ruchu turystycznego na terenie gminy, co pozwoli na zmniejszenia presji na najbardziej wrażliwe przyrodniczo obszary. Ścieżki rowerowe, przy właściwym zaplanowaniu, mogą stanowić element edukacyjny i rekreacyjny, wspierający cele ochrony przyrody oraz promujący formy turystyki przyjaznej środowisku. W związku z powyższym uznaje się, że inwestycja – przy zachowaniu zasad ochrony przyrody i zastosowaniu działań minimalizujących – nie będzie powodować istotnego negatywnego oddziaływania na obszar chronionego krajobrazu.

Na terenie Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu możliwa jest realizacja inwestycji polegającej na budowie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na jeziorze oraz zagospodarowaniu gminnych terenów przybrzeżnych. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji możliwe jest pogorszenie jakości wód na skutek wzmożonego ruchu łodzi i sprzętu pływającego, a także zwiększona presja turystyczna skutkująca erozją linii brzegowej i zniszczeniem roślinności wodnej i nadbrzeżnej oraz zaśmieceniem. Dodatkowo intensywne użytkowanie akwenu może płoszyć dzikie ptactwo i ryby. Celem minimalizacji negatywnego oddziaływania inwestycji zaleca się wykorzystanie materiałów neutralnych, zachowanie naturalnej linii brzegowej i strefy buforowej z roślinnością, a także zapewnienie systemów odbioru ścieków i odpadów. Właściwie zaprojektowana i wykonana infrastruktura umożliwi właściwy sposób korzystania z jeziora, ograniczy niekontrolowany dostęp do brzegów i skupi aktywność turystyczną w wyznaczonych, dostosowanych miejscach, co zmniejszy negatywne oddziaływanie na bardziej wrażliwe fragmenty ekosystemu.

Na terenie Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu możliwa jest realizacja zadania polegającego na budowie ośrodka turystycznego wraz z polem biwakowym. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji do głównych zagrożeń należy zaliczyć przekształcenie naturalnego charakteru terenu poprzez wprowadzenie zabudowy, dróg dojazdowych i infrastruktury technicznej, co może prowadzić do fragmentacji siedlisk, utraty części roślinności i zakłócenia spokoju dzięki fauny. Funkcjonowanie ośrodka i biwaków zwiększa presję turystyczną, generując hałas, odpady komunalne oraz ryzyko zanieczyszczenia wód i gleby. Jednocześnie właściwe zaprojektowanie i wykonanie inwestycji pozwolą uporządkować ruch turystyczny i ograniczyć rozpraszanie się turystów po terenie, co sprzyjać będzie ochronie najcenniejszych siedlisk. Zaleca się, aby inwestycja była zlokalizowana i zaprojektowana w sposób możliwie najmniej inwazyjny, z zachowaniem naturalnej zieleni, budową ekologicznych sanitariatów i systemów gospodarki odpadami oraz zastosowaniem rozwiązań ograniczających hałas i emisję zanieczyszczeń.

Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej również może być realizowana na terenie Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić tymczasowe oddziaływanie w postaci zapylenia powietrza, zmętnienia cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, wibracji spowodowanych pracą maszyn. Istnieje również ryzyko wystąpienia awarii, takich jak np. wyciek paliw lub innych płynów technicznych z pracujących urządzeń, jednak przy prawidłowym ich użytkowaniu i zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa ryzyko ich wystąpienia jest znikome. Wszystkie potencjalne oddziaływania będą miały charakter tymczasowy i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na omawiany obszar chroniony. Dodatkowo inwestycja pozwoli na ograniczenie zjawiska nielegalnego odprowadzania ścieków do środowiska.

Zadanie związane z modernizacją infrastruktury sportowej (np. skate park Giewartów), a także zadanie związane z modernizacją i termomodernizacją budynków, będzie realizowane na terenach obecnie zurbanizowanych, w związku z czym nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na obszar chronionego krajobrazu. Z uwagi na zwyczaje bytowe niektórych gatunków ptaków (np. jerzyki) i nietoperzy, przed rozpoczęciem prac konieczne jest wykonanie ekspertyzy ornitologicznej

i chiropterologicznej, celem ustalenia potencjalnych stanowisk tych zwierząt. Zaleca się również realizację prac poza okresem lęgowym ptaków i okresem zimowania nietoperzy, kiedy ich obecność w obrębie elewacji jest najbardziej prawdopodobna.

Realizacja zadania polegającego na wymianie zbiorników bezodpływowych na przydomowe oczyszczalnie ścieków nie wywrze znacząco negatywnego wpływu na obszar chronionego krajobrazu. Wynikać to będzie z jej proekologicznego charakteru oraz lokalizacji na obszarze już zurbanizowanym. Inwestycje pozwolą na ograniczenie nielegalnej emisji ścieków do środowiska przyrodniczego.

Realizacja zadania związanego z doprowadzaniem szybkiego internetu światłowodowego do sołectw nie będzie wywierała znacząco negatywnego wpływu na Powidzko-Bieniszowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Jedyne oddziaływanie negatywne związane z budową instalacji może wystąpić wyłącznie na etapie realizacji, jednak nie przewiduje się, aby oddziaływanie to wpłynęło na zachowanie walorów przyrodniczych obszaru. Ponad to faza eksploatacji daje możliwość podjęcia pracy zdalnej przez mieszkańców poszczególnych sołectw, co w efekcie ograniczyć może natężenie ruchu kołowego i emisję zanieczyszczeń powietrza (spaliny).

Zadanie związane z udostępnianiem nieużytków rolniczych pod inne działania gospodarcze, wymagać będzie bieżącej, indywidualnej weryfikacji w związku z ryzykiem, że obszary te mogą stanowić stanowiska przyrodniczo cenne.

Oddziaływania na pomniki przyrody

Dla pomników przyrody obowiązują zakazy zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478, 1940).

W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na omawianym terenie istniejące pomniki przyrody nie będą narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu ich ochrony. Działania inwestycyjne prowadzone będą poza obszarem lokalizacji pomników przyrody.

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności.

Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki.

W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się:

- utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych;
- regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów;
- wpływ na mikroklimat przez zachowanie oraz tworzenie nowych zalesień i obszarów zielonych;
- zwiększanie naturalnej retencji wodnej;
- uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych;
- odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.

9.2. Korytarze ekologiczne

Przez omawiany teren przebiegają korytarze ekologiczne: Pojezierze Krajeńskie – południe oraz Pojezierze Gnieźnieńskie.

Obszar obejmujący ww. korytarze ekologiczne składa się zarówno z terenów leśnych, rolniczych, roślinności szuwarowej i mokradeł, ale również z zabudowy i dróg dojazdowych.

W związku z powyższym istnieje ryzyko powstawania negatywnych oddziaływań z planowanymi działaniami związanymi z budową/przebudową/modernizacją dróg na omawianym terenie.

W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań zadań związanych z rozwojem infrastruktury drogowej najczęściej stosuje się przejścia dla zwierząt a także dostosowując istniejące obiekty inżynierskie do pełnienia funkcji przejść dla zwierząt. Mogą być poprowadzone pod powierzchnią drogi, nad drogą bądź po drodze. W celu ograniczenia śmiertelności zwierząt stosuje się ogrodzenia ochronne dostosowane do lokalnie występujących gatunków. Ponadto, m.in. zaleca się stosowanie transparentnych ekranów akustycznych, wprowadzenie ograniczeń prędkości, wprowadzenie oświetlenia o niskiej emisji barw niebieskich i promieniowania UV a także stosowanie szczelnych pokryw studni i ogrodzeń ochronnych wokół obiektów odwadniających.

Na terenie korytarzy ekologicznych możliwa jest realizacja inwestycji związanych z budową, rozbudową i remontem dróg gminnych. W celu ograniczenia ryzyka kolizji ze zwierzętami zaleca się zastosowanie

odpowiedniego oznakowania ostrzegawczego i ograniczeń prędkości. W związku z klasą remontowanych dróg nie przewiduję się, aby stanowiły znaczącą barierę dla przemieszczania się fauny.

Do zadań pozytywnie oddziałujących na prawidłowe funkcjonowanie korytarzy ekologicznych należą te związane z zwiększaniem świadomości mieszkańców, rozwojem gospodarki wodno-ściekowej, w tym ujęć wód.

9.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Realizacja zapisów Strategii w przypadku typowych działań inwestycyjnych w tym rozbudowy dróg, chodników, budową nowych ścieżek rowerowych, termomodernizacji budynków, zagospodarowania terenów przybrzeżnych na cele rekreacyjne, budowy PSZOK czy rozbudowy sieci wodnokanalizacyjnej może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te związane będą głównie z zajmowaniem terenów cennych przyrodniczo, stanowiących biotop roślin i zwierząt (długoterminowe) oraz z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe). W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych.

Możliwe oddziaływania negatywne na przyrodę i różnorodność biologiczną będą miały związek z realizacją planowanych inwestycji m.in. poprawą efektywności energetycznej oraz rozwiązań infrastrukturalnych np. budowa dróg oraz tras rowerowych. Oddziaływania te związane będą głównie z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe).

Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność, ponieważ może dojść do zajęcia danego terenu, na którym planuje się inwestycję. Ponadto, może dojść do tworzenia barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci drogowej, można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Szerokość strefy oddziaływania drogi na strukturę, skład i kluczowe procesy

ekologiczne kształtujące dane siedlisko uzależniona jest od m.in. dyspersji biogenów, zanieczyszczeń i wrażliwości siedlisk.

Negatywne skutki funkcjonowania ciągów komunikacyjnych to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin;
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami;
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi;
- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka wzdłuż dróg);
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie, związanych z człowiekiem.

Edukacja ekologiczna przyczyni się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców, a tym samym pozytywnych skutków można upatrywać w kontekście kształtowanie środowiska życia z poszanowaniem otaczającej przyrody.

Realizacja zadań związana z rewitalizacją zurbanizowanych obszarów gminy przyczyni się do zwiększanie areалу terenów przepuszczalnych, co doprowadzi do wzrostu udziału terenów biologicznie czynnych i przepuszczalnych. Działania będą wpływać pośrednio pozytywnie i długoterminowo na stan zasobów wód powierzchniowych i gruntowych.

Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. Poza tym termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów lęgowych zwierząt.

Działania wyznaczone w projekcie Strategii nie wpłyną negatywnie na drożność migracyjną i ekologiczną korytarza rzecznego. Zapewnienie wykwalifikowanego nadzoru przyrodniczego oraz dostosowanie terminu prowadzenia ewentualnych przyszłych planowanych prac do okresów aktywności fauny i wegetacji flory zapewni zminimalizowanie negatywnego wpływu inwestycji na korytarze ekologiczne i migracyjne w rejonie obszaru przedsięwzięcia.

Rozwój inwestycji liniowych takich jak infrastruktura drogowa może przyczynić się do zmniejszenia drożności korytarzy ekologicznych szczególnie w przypadku grodzenia dróg kołowych. W przypadku budowy nowej infrastruktury drogowej a także w przypadku budowy sieci tras rowerowych poprowadzonych w nowym śladzie należy uwzględnić rozmieszczenie chronionych elementów przyrody tj. siedlisk chronionych, stanowisk chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

Planowane trasy należy poprowadzić poza wskazanymi elementami lub zastosować adekwatne działania minimalizujące wynikające z dokumentacji środowiskowej.

Nie przewiduje się działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych. W ramach przebudowy istniejącej infrastruktury technicznej, np. dróg w razie konieczności przewiduje się m.in. budowę przejść dla zwierząt, budowę przepustów wodnych. Działania te będą ukierunkowane na zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się zwierząt.

W przypadku realizacji zadań związanych z wykonywaniem wykopów, do najbardziej narażonych organizmów należą drzewa. Szczególnie groźne są dla nich wszystkie te czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój korzeni. Należy pamiętać, że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew (Suchocka M., 2016, *Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych*, Warszawa). Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.), tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.

9.4. Ludzie

Realizacja Strategii zakłada zrównoważony rozwój regionu z jednoczesną poprawą stanu środowiska. Działania realizowane w ramach, w perspektywie średnio i długoterminowej wpłyną pozytywnie na zdrowie ludności, jakość oraz komfort ich życia, ale przede wszystkim będą one związane z poprawą jakości powietrza, wód, gleb i środowiska przyrodniczego.

Jednym z ważnych elementów będzie rozwój i konserwacja infrastruktury technicznej (drogi, chodniki, oświetlenie drogowe, ścieżki rowerowe, PSZOK, sieć wodnokanalizacyjna, zagospodarowanie terenów przybrzeżnych). Podjęcie ww. działań pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a także zmniejszy negatywny wpływ na środowisko, zarówno w sposób pośredni i bezpośredni.

Ograniczenie zużycia konwencjonalnych źródeł energii, promocja transportu zbiorowego oraz kampanie edukacyjne w zakresie dostępności funduszy europejskich i innych form finansowania zewnętrznego na cele ekologiczne (usuwanie azbestu, wymiana źródeł ciepła, zastosowanie OZE czy termomodernizacja) bezpośrednio może się przyczynić do zmniejszenia zachorowań powodowanych

złą jakością powietrza atmosferycznego. Pozytywny wpływ na zdrowie ludzi, a także ich finanse będą miały działania związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej. Dodatkowo termomodernizacja wpłynie pozytywnie na poprawę komfortu cieplnego mieszkańców.

Oddziaływaniami negatywnymi dla mieszkańców, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych inwestycjami, będą prace remontowo-budowlane. Będzie to związane z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót. Negatywne odczucia wśród mieszkańców mogą budzić utrudnienia związane z organizacją ruchu.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi, ich zdrowie i bezpieczeństwo.

9.5. Powietrze atmosferyczne

Pozytywne oddziaływanie na stan jakości powietrza związane będzie przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń. Obniżenie ładunku emisji zanieczyszczeń nastąpi poprzez realizację inwestycji takich jak: podnoszenie efektywności energetycznej w budynkach, zmiana kotłów grzewczych na modele nowszej generacji (ograniczenie zużycia paliw tradycyjnych) oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Główną przyczyną emisji ze źródeł komunikacyjnych jest duże natężenie ruchu indywidualnego pojazdów. Do niwelacji tego problemu przyczynią się budowy dróg gminnych, które pozwolą na upłynnienie ruchu. Ponadto, rozwój komunikacji publicznej pozwoli na ograniczenie ruchu samochodowego i wynikającej bezpośrednio z niego emisji spalin oraz powstania efektu korków ulicznych i zmniejszy frustrację społeczeństwa. Realizowane działania poprawi więc płynność ruchu i ograniczy negatywny wpływ transportu na środowisko naturalne.

Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja obiektów oraz rozbudowa systemu ścieżek rowerowych. Głównym zagrożeniem powietrza atmosferycznego jest niska emisja z instalacji grzewczych budynków. Termomodernizacja budynków pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Przeprowadzone prace termomodernizacyjne budynków, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną, minimalizują emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł spalania energetycznego. W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje

będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Poprawa dostępności infrastruktury drogowej wpłynie na ograniczenie wtórnej emisji substancji pyłowych emitowanych do powietrza w wyniku unosu z nawierzchni dróg. Również organizacja ruchu może mieć pośrednio pozytywny wpływ na stan jakości powietrza. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma zastępowanie tradycyjnych środków lokomocji przez korzystanie ze ścieżek rowerowych.

Oddziaływania negatywne w głównej mierze mają charakter przejściowy i związane są z fazą realizacyjną planowanych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie na powietrze mogą mieć inwestycje drogowe. Źródłem negatywnego oddziaływania infrastruktury drogowej jest zarówno jej budowa jak i eksploatacja. Faza budowy związana jest z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz emisją substancji pyłowych, których źródłem jest głównie unos z powierzchni pyłących. Charakter tych oddziaływań będzie lokalny i krótkotrwały, tj. do czasu zakończenia robót budowlanych. Eksploatacja nowo powstałych dróg spowoduje emisję zanieczyszczeń związaną ze wzrostem natężenia ruchu w tych lokalizacjach.

Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią oraz wykorzystanie różnego rodzaju OZE zmniejszy zapotrzebowanie na surowce, co ograniczy ingerencję ludzką w środowisko oraz znacznie zmniejszy emisję spalin, w tym gazów cieplarnianych.

9.6. Klimat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka związanego ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy

bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii.

Wprowadzenie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury w kontekście klimatu może być kluczową metodą, pozwalającą na skuteczną walkę z postępującymi zmianami klimatycznymi. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów. Ponad to w gospodarce rolnej istotne będzie wprowadzenie rozwiązań z zakresu utrzymania uwodnienia gruntu (budowa piętrzeń i zastawek)

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego.

Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna. Przewidywane zmiany klimatyczne i związane z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień. Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Obok suszy także

intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej. W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA²⁹, zamieszczonymi w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, na przestrzeni następnych lat warunki klimatyczne Polski zmienią się. Przewidywane jest zwiększenie się ilości dni z temperaturą powyżej 25°C oraz zmniejszenie się ilości dni z temperaturami poniżej 0°C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozproszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.

9.7. Zabytki oraz dobra materialne

Działania wyznaczone w projekcie Strategii mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki. Zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury komunikacyjnej bezpośrednio wpłyną pozytywnie na występujące w bliskim sąsiedztwie tych terenów zabytki nieruchome, poprzez minimalizację występowania drgań spowodowanych złym stanem technicznym nawierzchni lub szlaku. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomych, stanowisk archeologicznych) będzie wymagało od inwestora uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych.

Wszelkie działania związane z ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego powodują zazwyczaj pośredni pozytywny wpływ na wartość zmodernizowanych obiektów i możliwość zwiększenia wpływów finansowych wynikających ze świadczonych w nich usług. Pośrednio oddziałują także na nieruchomości znajdujące się w ich sąsiedztwie. Pozytywny wpływ na dziedzictwo kulturowe, zabytki

²⁹ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu.

i dobra materialne ma również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, co wpłynie na poprawę ich stanu technicznego. Zanieczyszczenia pyłowe, które są emitowane z kominów budynków mieszkalnych z sektora indywidualnego jak i zbiorowego osiadając na zabytkach i dobrach materialnych powodują ich niszczenie.

Negatywne, bezpośrednie i chwilowe oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań inwestycyjnych lub wówczas, gdy działanie dotyczyć będzie obiektów objętych ochroną kulturową lub historyczną. Negatywne oddziaływania wiążą się z możliwym spadkiem wartości nieruchomości (budynków i gruntów) z uwagi na niepożądane sąsiedztwo nowych inwestycji, które w opinii społecznej pogarszają atrakcyjność (krajobrazową i funkcjonalną) danego miejsca i odwrotnie na wzrost wartości nieruchomości wpływa lokalizacja i dostęp do obiektów zabytkowych, cennych obszarów przyrodniczych, jak i środków komunikacyjnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe, zabytki, dobra materialne.

W chwili przygotowania niniejszego opracowania brak jest możliwości stwierdzenia, które z zadań inwestycyjnych będą prowadzone w pobliżu obiektów chronionych i czy ich zakres prac spowoduje zniszczenie lub degradację danego obiektu historycznego. Konsekwencją realizacji zadań inwestycyjnych będzie dbałość o walory historyczno-kulturowe poprzez zastosowanie takich rozwiązań projektowych, aby środowisko kulturowe nie zostało zdegradowane.

Reasumując, działania wyznaczone w ramach projektu Strategii przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki.

9.8. Zasoby naturalne

Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi przyniesie ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które migrują do gleb. Oddziaływania pozytywne wystąpią również w sektorze surowcowym. Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią oraz wykorzystanie różnego rodzaju OZE zmniejszy zapotrzebowanie na surowce.

Z dokonanej analizy wynika, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda oraz gleba. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową/przebudową infrastruktury drogowej oraz budową strefy ekonomicznej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji

i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalny charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Pozytywnym długoterminowym i skumulowanym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizację zadań związanych z termomodernizacją budynków.

Do działań negatywnych związanych z realizacją przedsięwzięć zawartych w Strategii możemy zaliczyć: zabudowanie powierzchni ziemi pod nowe inwestycje, usuwanie wierzchnich warstw gleby, powstawanie odpadów budowlanych, wzrost wydobywania surowców budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych.

Czy Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko glebowe i zasoby naturalne.

9.9. Wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu Strategii nie będą wywierały znaczącego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Działania przewidziane do realizacji w ramach projektowanej Strategii są w większości ukierunkowane pośrednio lub bezpośrednio na ochronę lub poprawę stanu wód podziemnych i powierzchniowych. Oceniono, że wyznaczone w projekcie zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, w tym jednolite części wód, a także istniejące na terenie gminy ujęcia wód podziemnych.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy ustanawianie stref ochronnych ujęć wód. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód, w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Strefa ochronna obejmuje wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2025 r. poz. 216) na terenie ochrony bezpośredniej zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenie ochrony bezpośredniej należy: Odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody.

2. Zagospodarować teren zielenią.
3. Odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.
4. Ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających. Na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Zakazuje się niszczenia, uszkodzenia lub przemieszczania stałych znaków stojących lub pływających oraz tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Na terenie ochronny pośredniej może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, obejmujących:

1. Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.
2. Rolnicze wykorzystanie ścieków.
3. Przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych.
4. Stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin.
5. Budowę nowych dróg, linii kolejowych, lotnisk lub lądowisk.
6. Wykonywanie urządzeń melioracji wodnych oraz wykopów ziemnych.
7. Lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt.
8. Lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu.
9. Lokalizowanie składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych.
10. Mycie pojazdów mechanicznych.
11. Urządzanie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.
12. Lokalizowanie nowych ujęć wody.
13. Lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie martwych zwierząt.
14. Wydobywanie kopalin.
15. Wykonywanie odwodnień budowlanych lub górniczych.
16. Lokalizowanie budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych związanych z turystyką.

17. Używanie statków powietrznych do przeprowadzania zabiegów rolniczych.
18. Urządzanie przyrzeczisk kiszonkowych.
19. Chów lub hodowlę ryb, ich dokarmianie lub zanęcanie.
20. Pojenie oraz wypasanie zwierząt.
21. Wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu.
22. Uprawianie sportów wodnych.
23. Użytkowanie statków o napędzie spalinowym.
24. Lokalizowanie nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
25. Składowanie opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin.
26. Stosowanie i składowanie chemicznych środków zimowego utrzymania dróg.
27. Lokalizowanie pomp ciepła i akumulatorów ciepła warstwy wodonośnej.

Założenia projektowanego dokumentu nie będą oddziaływać na strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wód ze względu na brak zaplanowanych przedsięwzięć w ich granicach, wynikający z powyższych zakazów. Wskazane w Strategii przedsięwzięcia związane z budową, rozbudową i modernizacją stacji uzdatniania wód nie pogorszą stanu środowiska, nie zmienią sposobu wykorzystywania terenu, polepszą natomiast wydajność ujęć w celu zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Czas remontów będzie wiązał się z chwilowymi i krótkoterminowymi uciążliwościami dla środowiska związanymi ze wzmożonym transportem, wibracjami, emisją spalin, hałasem oraz powstawaniem odpadów. Wszystkie użyte do budowy i remontów surowce, materiały, wodę, paliwa i energię należy wykorzystywać zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami ze szczególnym zwróceniem uwagi na odzysk materiałów i surowców w trakcie gospodarki odpadami.

Realizacja ustaleń Strategii wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w Strategii powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych,

- poprawa i przywracanie wszystkie części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych,
- stopniowe redukowanie zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i zaprzestanie lub stopniowa eliminowania emisji, zrzutów i strat niebezpiecznych substancji priorytetowych.

Każde z opisanych działań wpisuje się w realizację powyższych celów, zakładając osiągnięcie przez jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych stanu/potencjału co najmniej dobrego.

Pośrednie i bezpośrednie zwiększanie zasobów wodnych będzie przeciwdziałało występowaniu i negatywnym skutkom suszy. Zaproponowane w projekcie Strategii działania będą zmierzać do poprawy warunków klimatycznych dzięki systematycznej poprawie reżimu hydrologicznego oraz jakości wód.

Ze środowiskiem wodnym powiązany jest także sektor energetyczny. Dlatego projekty związane z poprawą efektywności energetycznej, z popularyzacją oszczędzania energii oraz promowaniem odnawialnych źródeł energii, pośrednio pozytywnie będą wpływać na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych.

Na redukcję zanieczyszczeń przedostających się do wód mają również wpływ niektóre z działań z zakresu rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej regionu. Woda wykazuje cechy mobilności w środowisku, a zanieczyszczenia z powietrza przenikają do środowiska glebowego. W związku z tym poprawa stanu jakości powietrza wpłynie na poprawę stanu jakości wody.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie będzie kwalifikować się do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.

Możliwe oddziaływania negatywne będą polegać na obniżeniu poziomu wód gruntowych, trudnością związaną z przesączaniem wód opadowych, ze względu na występowanie powierzchni silnie zabudowanej oraz przedostawaniem się szkodliwych substancji do wód (szczególnie na etapie realizacji niektórych inwestycji).

Realizacja zadań związana z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury przyczyni się do zwiększanie areału terenów przepuszczalnych, co doprowadzi do wzrostu udziału terenów biologicznie czynnych i przepuszczalnych. Działania będą wpływać pośrednio pozytywnie i długoterminowo na stan zasobów wód powierzchniowych. Ogół działań związanych z zwiększaniem retencji, gdzie efektem jest zwiększenie infiltracji wód opadowych oraz powierzchniowych będą wpływać pozytywnie na stan wód i nie będą stanowić zagrożenie dla osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWPd a także nie będą wpływać na stan ilościowy i jakościowy GZWP. Ponadto, dzięki rozwojowi błękitno-zielonej infrastruktury zwiększy się różnorodność biologiczna. Działania będą polegać m.in. na zbieraniu deszczówki, wykonywaniu łąk kwietnych, zmianie powierzchni nieprzepuszczalnej na przepuszczalną oraz zakładaniu ogrodów deszczowych, co przełoży się na lepszą kondycję roślin, zwiększenie bioróżnorodności i zapobieganie zmianom mikroklimatu, ograniczenie zjawiska „miejskiej wyspy ciepła”. Budowa zbiorników do magazynowania wód opadowych pozwoli na późniejsze wykorzystanie jej w okresach suszy, do nawadniania terenów.

Budowa czy montaż urządzeń do gromadzenia wód opadowych będzie miało pozytywny wpływ na przeciwdziałanie suszy, jest to kluczowe rozwiązanie pomocne w niwelowaniu skutków deficytu wody. Retencionowanie wody w zbiornikach na powierzchni ziemi czy też pod ziemią zapewni dostęp do wody w okresach suszy, która może być wykorzystywana w ogrodach czy też do spłukiwania toalet.

Woda pochodząca z opadów winna być traktowana jako cenny surowiec, który należy wykorzystać jak najbliżej miejsca opadu. Ogromną zaletą retencji jest wykorzystywanie wody deszczowej w zakładach zużywających ponadprzeciętne ilości wody. Takim miejscem jest, np. myjnia samochodowa. Charakteryzuje się dużą powierzchnią zlewni dzięki czemu spora ilość wody zostanie zatrzymana w zbiorniku.

Realizacja planowanych inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej wpisuje się w cele środowiskowe, wskazane w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 335). Zgodnie z Programem wodno-środowiskowym kraju wprowadzono działania z kategorii „Gospodarka Komunalna”, obejmujące konieczność porządkowania systemu gospodarki ściekowej. Działania te obejmują budowę systemu kanalizacji sanitarnej. Reasumując realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Inwestycje mają na celu poprawę warunków sanitarnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez podłączenie istniejących i planowanych budynków do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków.

Adaptacja do zmian klimatu

Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych.

Zgodnie z projektem KLIMADA³⁰, rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są:

- zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu;
- powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych;
- uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych;
- rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym;
- tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.

Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawanie się wody, wraz z zanieczyszczeniami, z sieci kanalizacyjnej. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową.

³⁰ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu.

9.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Do poprawy estetyki przestrzeni miejskiej przyczynią się działania dotyczące, m.in. termomodernizacji budynków, powstania elementów błękitno-zielonej infrastruktury a także te związane z rewitalizacją obiektów.

Wśród kierunków działań przewidzianych w Strategii znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzeniem zmian krótkookresowych lub długookresowych w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań negatywnych oraz pozytywnych. Należą do nich:

- budowa, poprawiających dostępność komunikacyjną i mobilność mieszkańców;
- budowa i/lub modernizacja infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego m.in. drogi i pasy rowerowe;
- budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów użyteczności publicznej.
- rozbudowa wodociągów i kanalizacji
- budowa PSZOK

Zgodnie z celami przyjętymi w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (zalecenia CM/Rec (2008) 3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej) *Każde działanie lub projekt powinien być zgodny ze standardami jakości krajobrazu. W szczególności powinny poprawić jakość krajobrazu, a przynajmniej nie doprowadzić do jej pogorszenia. Wpływ projektów na krajobraz, niezależnie od ich skali, powinien być oceniony, a przepisy i instrumenty odpowiadające tym skutkom powinny być sprecyzowane. Każde działanie lub projekt powinien nie tylko odpowiadać cechom miejsca, ale także być do nich dostosowany.*³¹

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na budowie dróg, termomodernizacji obiektów, budowie ścieżek rowerowych oraz nowych obiektów użyteczności publicznej powodują stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Budowa nowych dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg

³¹ źródło: Zalecenia CM/Rec(2008)3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Sporadyczne przypadki tj. budowa obiektu inżynierskiego lub inżynierskiego, skrzyżowań itp. mogą powodować zaburzenia w lokalnym krajobrazie z uwagi na ich rozmiary w przestrzeni. Na etapie realizacji inwestycji drogowych negatywne chwilowe oddziaływanie może wystąpić z uwagi na prowadzone wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, prace „wysokich” maszyn tj. żurawie, dźwigi, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Przebudowa i modernizacja już istniejących obiektów nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, ale będzie prowadzić do poprawy estetyki przestrzeni publicznej.

Oceniono, że wyznaczone w projekcie Strategii zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz.

Adaptacja do zmian klimatu

Efektom przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju. Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy również mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów.

9.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Pozytywne oddziaływanie na klimat akustyczny przede wszystkim będzie zauważalne na terenach miejskich i o zwiększonym ruchu. Działania podejmowane w zakresie poprawy standardów akustycznych związane będą z ograniczeniem głównie hałasu drogowego poprzez rozbudowę dróg m.in. stosowanie cichej nawierzchni.

Również pozytywny wpływ na klimat akustyczny będą miały także inwestycje w zakresie rozwoju i modernizacji transportu publicznego. Duże znaczenie w redukcji ponadnormatywnego hałasu będzie miał rozwój systemu ścieżek rowerowych, który spowoduje zmniejszenie ruchu samochodowego.

Oddziaływanie negatywne będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w ich najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach tych zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie się wiązać z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w dzień, aby nie zakłócać ciszy w porze nocnej. Dla zminimalizowania emisji hałasu i spalin, podczas prac zostaną użyte

maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia prac. Modernizacja istniejących odcinków dróg przyczyni się do poprawy ich stanu oraz komfortu jazdy. Pośrednio zmniejszy to poziom hałasu drogowego.

Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach pośredniego skutku kierunku działań: Wspieranie przedsięwzięć budowy odnawialnych źródeł energii na omawianym terenie opartych na energii słońca. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń mogą niemal całkowicie wyeliminować narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

Podczas prac ziemnych i montażowych, w sąsiedztwie placu budowy wystąpią potencjalne bezpośrednie i krótkotrwałe uciążliwości w tym: emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanie odpadów. Oceniono je jako krótkoterminowe. Prace związane z budową przedsięwzięć wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego, środków transportu. Hałas będzie miał zasięg lokalny. Praca przedsięwzięć przebiega częściowo w obrębie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godz. 6.00-22.00 oraz zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych.

Zwiększenie przepustowości dróg może wiązać się ze zwiększeniem poziomu hałasu w bezpośrednim sąsiedztwie nowych dróg. Zadanie to można zminimalizować stosując rozwiązania techniczne ograniczające poziom hałasu m.in. ciche nawierzchnie.

Adaptacja do zmian klimatu

Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w gminach, gdzie naturalny krajobraz uległ największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać ilość terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła”. Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz

środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

9.12. Gospodarka odpadami i ograniczenie powstawania odpadów

Pozytywny wpływ niewątpliwie będą miały działania przeciwdziałające nielegalnemu pozbywaniu się odpadów np. edukacja ekologiczna mieszkańców – w formie tzw. „dzikich wysypisk”, a także poprzez spalanie ich w domowych kotłowniach. Długofalowy pozytywny trend dotyczący właściwego zagospodarowania odpadów, a także ograniczenia w ich powstawaniu prognozowany jest dzięki wdrażaniu inicjatyw dotyczących edukacji ekologicznej.

Powstawanie dużej ilości odpadów (w szczególności budowlanych) będzie związane z realizacją inwestycji dotyczących budowy nowych obiektów. Wszystkie wytworzone odpady na poszczególnych etapach, zostaną zagospodarowane zgodnie z przepisami ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. Odpady będą zbierane selektywnie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska zanieczyszczeń.

9.13. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Planowane do realizacji przedsięwzięcia ujęte w Strategii *Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* nie są zaliczane do obiektów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych wg Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016, poz. 138).

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii podczas realizacji Strategii może być związane z poważną awarią w transporcie drogowym, niekontrolowanym wyciekiem przewożonych substancji niebezpiecznych, wyciekiem płynów eksploatacyjnych na skutek usterek technicznych. Ze względu na charakter przedsięwzięć, które nie wiążą się z koniecznością użycia niebezpiecznych substancji ani technologii nie przewiduje się wystąpienia zagrożenia dla środowiska. Realizacja układu komunikacyjnego gmin nie będzie jednak bezpośrednio wpływała na wystąpienie poważnej awarii, będą to jednak potencjalne lokalizacje wystąpienia tego niekorzystnego zdarzenia.

10. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034 mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034 powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są obecnie kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie

zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu Strategii *Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające ze Strategii były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych gmin.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w Strategii na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni;
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację;
- Prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód;
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów;
- Ograniczenie uszczelniania zlewni, np. poprzez planowanie rezerw terenu, które ma służyć zapewnieniu możliwości swobodnej infiltracji wód do ziemi;
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną;
- Na etapie realizacji i funkcjonowania inwestycji należy preferować technologie wodooszczędne;
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz inne materiałów niebezpiecznych dla środowiska;
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego;
- Właściwe postępowanie z odpadami;
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu;

- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów;
- Uregulowanie gospodarki wodami opadowymi - oczyszczenie ich oraz możliwość ich retencjonowania w celu ograniczenia spływu powierzchniowego, należy przy tym brać pod uwagę nie tylko dany obszar, ale i obszar położony niżej w zlewni;
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu (np. korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin czy zraszanie materiałów pyłących). Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych;
- Unikanie emisji głównie substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy czy modernizacji obiektów;
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.;
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia;
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu;
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów;
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej;
- Stosowanie przepisów BHP;
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin;
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza;
- Ograniczanie stosowania paliw wysokoemisyjnych.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji;

- Stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu);
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną;
- Stosowanie wszystkich możliwych środków związanych z ochroną zwierząt podczas prowadzenia prac remontowych i termomodernizacyjnych obiektów (np. zabezpieczanie lub przenoszenie gniazd, pozostawianie otwartych otworów stropodachowych);
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych;
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk do minimum i stosowanie nowych nasadzeń wraz z ich późniejszym utrzymaniem;
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji;
- Stosowanie wszelkich możliwych środków technicznych w celu ochrony zwierząt w trakcie inwestycji liniowych (np. montaż siatek i pojemników w celu ochrony płazów i drobnych ssaków) o ile będzie to konieczne;
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym ptaków, rozrodem płazów, hibernacji nietoperzy i tarła ryb, jeśli na obszarze inwestycji występują;
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów;
- Uwzględnianie wariantu lokalizacyjnego w sposób zgodny z dokumentami planistycznymi, przepisami i aktami prawnymi obowiązującymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, a także biorąc pod uwagę potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt i roślin oraz korytarze migracyjne i łączność ekosystemów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00;
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia;
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych;

- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu;
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas;
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas;
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni;
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko;
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów;
- Sprawne przeprowadzenie prac;
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją;
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska;
- Zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej.

Ochrona krajobrazu

W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania poszczególnych kierunków wsparcia na krajobraz konieczne jest odpowiednie planowanie inwestycji, uwzględniające konieczność wkomponowania planowanych obiektów w istniejący krajobraz.

Ochrona dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr materialnych

Wszelkie działania mające na celu ochronę obiektów zabytkowych i utrzymanie ich w należytym stanie należy planować i realizować zgodnie z wymogami i uzgodnieniami z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

11. Propozycja działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Dla zadań zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2035 można zaproponować następujące działania alternatywne:

- zmiana lokalizacji danego działania;
- zmiana technologii realizacji zadania;
- wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania;
- rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego;
- modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstępnie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zadania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru gmin, który jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz brak możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Strategii prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

12. Potencjalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034 nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

13. Wskaźniki osiągnięcia planowanych działań oraz monitoring, ewaluacja i aktualizacja

W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki osiągnięcia działań planowanych w ramach Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.

Tabela 32 Wskaźniki osiągnięcia działań planowanych w ramach Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.

CEL OPERACYJNY	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
Cel operacyjny 1.1 Wysoka jakość i dobrze funkcjonujący system wychowawczo – edukacyjny	• liczba dzieci uczęszczających do szkoły, przedszkola, żłobka w roku (os.); • wyniki egzaminów, olimpiad, konkursów; • liczba proponowanych zajęć dodatkowych, specjalistycznych; • liczba dzieci uczestniczących w zajęciach dodatkowych, specjalistycznych (os.)
Cel operacyjny 1.2 Wsparcie sportu i rekreacji w Gminie Ostrowite	• długość wybudowanych rekreacyjnych ścieżek rowerowych (km.); • liczba osób korzystających z infrastruktury sportowej, rekreacyjnej w roku (os./rok.)
Cel operacyjny 1.3. Opieka zdrowotna spełniająca oczekiwania mieszkańców	• liczba mieszkańców korzystających z usług POZ w gminie (os.); • liczba przyjęć przez specjalistów (os./rok); • liczba akcji profilaktycznych w gminie (szt./rok).
Cel operacyjny 1.4 Rozwój polityki społecznej	• liczba osób korzystających z pomocy społecznej os./rok); • zmiana struktury osób pozostających pod opieką GOPS (raport/rok); • liczba seniorów korzystających z opieki środowiskowej (os.); • liczba seniorów biorących udział w spotkaniach(os.)
Cel operacyjny 1.5 Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie gminy	• liczba interwencji OSP (szt./rok) • liczba interwencji Policji (szt./rok) • liczba przeprowadzonych akcji prewencyjnych (szt./rok)
Cel operacyjny 1.6 Rozwój działalności kulturalnej w gminie Ostrowite	• liczba osób korzystających z obiektów kultury w roku (os) • liczba imprez kulturalnych (szt./rok)
Cel operacyjny 1.7 Wsparcie organizacji pozarządowych na terenie gminy	• liczba akcji przeprowadzonych przez OSP w roku; • liczba imprez zorganizowanych lub z udziałem KGW; • wielkość wsparcia gminy dla organizacji pozarządowych.
Cel operacyjny 1.8 Budownictwo komunalne i czynszowe	• liczba lokali mieszkalnych pod wynajem na terenie gminy; • liczba nowych mieszkańców (os./rok).

CEL OPERACYJNY	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
Cel operacyjny 2.1. Wsparcie nowych podmiotów gospodarczych w gminie	• liczba podmiotów gospodarczych w gminie ogółem (szt.); • wielkość terenów inwestycyjnych (ha); • ilość miejsc pracy stworzona przez podmioty gospodarcze w roku (szt.)
Cel operacyjny 2.2 Wsparcie zrównoważonego rozwoju turystyki i rekreacji w gminie	• katalog/oferta turystyczna Gminy Ostrowite dla turystów; • badania stanu jeziora i terenów nadbrzeżnych.
Cel operacyjny 2.3. Współpraca z rolnikami w zakresie zmian w rolnictwie	• powierzchnia specjalistycznych gospodarstw na terenie gminy (szt.); • liczba pozarolniczych działalności gospodarczych prowadzonych w gospodarstwach rolnych (szt.); • powierzchnia terenów inwestycyjnych [ha]; • liczba osób korzystających z porad związanych z nowymi technologiami w rolnictwie (os); • liczba osób korzystających z doradztwa w zakresie rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej (os.)
Cel operacyjny 2.4. Promocja gminy skierowana do przedsiębiorców, nowych mieszkańców i obecnych mieszkańców	• liczba wydarzeń, których tematyka obejmowała promowanie lokalnych produktów (szt.) • liczba wydarzeń promujących lokalną przedsiębiorczość (szt.)
Cel operacyjny 2.5. Nowoczesny Urząd – skuteczne zarządzanie gminą	• liczba mieszkańców korzystających z e-usług (os.) • liczba wspólnych projektów z istniejącymi i funkcjonującymi organizacjami pozarządowymi (szt.); • liczba utworzonych porozumień, programów i wspólnych projektów, współpraca z gminami (szt.)
Cel operacyjny 3.1 Budowa i modernizacja dróg gminnych z infrastrukturą towarzyszącą	• długość wybudowanych, zmodernizowanych dróg gminnych, ścieżek, chodników (km); • liczba nowo wybudowanej infrastruktury towarzyszącej (liczba lamp w szt.)
Cel operacyjny 3.2 Uporządkowany system gospodarki ściekowej	• liczba mieszkańców, gospodarstw domowych przyłączonych do sieci kanalizacyjnej (os/szt./rok); • długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km); • liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.); • liczba zmodernizowanych, bezpiecznych zbiorników bezodpływowych (szt.)
Cel operacyjny 3.3 Uporządkowany system gospodarki odpadami	• ilość zebranych odpadów przez PSZOK (t/rok); • ilość zutylizowanego azbestu (t/rok); • pomiary WIOŚ na punktach kontrolnych cieków wodnych.

CEL OPERACYJNY	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
Cel operacyjny 3.4 Rozwój infrastruktury liniowej	- długość zmodernizowanej sieci wodociągowej (km); - długość sieci kanalizacyjnej (km); - liczba mieszkańców korzystających z kanalizacji liniowej (os.)
Cel operacyjny 3.5 Rozwój nowoczesnej infrastruktury informatycznej	liczba mieszkań/lokalii podłączonych do światłowodu.
Cel operacyjny 3.6 Przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu	- liczba połączeń transportu publicznego; - liczba przewiezionych pasażerów transportem gminnym.
Cel operacyjny 3.7. Skuteczne planowanie przestrzenne w gminie	- przygotowanie i uchwalenie Planu ogólnego; - określenie i wydzielenie stref ze zdefiniowanymi funkcjami; - powierzchnia obszarów zdegradowanych (ha) i zrewitalizowanych (ha)
Cel operacyjny 4.1. Wysoka jakość środowiska i klimatu w gminie	- liczba wymienionych kotłów węglowych na 5 generacji (szt.); - liczba nowych instalacji OZE (szt.); - moc nowych instalacji OZE (kW); - ilość pojazdów elektrycznych w gminie (szt.)
Cel operacyjny 4.2 Dostosowanie gminy do zmian klimatu	- liczba instalacji do zbierania wody deszczowej (szt.) i powierzchnia zbiorników retencyjnych (ha); - długość zadbanych /oczyszczonych rowów/kanatów/ cieków wodnych (km).
Cel operacyjny 4.3. Edukacja ekologiczna mieszkańców, letników, gości	liczba przeprowadzonych wydarzeń proekologicznych w ciągu roku (szt.)

źródło: opracowanie własne.

1. Realizacja strategii

- Przygotowanie projektu – Wójt Gminy Ostrowite przy współpracy struktur Urzędu Gminy Ostrowite, w uzgodnieniu z Radą Gminy Ostrowite (zmiany zapisów w dokumencie także w oparciu o uzasadnione propozycje i wnioski mieszkańców, organizacji społecznych oraz przedsiębiorców).
- Wybór zadań do realizacji w ramach Strategii – Wójt przy współpracy struktur Urzędu Gminy i instytucji samorządowych.
- Nawiązywanie współpracy z partnerami dla realizacji działań i projektów wymagających zaangażowania innych organizacji i instytucji (administracji różnego szczebla, organizacji społecznych, przedsiębiorstw, instytucji otoczenia biznesu) oraz działania lobbingsowe na rzecz strategicznych kierunków rozwoju w wymiarze ponadlokalnym – Wójt Gminy Ostrowite.
- Opracowanie rocznych i wieloletnich programów branżowych oraz inwestycyjnych, w ramach których realizowane będą założenia strategiczne – wyspecjalizowane komórki Urzędu Gminy oraz inne instytucje samorządowe (jednostki organizacyjne).
- Zatwierdzenie i zapewnienie finansowania dla rocznych oraz wieloletnich programów branżowych i inwestycyjnych, w ramach których będą realizowane cele strategiczne i kierunki działań – merytoryczne komórki Urzędu Gminy, Rada Gminy.
- Zabezpieczenie środków w budżecie na realizację zadań wynikających z kierunków działań poprzez umieszczenie konkretnych zadań w budżecie oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej – Skarbnik Gminy Ostrowite, Wójt Gminy Ostrowite, Rada Gminy Ostrowite.
- Przygotowanie wniosków o uzyskanie finansowania zewnętrznego dla projektów wynikających z założeń strategii – Wójt Gminy Ostrowite, przy współpracy struktur Urzędu Gminy wraz z jednostkami organizacyjnymi.
- Nadzór nad realizacją projektów rozliczenia, raporty – merytoryczne komórki Urzędu Gminy.

2. Procedura monitorowania

- Monitoring bieżący będzie realizowany corocznie.
- Celem tej procedury jest uzyskanie kompletnej informacji dotyczącej rezultatów działań przyjętych do realizacji.
- Monitoringowi podlega katalog wskaźników umieszczonych w rozdziale 3.6 Wskaźniki osiągnięcia planowanych działań.

- Wynikiem prowadzonego monitoringu będzie zestawienie wskaźników dla poszczególnych kierunków działań, których realizacja została podjęta w ramach każdego z celów strategicznych zapisanych w strategii.

3. Ewaluacja

- Rekomenduje się przeprowadzenie dwóch przeglądów strategicznych w okresie obowiązywania strategii – w 2030 r. (ewaluacja on-going) i 2034 r. (ewaluacja ex-post).
- Ewaluacja ma na celu uzyskanie odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób założenia i cele przekładane są na realne działania oraz wskazanie konieczności dokonania korekt (aktualizacji). Dzięki temu możliwe jest podnoszenie jakości działań, udoskonalenie bieżącej interwencji czy podejmowanie decyzji dotyczących aktualizacji/modyfikacji dokumentu.
- Wynikiem przeprowadzenia przeglądu będzie szczegółowe sprawozdanie zawierające podsumowanie zestawień wyników uzyskanych w ramach monitoringu wraz z oceną poziomu realizacji poszczególnych celów strategicznych oraz kierunków działań.
- Raporty ewaluacyjne są prezentowane Radzie Gminy przez Wójta Gminy Ostrowite wraz z rekomendacjami korekt, aktualizacji oraz uzupełnienia zawartości dokumentu.

14. Podsumowanie i wnioski

- *Strategia Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* jest zgodna ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Strategii z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatów i gmin jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Strategia może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.
- Strategia umożliwia identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu.
- Projektowana Strategia określa obszary problemowe i wyzwania w zakresie rozwoju społecznego, gospodarczego oraz ochrony środowiska na omawianym terenie oraz wyznacza cele i kierunki interwencji mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz środowiska.
- Niektóre z zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektowanej Strategii mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie to może być chwilowe, na etapie prac budowlanych i modernizacyjnych.
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko oraz przykłady kompensacji przyrodniczej.
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów.
- Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele strategii, a także strategię ich realizacji.

W rozdziale 6 Prognozy scharakteryzowano obszar gminy Ostrowite oraz oceniono istniejący stan środowiska.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

- Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000;
- Różnorodność Biologiczna;
- Ludzie;
- Rośliny;
- Zwierzęta;
- Powietrze;
- Klimat;
- Klimat akustyczny;
- Wody (w tym JCW);
- Powierzchnia ziemi;
- Krajobraz;
- Zasoby naturalne;
- Zabytki i dobra materialne.

W przypadku omawianego regionu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycyjnych można zaliczyć:

- zmianę warunków siedliskowych;
- tworzenie barier w migracji zwierząt;
- wycinkę roślinności;
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji);
- naruszeniem jego pierwotnego stanu obiektów zabytkowych;
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywne skutki realizacji planowanych zadań:

- pozytywny wpływ na bioróżnorodność;
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych;
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód, ziemi i powietrza;
- poprawa stanu środowiska i jego elementów, w perspektywie długoterminowej;
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania podtopień;
- minimalizacja zużycia zasobów naturalnych.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślane wybory lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034*, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Strategii. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a także stanu środowiska na terenie gmin i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie *Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034* na wybrane elementy środowiska oddziaływania w formie opisowej zawarto w rozdziale 9 Przeanalizowano: przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, ludzi, powietrze atmosferyczne, klimat, zabytki oraz dobra materialne, zasoby naturalne, wody, krajobraz i powierzchnię ziemi, hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.

Kolejnym etapem przeprowadzenia prognozy oddziaływania na środowisko była analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Zgodnie z Art. 51, ust.

2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) przedstawiono rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko wskazano brak możliwości wystąpienia oddziaływania transgranicznego w związku z charakterem planowanych prac oraz ich lokalną skalą.

16. Zestawienie tabel i rysunków

Spis tabel

Tabela 1 Powiązania celów Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku ze Strategią Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.	11
Tabela 2 Powiązania celów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) ze Strategią Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.	13
Tabela 3 Powiązania celów Strategii Rozwoju Powiatu Śłupeckiego na lata 2021-2030 ze Strategią Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.	15
Tabela 4 Powiązania celów Strategii Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040, ze Strategią Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.	17
Tabela 5 Charakterystyka JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Ostrowite.	18
Tabela 6 Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie gminy Ostrowite.	19
Tabela 7 Działania podstawowe przypisane do poszczególnych JCWP i JCWPd w IIaPGW znajdujących się na terenie gminy Ostrowite.	20
Tabela 8 Kierunki oraz oczekiwane rezultaty działań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.	28
Tabela 9 Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza.	38
Tabela 10. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy wielkopolskiej.	40
Tabela 11 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.	41
Tabela 12 Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu, których leży gmina Ostrowite.	50
Tabela 13 Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Ostrowite.	53
Tabela 14. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w obrębie których leży gmina Ostrowite.	55
Tabela 15 Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne, znajdujące się na terenie JCWP obecnych na obszarze gminy Ostrowite.	57
Tabela 16 Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Ostrowite.	65
Tabela 17 Kompleksowa ocena stanu JCWPd.	66
Tabela 18 Charakterystyka GZWP znajdujących się na terenie gminy Ostrowite.	67
Tabela 19 Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Ostrowite w latach 2021-2024.	75
Tabela 20 Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Ostrowite w latach 2021-2024.	75
Tabela 21 Zestawienie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2021-2024 na terenie gminy Ostrowite.	76
Tabela 22 Charakterystyka aglomeracji Ostrowite.	76
Tabela 23 Charakterystyka Powidzkiego Parku Krajobrazowego leżącego na terenie gminy Ostrowite.	78
Tabela 24 Charakterystyka Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu leżącego na terenie gminy Ostrowite.	78
Tabela 25 Charakterystyka obszaru Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie leżącego na terenie gminy Ostrowite.	79
Tabela 26 Wykaz pomników przyrody leżących na terenie gminy Ostrowite.	79

<i>Tabela 27 Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>84</i>
<i>Tabela 28 Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie gminy Ostrowite w zakresie poszczególnych komponentów środowiska.</i>	<i>85</i>
<i>Tabela 29 Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.</i>	<i>88</i>
<i>Tabela 30 Ocena oddziaływania na środowisko kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.</i>	<i>97</i>
<i>Tabela 31 Opis oddziaływania kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034.</i>	<i>109</i>
<i>Tabela 32 Wskaźniki osiągnięcia działań planowanych w ramach Strategii Rozwoju Gminy Ostrowite na lata 2024-2034..</i>	<i>164</i>

Spis rysunków

<i>Rysunek 1 Granice obrębów ewidencyjnych gminy Ostrowite.</i>	<i>34</i>
<i>Rysunek 2 Sołectwa Gminy Ostrowite w podziale na liczbę ludności.</i>	<i>36</i>
<i>Rysunek 3 Strefy energetyczne warunków wiatrowych.</i>	<i>44</i>
<i>Rysunek 4 Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.</i>	<i>45</i>
<i>Rysunek 5 Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.</i>	<i>46</i>
<i>Rysunek 6 Mapa nasłonecznienia Polski.</i>	<i>46</i>
<i>Rysunek 7 Układ dróg różnych własności na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>48</i>
<i>Rysunek 8 Wody powierzchniowe na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>50</i>
<i>Rysunek 9 JCWP na tle gminy Ostrowite.</i>	<i>51</i>
<i>Rysunek 10 Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży gmina Ostrowite.</i>	<i>64</i>
<i>Rysunek 11 Zagrożenie powodzią na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>70</i>
<i>Rysunek 12 Zagrożenie suszą rolniczą na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>72</i>
<i>Rysunek 13 Zagrożenie suszą atmosferyczną na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>72</i>
<i>Rysunek 14 Zagrożenie suszą hydrologiczną na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>73</i>
<i>Rysunek 15 Zagrożenie suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>73</i>
<i>Rysunek 16 Łączne zagrożenie suszą na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>74</i>
<i>Rysunek 17 Formy ochrony przyrody zlokalizowane na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>77</i>
<i>Rysunek 18. Rozmieszczenie gatunków chronionych oraz siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>80</i>
<i>Rysunek 19 Korytarze ekologiczne na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>83</i>
<i>Rysunek 20 Lokalizacja stanowisk selerów błotnych <i>Apium repens</i> na terenie gminy Ostrowite.</i>	<i>128</i>